Conceptnotulen raadsvergadering

Vergadering:
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
30 oktober 2024

Tijdstip vergadering:
18.00 uur

Presentielijst

Aanwezig:

Leden:
K. Adema, S. Bayraktar, M.M.M. van den Berg, M.T. Bosch, S. Bottenberg-Brylka, F.W.S. Daamen, A. Damen, T. Dragstra, J.L.M. Ermers, E.A.N.M. Géron, T.G.M.M. de Groot, J.A. Heine-van Dartel, J.T.M. Hendriks, A.M.G. Hendriks-Berg, P.E.J. Hoogers, S. Jacobs, A.L.B. Janssen, P.C.C. Kastrop, A.W.A. Keulen, R.J.A. Kockelkorn, R.H.F. Leers, T. Nefjodov, M. van Oosterhout, P.A. Pauwels, R.W.T.A. Rozestraten, A.A.W.G.M. Santegoeds, M.H. Schreurs, A.A.M. Stöcker-Bus, P.S.G.M. Vaessen-Stollman, I.J. Vermeulen-Klamerek, H.M.A.M. Verreck en P.M.A. van Zutphen

Wethouders:
M.E.E. De Beer, J.M.M. Clemens, C. Gelderblom, M.P.G.M. Peters en A.E.H.T. Vrusch

Voorzitter:
R. Wever

Griffier:
T.W. Zwemmer

Verslaglegging:
O.H.M.H. Toirkens-Geurts

Afwezig:

Leden:
J.P. Bertholet, M.T.A. Butink, B. Karabacak, A. Oulad Lmaroudia en T. Reijnders

Agenda

1. Opening en vaststellen agenda raadsvergadering pag. 03
2. Vragenuur pag. 03
3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 25 september 2024 pag. 26
4. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening pag. 26
5. Bestemmingsplan 'Schinkelkwadrant-Noord' pag. 27
6. Bestemmingsplan 'Romeins Museum de Thermen' pag. 39
7. Handboek Omgevingsplan Heerlen pag. 40
8. Verordening bomenbescherming pag. 40
9. Lokale inclusie- en diversiteitsagenda 'Iedereen voor Elkaar!' 2024-2027 pag. 61
10. Mandaatbesluit verstrekken geheime informatie gemeente Heerlen 2024 pag. 79
11. Verordening regels m.b.t. Protocol actieve informatieplicht pag. 80
(Protocol actieve informatieplicht 2019)
12. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' FvD/PVV/Hart Leers inzake pag. 81
'openbaarheid kosten publieke projecten'
13. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' PvdA/SP/CDA/PvdD/GL pag. 85
inzake 'afspraken rond sociaal statuut woningcorporaties'

1. Opening en vaststellen agenda raadsvergadering
De voorzitter
Dames en heren, ik stel voor dat we gaan beginnen. De vergadering is geopend. Er is bericht van verhindering van mevrouw Butink, de heer Bertholet, de heer Oulad, de heer Reijnders en de heer Karabacak. Dus er zijn vanavond 32 leden aanwezig. Mij is ter ore gekomen via een bepaalde fractie dat aanstaande zaterdag de heer Adema de fantastische leeftijd van 80 jaar gaat bereiken. We gaan hem nu alvast even toezingen lijkt mij.

De aanwezigen zingen 'Lang zal hij leven'.

Nee, we gaan niet over '80 violen, een trommel en een fluit' beginnen. Dames en heren, u bent het met mij eens dat we volgende week gelukkig weer twee dagen met elkaar en bij elkaar mogen zijn. Ik snap dat u daarom dacht: laten we er vanavond een lange avond van maken. We dienen nog eens wat moties, amendementen en een paar vragen in. Ik zou het zeer op prijs stellen als het vanavond zakelijk en snel zou kunnen. Ik vind het niet erg, maar het is aan u. Zullen we de agenda doornemen om te kijken wat we gaan behandelen na het vragenuur?
Kunnen we de notulen van de raadsvergadering van 25 september vaststellen? Dat is het geval, dank u wel. Dan vraag ik u of u kunt instemmen met de wijze van afdoening van de ingekomen stukken. Nee? Die bespreken we. Het bestemmingsplan Schwinkelkwadrant-Noord? Die bespreken we. Het bestemmingsplan Romeins Museum de Thermen. Die bespreken we. Het handboek omgevingsplan? Vastgesteld, dank u wel. Verordening bomenbescherming. Die bespreken we. De lokale inclusie- en diversiteitsagenda? Die bespreken we. Het mandaatbesluit verstrekken geheime informatie? Die bespreken we. De verordening regels met betrekking tot het protocol voor actieve informatieplicht? Die bespreken we. Dan twee moties vreemd aan de orde van de dag. Het is 18.02 uur. Ik stel voor dat we met het vragenuurtje gaan beginnen.

2. Vragenuur
De voorzitter
Het woord is aan mevrouw Vaessen voor de vragen inzake 'geen werk voor 18.000 asielzoekers en statushouders door de wachtlijst BSN'.

Mevrouw Vaessen-Stollman, CDA
Dank u wel, voorzitter. De realiteit heeft ons al enigszins ingehaald met de berichtgeving dat gisteren bekend werd dat al minder asielaanvragen in het derde kwartaal zijn binnengekomen. Maar het betreft momenteel de berichtgeving van 19 oktober jongstleden waarin werd aangekondigd dat er geen werk is voor 18.000 asielzoekers en statushouders door een wachtlijst van het BSN bij gemeenten. De vragen zijn: Hoe is het in de gemeente Heerlen gesteld met de verwerking en verstrekking van BSN-nummers aan asielzoekers en statushouders die langer dan 6 maanden in Nederland zijn? Indien Heerlen kampt met een achterstand: hoe denkt het college deze achterstand dan in te halen? Als Heerlen niet kampt met een achterstand, is dan duidelijk waar deze asielzoekers en statushouders werken?
Ik wil benadrukken hoe belangrijk een BSN-nummer is voor deze mensen. Zij kunnen dan namelijk werken, een zorgverzekering afsluiten, een bankrekening openen en studeren. Kortom, ze kunnen hier integreren. De wachttijden lopen enorm op. De gemeente Amsterdam heeft dit jaar het heft in eigen hand genomen om zelf een BSN-uitgiftepunt te regelen waarmee de achterstanden zijn weggewerkt. Deze mensen zouden van enorme waarde kunnen zijn in sectoren waar grote vraag is naar arbeidskrachten. Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel. Ik zal zelf de beantwoording voor mijn rekening nemen. De eerste vraag ging over hoe het gesteld is met de verwerking en verstrekking van die BSN-nummers in de gemeente Heerlen. Het antwoord: Heerlen verstrekt geen BSN-nummers aan asielzoekers en statushouders. Het verstrekken van die BSN-nummers is centraal geregeld in zogenaamde BSN-straten. Die straten liggen in de IND-aanmeldcentra. Die liggen weer in de gemeente Westerwolde - waar ook Ter Apel onderdeel van uitmaakt - de gemeente Cranendonck, de gemeente Haarlemmermeer, de gemeente Gilze-Rijen en de gemeente Arnhem. Deze gemeenten houden de verstrekking van BSN's door de grote instroom niet meer bij. Die gemeenten kunnen dit niet aan. Dat is de reden dat de gemeente Amsterdam van het Rijk geld heeft gekregen. Het is niet zo dat ze dat zelf zijn gaan doen, maar ze hebben van het Rijk geld gekregen om tijdelijk bij te springen met de bedoeling om daardoor de achterstand in het komend halfjaar te verkleinen.
De tweede vraag gaat over: als wij een achterstand zouden hebben, hoe gaan we die inhalen? Dat gaan we dus niet doen, want we hebben geen achterstand.
De derde vraag ging over: als we geen achterstand hebben, weten we dan waar ze werken? We hebben niks met die achterstanden te maken. Dus daar kunnen we niet veel over zeggen. Dus kunnen we ook niet vanuit het beeld dat die gemeenten hebben, zeggen waar de mensen uit het AZC nou precies werken. Wel zien we dat als ze werken, dat veelal in de productie, de schoonmaak en de horeca is. Maar dat is een beetje de eigen waarneming vanuit de gemeenten. Voor zover de antwoorden.
Heeft u nog behoefte aan een aanvullende vraag? Nee? Iemand anders? Helder. Dan gaan we naar de volgende vraag. Dat is de beantwoording van de vraag van de heer Jacobs van FVD inzake de financiële situatie JENS. Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u wel, voorzitter. Ik denk we twee à drie weken geleden de rib hebben gehad over de halfjaarcijfers van JENS. Ik moet eerlijk bekennen dat ik wel geschrokken ben van de financiële situatie. Nu hoor ik dat twee weken geleden in de commissievergadering XONAR aan de orde is geweest. Ik merk vanuit het college dat er behoorlijk kritisch wordt gekeken naar XONAR. Let op, dat is natuurlijk terecht. Ik heb soms het gevoel dat JENS een beetje met de mantel der liefde wordt bedekt, als ik dat zo mag zeggen. Laat ik voorop stellen dat die schriftelijke vragen die gesteld zijn niet op de kwaliteit van de jeugdzorg zien. Het ziet puur op de financiën van JENS. Ik wil dat kort toelichten. Ik heb eens in de stukken gekeken. Ik zag dat in 2023 de gemeenten Landgraaf, Voerendaal en wij 34 miljoen euro hebben bijgedragen aan JENS. Wij kregen halverwege vorig jaar de begroting door van JENS. Er werd begroot dat de extra bijdrage van de gemeenten 3.540.000 euro zou zijn. Uiteindelijk zijn die meerkosten 5.328.000 euro geweest. Dus we zitten eigenlijk anderhalf keer boven wat destijds begroot is. Nu is de bijdrage van de drie gemeenten 36,5 miljoen euro. We zitten nu al op een tekort van 6 miljoen euro. Dat is begroot. Op het moment dat dadelijk die begroting weer niet helemaal blijkt te kloppen en het anderhalf keer meer zou zijn, hebben we dadelijk een tekort - of we zullen moeten bijspringen als drie gemeenten – van in totaal 9 miljoen euro. Ik zou daar graag een reactie van willen hebben van de wethouder. De vragen die ik heb gesteld, spreken voor zich.

De heer Jacobs stelt de volgende vragen:

1. Bij de bijeenkomst begin dit jaar met JENS menen wij te hebben begrepen dat reeds bij het aangaan van de nieuwe contractperiode tussen JENS en de drie gemeenten bij alle partijen al voldoende duidelijk was dat het jaarlijkse afgesproken lumpsumbedrag niet toereikend zou zijn. Er is zelfs een zorgpartij die – vanwege het blijkbaar te lage lumpsumbedrag – heeft besloten zich niet in te schrijven voor de aanbesteding. Kunt u hier een reactie op geven?
2. De tekorten lijken ieder jaar verder toe te nemen. Waren de meerkosten in 2023 nog € 5.328.000. Over het eerste halfjaar 2024 bedroegen deze al € 3.359.000. Wij nemen aan dat ook het college van deze bedragen is geschrokken. Wat is uw reactie op deze zorgelijke ontwikkeling?
3. Mogen wij ervanuit gaan dat in de begroting 2025 e.v. rekening is gehouden met meerkosten voor JENS, zo ja, voor welke bedrag, zo nee, waarom niet?

De voorzitter
Het woord is aan wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch
Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik zal uiteraard eerst de vragen voorlezen.
De eerste vraag: bij de bijeenkomst begin dit jaar met JENS menen wij te hebben begrepen dat reeds bij het aangaan van de nieuwe contractperiode tussen JENS en de drie gemeenten bij alle partijen al voldoende duidelijk was dat het jaarlijkse afgesproken lumpsumbedrag niet toereikend zou zijn. Er is zelfs een zorgpartij die, vanwege het blijkbaar te lage lumpsumbedrag, heeft besloten zich niet in te schrijven voor de aanbesteding. Kunt u hier een reactie op geven?
Bij de bepaling van het lumpsumbedrag van de nieuwe contractperiode – dan hebben we die vanaf 2023 – is het jaar 2021 als basisjaar gekozen. De lumpsum van het jaar werd passend en dekkend geacht voor de opdracht, ook door de partijen van JENS. Hierbij zijn we er op voorhand niet vanuit gegaan dat meerkosten die eerder als coronagerelateerd werden beschouwd, meerjarig structureel van aard zouden kunnen worden. We hadden dus niet gedacht dat de enorme piek die we in 2021 hebben gehad, er nu nog zou zijn. Het lumpsumbedrag van 2021 was verhoogd met het budget voor deeltijdpleegzorg en de zorg voor kinderen van statushouders. Dat zijn onderdelen die aan de opdracht zijn toegevoegd. Daarnaast is het lumpsumbedrag geïndexeerd. Deze indexering is toegepast voor de jaren 2022 en 2023 en werd gebruikt voor de vervolgjaren. Daar waar eerder inverdieneffecten werden ingecalculeerd, is dat nu niet meer gebeurd op basis van de ervaring van eerdere jaren. Ook is weer gewerkt met een risicodossier. Op deze wijze wordt inhoud gegeven aan de visie dat via transformatie de beweging naar het voorliggend veld, naar lichtere en goedkopere vormen van ondersteuning verder kon worden vormgegeven, met de mogelijkheden tot aanpassing van het contract indien dat nodig is. We zijn van mening dat het proces van aanbesteding zorgvuldig is uitgevoerd. We hebben ons extern laten begeleiden en zorgaanbieders zijn betrokken via markconsulatie. Daar is vooraf met die zorgaanbieder over gesproken. Ons is niet bekend dat een zorgpartij besloten heeft zich niet in te schrijven op basis van het lumpsumberdrag.
De tweede vraag: De tekorten lijken ieder jaar verder toe te nemen. Waren de meerkosten in 2023 nog € 5.328.000. Over het eerste halfjaar 2024 bedroegen deze al €3.359.000. Wij nemen aan dat ook het college van deze bedragen is geschrokken. Wat is uw reactie op deze zorgelijke ontwikkeling?

Bij het aangaan van die contractperiode wordt ervan uitgegaan dat het lumpsumbedrag voldoende was voor de opdracht en dat het risicodossier dan als ventiel mocht dienen, mocht dat nodig blijken. Inmiddels is gebleken dat de ontwikkeling in de jeugdzorg nog steeds tot kostenstijgingen hebben geleid. Dat is zoals bekend een landelijk beeld. Ik wil benadrukken: wij staan hier als gemeente niet alleen in. Er zijn meer gemeentes die of echt aan de kwaliteit van jeugdzorg sleutelen en daardoor wel geld besparen of net zo goed die stijging in de jeugdkosten hebben. Ook in 2024 is er sprake van hogere kosten dan voorzien. Wij hebben hiervan melding gemaakt in de novembernota van 2024. We verwijzen u naar de meest recente raadsinformatiebrieven die zowel op 8 en 15 oktober zijn uitgekomen, waarin we hebben aangegeven welke acties er zijn en worden ingezet. Er werd zojuist gezegd dat ik kritisch ben op XONAR. Dat klopt volledig, maar dat betekent niet dat ik alles met een mantel der liefde ga toedekken. Ja, ik ben trots op JENS. Ja, ik ben trots op de kwaliteit van de jeugdzorg die zij leveren. Maar ik wil natuurlijk ook kijken naar wat er allemaal geleverd wordt. Daarvoor hebben wij begin dit jaar op eigen initiatief vanuit de gemeente een onderzoek laten uitvoeren om een aantal vragen over de financiële situatie beantwoord te krijgen en vooral of het huidige budget nog passend is voor de opdracht die er ligt. Dit onderzoek heeft een boel aanbevelingen opgeleverd waarmee we aan de slag gaan. Dat doen we juist ook in goede samenspraak met JENS, maar het heeft nog geen duidelijkheid gegeven over de mate waarin het budget nog passend is. Via monitoring en extra onderzoek willen we die duidelijkheid wel alsnog krijgen, zeker over het benodigde budget. Hierbij kijken we samen met JENS naar keuzemogelijkheden in de uitvoering van de opdracht. Kortom, er zijn acties ingezet die moeten leiden tot een kostenbeheersing. Ik wil hierbij nogmaals benadrukken dat ik echt inhoudelijk tevreden ben over de geleverde kwaliteit van de jeudgzorg in onze stad, zeker als je dat afzet tegen andere steden met net zo'n problematiek. Dan zie je echt dat wij stappen vooruit zetten. Je ziet echt dat de preventie werkt. Je ziet dat we op die wijze complexere zorg vormen.
Vraag drie: mogen wij ervan uitgaan dat in de begroting 2025 rekening is gehouden met meerkosten voor JENS, zo ja, voor welke bedrag, zo nee, waarom niet? Zoals aangegeven, kunnen wij de autonome ontwikkelingen slechts beperkt beïnvloeden met maatregelen. Zo blijft de situatie rond de basishulp jeugd echt een aandachtspunt voor ons, maar dit is ook landelijk de situatie. Nogmaals verwijs ik u naar de meest recente raadsinformatiebrieven, zoals vermeld op het vorige punt. Dat zijn die van 8 en 15 oktober. Er wordt aangenomen dat er in 2025 compensatie van het Rijk komt, maar financieel wordt er voorzichtigheid betracht in de latere jaren. Op dit moment is de VNG ermee bezig. Die voeren gesprekken in het land. Ik heb reeds contact opgenomen met de commissie van VNG die daarover gaat om hen duidelijk te maken wat de situaties in de grensregio's zijn. Vanaf 2026 hebben wij vooralsnog in afwachting op de uitkomst van hun acties een bijstelling van 5 miljoen euro meegenomen. Dat was het, meneer de voorzitter.

De voorzitter
Meneer Jacobs, heeft u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u, voorzitter. Ik heb nog wel behoefte aan tien vragen, maar ik mag er maar één stellen, dus daar houd ik het bij. Even die derde vraag. Wat mij betreft mag de wethouder met ja of nee antwoorden, want dat heb ik nog niet begrepen. We kunnen door de jaren heen zien dat die verliezen alleen maar oplopen en dat zal niet in 2025, 2026 of 2027

ombuigen naar een iets beter beeld. Mijn concrete vraag: is er nu in de begroting met een extra post voor JENS boven op de lumpsum rekening gehouden? En zo ja, voor welk bedrag?

De voorzitter
Dank u wel. Wethouder.

Wethouder Vrusch
Die vraag zal ik schriftelijk beantwoorden.

De voorzitter
Dank u wel. Andere leden?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Ik snap de wethouder. Die kans geef ik haar ook. Ik stel die vragen. Die vraag heb ik vrijdag gesteld. Ik denk dat die niet concreter kan. Concreet: is er rekening mee gehouden in de begroting? Dat vraag ik concreet. En zo ja, voor wat voor een bedrag? Vervolgens zijn we vier à vijf dagen verder en dan moet er schriftelijk op worden teruggekomen. In principe kan dat niet.

De voorzitter
U hebt de toezegging gekregen van de wethouder. Wanneer kunt u dat ongeveer aanreiken?

Wethouder Vrusch
Het zal tegen het einde van de week aangereikt worden.

De voorzitter
Eind van de week krijgt u het. Ik zag meneer Van Zutphen. Gaat uw gang.

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, ik heb een vraag aan de vragensteller: de heer Jacobs. Deelt hij de opvatting van de SP-fractie dat het volstrekt, maar dan ook volstrekt onbespreekbaar zou zijn, om te tornen aan de kwaliteit van de jeugdzorg in onze stad?

De voorzitter
Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Meneer Van Zutphen, ik ken u nu een tijdje. U bent heel erg voorspelbaar. Ik wist dat die vraag zou komen. Volgens mij heb ik dat in het begin heel erg duidelijk gezegd. Ik heb het niet gehad over kwaliteit. Ik heb het niet gehad over eventueel moeten bijplussen. Ik heb alleen vragen gesteld over de financiële situatie. Dat is het enige wat ik gezegd heb.

De voorzitter
Dank u wel. Nee, het is het vragenuur. We gaan niet debatteren. Iemand anders nog op dit punt? Niet? Dank u wel, wethouder. Dan gaan we naar de volgende vragen. Dat zijn de vragen van de heer Janssen van de Jongerenpartij inzake ‘grote bomen bij

Bernardinuscollege gekapt, maar wel ingetekend in het bouwplan Molenberg RED BERNARD'. Meneer Janssen.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Dank u wel, voorzitter. Laat ik het dit keer eens een keer kort houden bij de introductie. RED BERNARND: de vragen spreken voor zich. Ik laat het graag aan de wethouder om daar antwoord op te geven.

De heer Janssen stelt de volgende vragen:
1. Was het in de planvorming voorzien dat de bomen op het perceel van Bernardinus moesten wijken? En wie is hierin waarvoor verantwoordelijk?
2. Is het college op de hoogte van deze ontwikkelingen en hoe denkt het college in relatie tot het raadsvoorstel met betrekking tot bomenkap over de kap van de beschreven bomen?
3. Kan het college ons verzekeren dat men zich inspant om op zijn minst boom "BERNARD" te behouden en in overleg te gaan hoe de kap van de overige bomen gecompenseerd kan worden?

De voorzitter
Dank u wel. Wethouder Peters. Complimenten uit de hele raad zag ik. Mooi. Dank u.

Wethouder Peters
Voorzitter, dank u wel. Ook wij zijn gecharmeerd van boom "BERNARD". Dus dat aan de voorkant. Dit is natuurlijk precies weer zo'n situatie die we door de nieuwe bomenverordening bijvoorbeeld kunnen voorkomen. Op dit moment zijn we nog afhankelijk van het gebrek aan regels, waardoor dergelijke bomen kunnen worden gekapt. Ik zal het per vraag met u doorlopen.
Vraag een: Was het in de planvorming voorzien dat de bomen op het perceel van Bernardinus moesten wijken? En wie is hierin waarvoor verantwoordelijk?
In de planvorming was dit niet voorzien. De bomen zouden gesnoeid worden in plaats van gekapt. Echter bleek dat de takken het dak van de sporthal beschadigden. De school is in contact getreden met de projectontwikkelaar en is overeengekomen dat die bomen gekapt werden. Daar zijn wij niet van in kennis gesteld. We wisten daar dus niet van.
Vraag twee: Is het college op de hoogte van deze ontwikkelingen en hoe denkt het college in relatie tot het raadsvoorstel met betrekking tot bomenkap over de kap van de beschreven bomen?
Het is natuurlijk doodzonde. Zoals gezegd, we waren er niet van op de hoogte. Ik denk dat het des te meer reden is en ook een warm pleidooi richting u allen om dadelijk unaniem die bomenverordening vast te stellen. Dat is mijn voorstel.
Vraag drie: kan het college ons verzekeren dat men zich inspant om op zijn minst boom "BERNARD" te behouden en in overleg te gaan hoe de kap van de overige bomen gecompenseerd kan worden?
Er is inmiddels contact geweest met de projectontwikkelaar en die heeft toegezegd dat boom "Bernard" behouden blijft. Dus het is een korte, maar hevige strijd. Alstublieft. Maar omdat er natuurlijk op dit moment geen regels zijn die compensatie verplichten, geldt er geen compensatieverplichting voor deze bomen onder de huidige situatie. Daarom is er geen sprake van compensatie.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Janssen, heeft u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag? Niet? Iemand anders? Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Als ik de foto zo zie, dan denk ik dat die bomen op het terrein van het Bernardinuscollege staan. Zeker omdat die boom "Bernard" heet. Dus ik vraag me af in hoeverre de rol van de projectontwikkelaar hier bepalend is. Als de wethouder dan zegt: ze zijn gesnoeid vanwege beschadiging aan het dak van de sporthal, dan denk ik dat dit bladeren zijn die op het dak vallen en vervolgens in de goot terechtkomen. Ik ken heel veel stadsgenoten die op de ladder springen en dan de goot schoon maken. Dus misschien kan de wethouder wat preciezer zijn over wat nu de aanleiding was, want een dak beschadigen lijkt mij misschien wat ver gaan voor blaadjes die erop vallen.

De voorzitter
De wethouder.

Wethouder Peters
Dank u wel, meneer de voorzitter. Uit de informatie die wij gekregen hebben, is het echt zo dat de takken het dak van de sporthal beschadigden. Het is de school, en dus ook de eigenaar van het perceel, die in contact getreden is met de aannemer van de projectontwikkelaar met de vraag om die bomen te kappen. De aannemer heeft uiteindelijk die bomen gekapt.

De voorzitter
Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter. Was het snoeien of het kappen in de planvorming niet voorzien? Ik kan mij voorstellen dat er een plan wordt ingediend. Dat gaat meestal gepaard met tekeningen en impressies. Er staan bomen en dat soort zaken op. Is bij het afgeven van de omgevingsvergunning aangegeven dat we die bomen daar laten staan? Is daar geen rekening mee gehouden in de zogenaamde anterireure overeenkomst die je met een ontwikkelaar hebt op een locatie?

De voorzitter
De wethouder.

Wethouder Peters
Meneer de voorzitter. Zoals ik zojuist bij vraag een heb aangegeven, was dit niet voorzien in de planvorming. Slechts het snoeien was voorzien. De bomen staan niet op het terrein van het plan zelf, maar op een aanpalend terrein.

De voorzitter
Dank u wel. Dan gaan we door naar de volgende vragen. Dat zijn de vragen van de heer Dragstra van D66 inzake 'lobby tegen invoering grenscontroles'.

De heer Dragstra, D66

Dank u wel, voorzitter. In het kader van goed voorbeeld doet goed volgen, zal ik een korte introductie houden, zoals meneer Janssen ook deed. Ik geef eerst een korte toelichting op waarom wij deze vragen stellen, want we hebben dit natuurlijk uitgebreid besproken tijdens de vorige raadsvergadering, bij de motie van ons die aangenomen is. Maar er is nu een andere situatie ontstaan, nadat het kabinet heeft aangegeven de grenscontroles eind november te willen gaan invoeren. Dus vandaar dat wij deze vragen stellen.

De heer Dragstra stelt de volgende vragen:
1. Welke stappen heeft u reeds verricht om andere grensgemeenten te mobiliseren in de lobby tegen de invoering van grenscontroles?
2. Welke reacties hebt u tot nu toe daarop gekregen?
3. Op welke termijn verwacht u de lobby richting het Rijk en het kabinet te kunnen starten?

De voorzitter
Dat is helder. Dank u wel. We hebben de motie omarm. De vraag is nu: welke stappen heeft u al verricht om andere grensgemeenten te mobiliseren in de lobby tegen de invoering van grenscontroles. Wij hebben in eerste instantie vanuit de Duitse plannen samen met onze Duitse partners gereageerd op die plannen. Daar hebben we meteen actie op gezet. Dat hebben we gedaan door onder andere een gezamenlijk persbericht uit te geven, door een interview te geven aan de Duitse radio en dus door heel actief aan die kant te zijn. Hiermee hebben we tegelijkertijd het signaal naar onze regering willen geven dat wij niet zo happig waren op die grenscontroles. We hebben inmiddels een breed netwerk aan Duitse partners hierin gevonden. Dat komt doordat we een goede structuur hebben met een overleg in de Charlemagnesamenwerking, de MAHHL-steden. We hebben brede steun gekregen van niet alleen de stad Aken, maar ook van de metropoolregio Rheinland en de Städteregion Aachen. Die steunen ons dus volledig in die lobby.
Nu komt inderdaad het andere verhaal erbij dat ook Nederland zijn plannen heeft ontvouwd om grenscontroles te gaan verrichten. We gaan dus wat meer gericht op die Nederlandse besluitvorming lobbyen, alhoewel we nog niet exact weten hoe en wat ze nou precies willen doen. Dat is wel lastig, maar we gaan zeker verder optrekken met partners zoals het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, de provincie, de Eurregio, de grenssteden, maar ook kennisinstellingen en het bedrijfsleven om een stevig geluid te laten horen.
Ik heb dit bijvoorbeeld vanochtend in de bestuursvergadering van de VNG aangekaart. De VNG heeft toezegd bij alle grensgemeenten te gaan inventariseren hoe zij erin zitten om te kijken wat we gezamenlijk kunnen doen. Dat is natuurlijk de meest brede boodschap die we dan kunnen gaan afgeven.
Welke reacties hebt u tot nu toe gekregen? Brede steun vanuit Duitsland, maar ook vanuit de Nederlandse collega's die ik tot nu toe gesproken heb. Ik kreeg vanochtend meteen vanuit onder andere Emmen steun. Dat is ook zo'n gemeente die dicht bij die Duitse grens ligt. Dus het werd meteen herkend. Dus we gaan daar waar nodig verder met die actie te voeren. Ik zal bij alle gesprekken die ik in Den Haag voer, hiermee bezig blijven. Ik heb het afgelopen maandag bij onze governeur aangekaard die het ook bespreekt in het overleg van de provincies. Dus er wordt breed gelobbyd.
Op welke termijn verwacht u de lobby richting het Rijk en het kabinet te kunnen starten? We zijn dus al gestart. We zijn hiermee bezig en we zullen dat in alle relevante

overleggen mee blijven nemen. Dat doen we niet in overleggen die we bijvoorbeeld over het ziekenhuis voeren. Maar in alle andere overleggen die we voeren, zullen we dit zeker meenemen. We willen blijven laten zien dat we een grensoverstijgende agglomeratie zijn samen met Aken. Dit is een daily urban system voor inwoners en werknemers. Dan moet je die ruimte houden.
We hebben echt begrip voor het feit dat je controleert op veiligheid, maar dat is iets van alle tijden. Ook zonder de aankondiging van grenscontroles in Nederland en Duitsland werden er af en toe controles uitgevoerd, alleen niet op de grens, maar vaak achter de grens met mobiele brigades en dergelijke. Ik snap dat je af en toe op criminaliteit controleert. Dat vind ik hartstikke goed en dat moeten we blijven doen, maar op het stelselmatig dichtgooien van onze grenzen zijn we absoluut tegen. Daar blijven we dus op lobbyen. Tot op heden hebben we gelukkig aan onze grens nog geen ellende gehad. Dat is een zeer prettig iets, maar wel heel erg lokaal. Tot zover. Heeft u aanvullende vragen, meneer Dragstra?

De heer Dragstra, D66
Misschien nog een opmerking. Het gaat inderdaad over permanente grenscontroles en niet over incidentele grenscontroles. Het is heel goed om te horen dat het zo breed en grensoverschrijdend is opgepakt. Ik heb alleen nog een paar tips. In Sittard-Geleen en bij de provincie zijn vragen ingediend om hiermee aan de slag te gaan. Volgens mij recentelijk ook bij de gemeente Landgraaf door de PvdA. Dus dat zijn gemeentes die daar nog mee aan de slag gaan. De provincie doet dat ook. Dank u.

De voorzitter
Die partners kom ik zeker met zeer veel regelmaat tegen. Ik zag meneer Jacobs, mevrouw Heine en meeneer Leers. Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u, voorzitter. Ik heb een aanvullende vraag aan u. In Nederland hebben de mensen gesproken over wat ze willen. In Duitsland zie je hetzelfde. De vorige keer toen die vragen werden gesteld, ben ik daar al eens op ingegaan. Blijkbaar voelen mensen in Duitsland en Nederland zich op een bepaalde manier toch onveilig. Als je dan vervolgens ziet dat … Op NU.nl kwam tevoorschijn dat er tot nu toe 53.000 illegalen bij de grens zijn vastgehouden. Hoe staat u tegenover het gevoel dat mensen zich soms niet meer veilig voelen en dat mensen zich daarvoor hebben uitgesproken? Hoe verhoudt zich het een met het ander? U lobbyt tegen de grenscontroles, terwijl een groot aantal mensen die grenscontroles wel ziet zitten.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Hoogers.

De heer Hoogers, PVV
Dank u wel, voorzitter. Het is altijd leuk als iemand voor mij de vraag bij mij weg probeert te halen. Het maakt niet uit. Ik zal een kleine nuance willen plaatsen, want we zitten op dezelfde lijn. Er zijn in Duitsland 53.000 controles uitgevoerd, waarvan er 28.000 direct zijn teruggestuurd. Dus meer dan de helft van de mensen die willekeurig gekozen zijn om gecontroleerd te worden, blijkt dus geen reden te hebben om Duitsland in te reizen. Dat lijkt mij al een hele mooie vangst, maar ook meteen een teken dat het wel degelijk

een effectief middel kan zijn om in te zetten om te voorkomen dat mensen die niet in mogen reizen ook niet in reizen. Daarbij sluit ik mij verder aan bij de vragen van de FVD.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Kunt u bevestigen dat de Duitse politie zelfs heel onlangs nog een signaal heeft afgegeven dat ze zeer tevreden zijn met de resultaten en de gang van zaken?

De voorzitter
Dank u wel. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Voorzitter, ten aanzien van de bedoelde grenscontroles, we hebben het er al eerder over gehad. Hoe kijkt u aan tegen de beschikbare capaciteit als we alle grensovergangen zouden moeten controleren? Want we weten allemaal dat er zo veel oversteekmogelijkheden zijn om ons land en de andere Europese landen binnen te komen. Hoe kijkt u aan tegen dat mogelijke capaciteitsprobleem? Denkt u dan dat als dat zou gebeuren, we het gevoel van onveiligheid daadwerkelijk bij mensen kunnen wegnemen?

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Voorzitter, wij hebben toen tegen de motie gestemd. Het is natuurlijk niet zo dat alle grenzen dicht gezet worden. Het zijn incidentele controles. Buiten die 53.000 waren er 1200 of 1800 mensensmokkelaars die ze in Duitsland vast hebben gepakt. Is dat niet veel belangrijker dan dat je misschien een uurtje in de file staat?

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
Voorzitter, ik had nog een vraag. Die gaat over het veiligheidsgevoel dat ik al een paar keer zie langskomen. Is het niet veel belangrijker om de focus te leggen op veiligheid in plaats van het veiligheidsgevoel? Misschien dat u daar vanuit uw achtergrond wat meer over weet. Is het niet juist zo dat hoe meer veiligheidsmaatregelen je neemt, het wetenschappelijk zo is dat het veiligheidsgevoel alleen maar naar beneden gaat? Want bij wijze van spreke, als je overal politie ziet staan, dan ga je je juist eerder onveiliger voelen, omdat mensen gaan denken dat er een reden is dat ze daar staan. Wat heeft u daarover te zeggen?

De voorzitter
Dank. Dit wordt wel een heel brede vraag over de grenscontroles. Laten we beginnen met het nog een keer te herhalen. We hebben hier een motie aangenomen en die motie voer ik uit. Dat is een. Twee: ik snap heel goed dat we aan de oostgrens van Europa in

de asielproblematiek continu discussie hebben over of we die grens nu dicht moeten gooien of niet. Daar hebben we in Europa over besloten dat we dat niet doen en dat we proberen afspraken te maken over hoe we met illegale vluchtelingen omgaan. We proberen om die zo veel mogelijk op te vangen in het land waar ze als eerste binnen komen. Dat zijn de regels waar ik mee te maken heb.
Verder heb ik te maken met een Europa waar we in heel veel decennia met elkaar bevochten hebben om een vrij verkeer van personen en goederen te krijgen. Volgens mij – zo zit ik er in – is dat een heel goed en groot recht. Ik hoor heel veel eurosceptici. Maar ik kan u voorspellen dat als je echt goede onderzoeken doet, je ziet dat we met elkaar heel veel welvaart en rijkdom hebben gecreëerd door dat vrije Europa met die grenzen. Dan snap ik nog steeds dat mensen denken: we moeten toch illegalen tegenhouden. In mijn ogen doen we dat niet door die grenzen proberen dicht te zetten en door grenscontroles en douanevoorzieningen weer tot de normale orde van de dag te brengen. Want dan gaan we terug naar de tijden van het IJzeren Gordijn. Dan gaan we terug naar de tijden van voor de Europese Unie. Ik ben daar geen voorstander van en dat was u in meerderheid met deze motie ook niet.
Ik vind het mooi dat er bij incidentele controles zaken gepakt worden. Ik denk dat bij misdaad … Er werd gesproken over wat we allemaal aantreffen bij controles. Dat kunnen we alleen maar doen door goede opsporing. Mensensmokkelaars en drugsproblematiek over de grens kun je een keer tegenkomen bij je grens dichtgooien en een uurtje problematiek aan de grens veroorzaken, maar dat is wel meer toeval. Degene die dat weten, krijgen dat wel meteen door en pakken wel een andere grensovergang. Want onze grenzen zijn natuurlijk, met alle respect, zo lek als een mandje. In de totale grens van Limburg zijn zo veel grensovergangen, die kunnen we nooit allemaal sluiten. Dus dat gaan we daadwerkelijk niet voor elkaar krijgen.
En ja, de Duitse politie was tevreden. Dat snap ik wel als je inzet is om dit tegen te houden. Je krijgt van de regering de opdracht en je haalt dan zoveel eruit. Daar zal de Duitse politie zeer tevreden over zijn.
Ik weet niet hoe we het in Nederland gaan doen, maar de beschikbare capaciteit is in mijn ogen niet aanwezig om die grenzen dicht te gaan zetten. Ik moet er niet aan denken. Ik moet er echt niet aan denken dat ze hier die grensovergang dicht gaan zetten. U moet zich eens voorstellen hoeveel van onze werknemers aan de Duitse kant werken, hoeveel van de Duitse werknemers aan onze kant werken en hoeveel we de grens over gaan vanuit de medische logistiek wederzijds. Ik bedoel, of het nou DocMorris, Medronic, Abbott, Boston Scientific is en ga zo maar door. Amazon zit daar ook. Dat gaan we allemaal tegenhouden. Het wordt wel echt een puinhoop aan de grens. Maar we krijgen het gelukkig niet voor elkaar, want die capaciteit is er niet. Dan moeten ze volgens mij het hele politiekorps gaan inzetten. Ik mag dan aannemen dat al mijn collega's zich onmiddellijk verzetten, want dan hebben we die niet meer beschikbaar voor heel veel andere dingen.
Veiligheid of veiligheidsgevoel, dat blijft altijd een ingewikkelde. Als je naar de lokale cijfers kijkt, dan zie je soms dat het objectief gezien aan de hand van de cijfers beter gaat met de veiligheid, maar dat het veiligheidsgevoel niet beter is. Dat is wel een hele lastige. Dat vind ik zelf ook een lastige, want ik vind dat het veiligheidsgevoel beter moet worden. Dan zetten we zoveel middelen in en dan zie je dat het maar heel langzaam gaat. Dat is dus echt een kwestie van lange adem. Daar zullen we heel veel aan moeten doen. Dat is niet alleen maar meer blauw neerzetten. Dat is ook zorgen voor betere leefomstandigheden voor de mensen. Want alleen dan kunnen we het gevoel krijgen dat

je in een mooie woning woont, in een goede buurt opgroeit, je kinderen goed opgroeien en dan ga je vast een zeker een beter gevoel krijgen. Dat was hem voor deze ronde.
Dan ga ik naar de beantwoording van de vragen van de heer Leers inzake ‘maak van het Maankwartier een woonkwartier’. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Ruim vijf jaar geleden vond de feestelijke opening van station Heerlen Maankwartier plaats. Het grootschalige bouwproject Maankwartier kent, van meet af aan, veel/hardnekkige leegstand terwijl er volop behoefte is en vraag naar woonruimte. Terwijl landelijk beleid juist stationsomgevingen graag tot woonruimte ziet 'verkleuren', staan nabij hartje Heerlen vele duizenden vierkante meters mogelijke woonruimten leeg. Met de te koop staande Hoppenhof (ca. 5000m2) pal naast het busstation, het Maankantoor (ca. 6000m2) alwaar per 1 januari 2026 het UWV vertrekt en het casco Maanhotel (ca. 9500m2) - stuk voor stuk grote nieuwbouwruimten - bestaan er kansen te over om van het Maankwartier 'dat diens draai nog niet gevonden heeft' een heus Woonkwartier te maken. Daarbij mogelijk tevens meegenomen de nodige lege commerciële ruimten aldaar, zijn er kansen te over om van leegstand, met verstand, een nuttige invulling als levendige woonruimten te creëren. De vragen spreken voor zich.

De heer Leers stelt de volgende vragen:
1. Hoe kijkt u naar het voorgaande en wellicht nog veel belangrijker: wat bent u van plan (of doet u al) om in deze te ondernemen en/of per wanneer en hoe onderneemt u in deze concrete acties?
2. Deelt u de mening van Hart-Leers dat samen met eigenaren aldaar (vastgoedpartijen/ontwikkelaars) en diverse overheden de handen ineen geslagen moeten worden om samen een vuist te maken en daarmee woonruimten toe te voegen op wellicht wel/zeg zeer waarschijnlijk de meest goed ontsloten locatie van de stad alwaar zowel bus- als treinverbindingen letterlijk voor de deur liggen en tevens volop parkeerruimten aanwezig zijn?
3. Hoe ziet u het voorgaande in het licht van landelijk beleid om juist in en direct om stations woonruimte toe te voegen en/of te creëren en hoe kan onze stad in deze met de huidige mogelijkheden/kansen tot herontwikkeling rondom en in het Maankwartier voor velen die woonruimten zoeken diens voordeel doen en daarmee meerwaarde creëren?

De voorzitter
Dank u wel. De wethouder staat al klaar. Gaat uw gang.

Wethouder Clemens
Ik kon niet wachten, voorzitter. Om te beginnen, dank aan de heer Leers voor zijn vragen, voor zijn belangstelling en ook voor zijn suggesties waarin hij meedenkt over de toekomst van het Maankwartier. Ik zal de verschillende vragen voorlezen en deze vervolgens beantwoorden.
Vraag een: hoe kijkt u naar het voorgaande - dus de toelichting die zojuist is gegeven - en wellicht nog veel belangrijker: wat bent u van plan (of doet u al) om in deze te ondernemen en/of per wanneer en hoe onderneemt u in deze concrete acties?
Voorzitter, op allerlei verschillende manieren dragen wij als gemeente natuurlijk bij aan het succes van het Maankwartier. Dat doen we onder andere door op een goede manier te zorgen voor een groene openbare ruimte, door te zorgen dat het schoon, heel en veilig

is, door met eigenaren en gebruikers in gesprek te gaan en door te zorgen voor een veilige omgeving. Daar is het hier afgelopen week ook over gegaan. Bovendien is het allerbelangrijkste dat we meedenken met de verschillende eigenaren en gebruikers over hoe het Maankwartier een levendige plek in ons centrum kan zijn. Dat doen we onder meer door evenementen te ondersteunen die daar plaatsvinden, maar dat doen we ook door met die eigenaren te spreken over de mogelijkheden in het gebied. Ik heb hier eerder al eens aangegeven dat de ontwikkelingen die we daar zien tot optimisme stemmen, onder meer waar het gaat over de grote ruimtes die u zojuist genoemd heeft. Daar zien we dat er heel wat belangstelling voor is. Sterker nog, ik verwacht dat daar binnenkort nieuws over te melden valt. Maar het is natuurlijk aan de partijen zelf om dat nieuws bekend te maken. Dan heb ik het over de partijen die interesse hebben in die plekken en die zich daar willen gaan vestigen.
Dat maakt dat we voor de lange termijn optimistisch zijn over het gebied, al helemaal als we zien dat de eigenaren van bijvoorbeeld de leegstaande panden aan het Maanplein-Noord met alle mogelijke creativiteit bezig zijn te kijken naar wat voor functies daar succesvol kunnen landen.
Vraag twee: deelt u de mening van Hart-Leers dat samen met eigenaren aldaar (vastgoedpartij-en/ontwikkelaars) en diverse overheden de handen ineen geslagen moeten worden om samen een vuist te maken en daarmee woonruimten toe te voegen op wellicht wel/zeg zeer waarschijnlijk de meest goed ontsloten locatie van de stad alwaar zowel bus- als treinverbindingen letterlijk voor de deur liggen en tevens volop parkeerruimten aanwezig zijn?
Voorzitter, ik zou bijna denken dat dit een promotieverhaal is voor het Maankwartier. Ik denk dat u daarin gelijk hebt, meneer Leers. Het Maankwartier is namelijk goed bereikbaar. We zien dat wonen in het Maankwartier ontzettend populair is. Mensen die er wonen, wonen daar naar grote tevredenheid. Er zijn zelfs mensen in deze zaal die daar wonen. Je ziet dat woningen die beschikbaar komen snel weer gevuld zijn. Desondanks zien we op een aantal wel nog leegstand natuurlijk. Voor wat we daaraan doen, wil ik u graag meenemen naar een week of drie geleden. Toen was ik samen met een aantal betrokken ambtenaren te gast bij een bijeenkomst van eigenaren en gebruikers in het gebied Maankwartier. Daar heerste toch wel een sfeer: we moeten de rest van de stad en de rest van de regio laten zien hoe bijzonder deze plek is, wat voor ondernemerschap hier al is en vooral ook hoe mooi het is om hier te komen meedoen door hier je winkel of anderszins je bedrijf te vestigen. Met andere woorden, er zit heel veel goeie energie bij de huidge eigenaren en gebruikers in het gebied. Als gemeente willen we heel graag kijken hoe we aan de plannen die daaruit ontstaan, kunnen meewerken. Dus als daar ideeën uit ontstaan die actie van de gemeente vergen, bijvoorbeeld de omvorming van functies, dan staan we daar in beginsel positief tegenover, mits die natuurlijk bijdragen aan de positieve sfeer en de kwaliteit in het gebied.
Vraag drie: hoe ziet u het voorgaande in het licht van landelijk beleid om juist in en direct om stations woonruimte toe te voegen en/of te creëren en hoe kan onze stad in deze met de huidige mogelijkheden/kansen tot herontwikkeling rondom en in het Maankwartier voor velen die woonruimten zoeken diens voordeel doen en daarmee meerwaarde creëren?
Dat zijn flinke zinnen trouwens. Voorzitter, precies wat u hier vraagt, is wat wij aan het doen zijn in het kader van onder andere Limburg Centraal. Dit is een samenwerkingsverband waar de gemeente Heerlen samenwerkt met de provincie en ook met het Rijk om meer woningen toe te voegen. Wij verwachten dat we de komende jaren

duizenden woningen kunnen gaan toevoegen in en om Heerlen Centrum. Als zich in de omgeving van het Maankwartier of wellicht zelfs in het Maankwartier kansen voordoen om daar woningen toe te voegen, dat kan binnen de kaders van kwalitief goed wonen en het iets toevoegt aan het gebied, dan zullen we daar zeker aan meewerken. Want het past op twee manieren in onze doelstellingen. Namelijk die van dat we meer kwalitief goede woningen in onze stad willen en dat we streven naar een bruisend Maankwartier.

De voorzitter
Dank u wel.Meneer Leers, heeft u nog behoefte aan het stellen van aanvullende vragen? Gaat uw gang.

De heer Leers, Hart-Leers
Ik kan mijn teleurstelling in de beantwoording helaas niet onder stoelen of banken steken. Want bij de drie locaties die ik opnoemde: de Hoppenhof, het Maankantoor en Maanhotel, hebben we het over zo'n 20.500 vierkante meter. Daarvan is een heel groot gedeelte beschikbaar. Als ik hoor: "Als er goede ideëen komen … Als er dit en dat en zus en zo …", waarom heb ik dan van de wethouder niet gehoord: inderdaad, alle hens aan dek, wij zijn aan het kijken hoe we die langdurige leegstand op een nuttige manier kunnen inzetten. U hebt het over veel belangstelling voor leegstaande ruimten. Is het u ontgaan dat de eerste, aanstaande vrijdag, Blender verkast is van het Maankwartier naar Heerlen Centrum? Ook andere ruimtes staan al heel lang leeg. Wij kunnen elkaar hier bevechten of het mooi is, of het niet mooi is, of het goed is en of niet goed is. Het staat er nu en er zal wel iets moeten gebeuren. Als een woonkwartier een oplossing is, dan denk ik dat we daar serieus naar moeten kijken. Bent u dat met mij eens of niet?

De voorzitter
Gaat uw gang.

Wethouder Clemens
Ik heb ook gezegd – en dat hoor ik de heer Leers niet herhalen – dat er grote belangstelling is voor met name de grotereruimtes in het Maankwartier. Dat zijn dus ook de ruimtes met duizenden vierkante meters die u noemde. Alleen is het niet aan het college van Heerlen om bekend maken wie zich daar gaat vestigen. Dat is aan de partijen zelf om dat te doen. Maar er is belangstelling van meerdere partijen en van meerdere partijen voor enkele ruimtes, om het zo maar te zeggen. Dus daar zijn we zeer optimistisch over voor de lange termijn. Als je het dan hebt over de kleinere ruimtes, en daar kijken we met name op de begane grond naar, daar zie je dat de eigenaren volop aan het nadenken zijn over wat voor functies daar zouden kunnen terechtkomen. Als die functies van meerwaarde zijn voor de stad en als die iets toevoegen aan de kwaliteit van de omgeving, dan staat de gemeente daar positief tegenover. Voor alles wat ik zojuist gezegd heb, geldt dat het functies kunnen zijn zoals die nu bestemd zijn en het kunnen ook andere functies zijn zoals wonen.

De voorzitter
Prima. Ik zag nog andere vragen. Meneer De Groot, dan meneer Pauwels en dan meneer Van den Berg.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Het zijn op zich duidelijke antwoorden, maar ik bespeur toch bij de wethouder het volgende: we zijn wel op de hoogte van wat er allemaal in beweging komt. Maar ik proef vanuit de rol van het college meer een afwachtende houding, want formeel gaan we er niet over. Dat laatste is natuurlijk ook zo. Ik heb een vraag aan de wethouder. Zou u zich kunnen voorstellen dat u op dat gebied, met name ten aanzien van die grotere ruimtes, wellicht een iets meer proactievere rol en meer een regisseursrol op u zou kunnen nemen om de zaak uiteindelijk tot een goed resultaat te brengen?

De voorzitter
Ik maak even het rondje af. De heer Pauwels.

De heer Pauwels, CDA
Ik heb goed naar de woorden van de wethouder geluisterd. Zou het zo kunnen zijn dat er een wachtlijst bestaat voor het wonen in het Maankwartier voor zover het de huidge woonfunctie betreft? Zo ja, mocht die wachtlijst inderdaad groot zijn, is het dan een opstapje om de discussie met de eigenaren aan te gaan? Voor zover het niet al gebeurt natuurlijk, maar als een extra motivatie om te gaan praten.

De voorzitter
De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, alles valt of staat met het bestemmingsplan of het omgevingsplan. Het omgevingsplan of het bestemmingsplan staat nu niet toe dat op de plint wonen mogelijk is. Is de wethouder bereid om te onderzoeken om het bestemmingsplan op korte termijn te verbreden? Want dat geeft dan direct aanleiding om daadwerkelijke plannen en initiatieven in te dienen om tot wonen over te kunnen gaan.

De voorzitter
Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Clemens
Om te beginnen met die laatste vraag: op het moment dat er initiatieven zijn die de kwaliteit van het gebied verhogen en die in zichzelf kwalitief goed zijn – dat toetsen we aan ons beleid – dan zijn wij zeker bereid mee te werken aan veranderingen. Dat is in algemene zin zo. Maar dat geldt dus ook voor deze plek.
De heer Pauwels had het er nog over dat als er dan zo veel belangstelling is voor wonen in het gebied, dat een motivatie is om wonen in het gebied extra toe te staan. Wanneer daartoe initiatieven voorbij komen, zullen we die op die manier bekijken. Dat staat los van het feit dat we natuurlijk onder andere via Limburg Centraal als gemeente heel proactief aan de slag zijn gegaan met het op zoek gaan naar plekken waar gewoond kan worden. Ik kijk onder andere naar plekken die in het verleden een andere functie hadden. Dat kan zijn in het Maankwartier. Dat kan in de directe omgeving zijn van het Maankwartier. Dat kan in een bredere kring zijn, maar u mag ervan uitgaan dat wij voortdurend op zoek zijn naar plekken waar wij nieuwe kwalitatief goede woningen kunnen toevoegen.
Tot slot: in het benaderen van grotere partijen die naar onze stad zouden kunnen komen, kan ik de heer De Groot wel geruststellen. Misschien ben ik daarin iets te voorzichtig geweest zojuist. Daar zijn wij zeer actief in. Wij doen erg ons best om partijen die van

meerwaarde kunnen voor stad en regio hiernaartoe te halen. Dat is waardoor wij weten dat er veel belangstelling is voor het gebied.

De voorzitter
Dank u wel.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, ik wil een punt van orde maken. Er is totaal geen antwoord gegeven op de vraag die ik gesteld heb. Ik zou toch wel willen oproepen om daar een antwoord op te geven. Is de wethouder bereid om te onderzoeken of het bestemmingsplan verbreed kan worden naar wonen en niet andersom dat er eerst initiatieven zouden moeten komen? Dus proactief vanuit het college? We vinden het belangrijk. Laten we het bestemmingsplan verruimen.

De voorzitter
De wethouder.

Wethouder Clemens
Als meneer Van den Berg vooraf een algemene inschatting wil of het überhaupt ooit mogelijk en denkbaar zou kunnen zijn dat iemand woningen gaat vestigen in de plint in het Maankwartier, dan zullen we dat in die algemeenheid moeten toetsen aan het woonbeleid. Dan komen we daar schriftelijk op terug.

De voorzitter
Dank u wel. Dan ga ik naar de vragen van de heer Ermers van de OPH inzake 'de vestiging van Blender in het voormalige pand van Van Haren'

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen
Dank u wel, voorzitter. Eerst heb ik nog een verzoek, een punt van orde. Ik heb weer het verzoek gekregen dat mensen duidelijk moeten praten in de microfoon. Dus bij deze nogmaals aan iedereen het verzoek.
Ik ga door met mijn vragen. Op 22 oktober stond in de Limburger het bericht dat Blender verhuist van het Maankwartier naar het voormalige pand van Van Haren op de hoek Saroleastraat/Promenade. In het artikel wordt gesuggereerd dat (citaat Dhr. Curvers): 'Ik heb meteen ja gezegd, want de nieuwe locatie ligt in de looproute'. De gemeente zou het initiatief hebben genomen voor de verhuizing van Blender. Een cadeautje zogezegd, want Blender krijgt verder drie jaar lang een subsidie van €12.500,- per jaar en betaalt het alleen in gebruiksvergoeding. Je zou kunnen stellen dat de rode loper voor Blender is uitgerold.
De OPH vindt dat zo lang Zuyd zich niet gevestigd heeft op het gebied, het goed is dat leegstaande panden tijdelijk worden gevuld. Vanuit dat perspectief zijn wij dan ook blij dat het concept van Blender de Promenade verrijkt. Wat bezetting van panden betreft, is het natuurlijk ook een soort omgekeerd waterbedeffect: een pand aan de promenade wordt gevuld en daarmee komt een pand in het Maankwartier weer leeg te staan. De OPH is voorstander van vulling van de plint van het blok Promenade 1. Wij hebben er eerder voor gepleit dat de plint aan de Promenade een goede tijdelijke bestemming krijgt, maar uiteindelijk ook een definitieve invulling gaat krijgen.
Blender heeft een mooi concept met veel aanloop. Onzes inziens zouden er echter geen grote verschillen mogen zijn bij het geven van kadootjes aan de ene onderneming of

instelling, terwijl andere ondernemers maar door moeten ploeteren om zich te kunnen handhaven. De OPH fronst zich dus ook de wenkbrauwen, want de vraag rijst of Blender ten opzichte van andere initiatieven en ondernemers wellicht onterecht een voorkeursbehandeling krijgt. Vandaar enkele kritische vragen over de manier waarop Blender zich mag vestigen, met subsidie en onder zeer gunstige voorwaarden die menig bedrijf zich zou wensen. Dat zijn de vragen. Dank u.

De heer Ermers stelt de volgende vragen:
1. Hoe hoog is de gebruiksvergoeding die Blender moet betalen voor het gebruik van het gemeentelijk pand en zijn hier de kosten voor gas, water en licht inbegrepen?
2. Bent u het met de OPH eens dat Blender een commercieel bedrijf is en als zodanig huur zou moeten betalen in plaats van subsidie te ontvangen; Blender wordt immers als commerciële partij op deze manier, in vergelijking met andere ondernemers, onevenredig bevoordeeld?
3. Al jarenlang proberen burgers via een burgerinitiatief zonder winstoogmerk het voor elkaar te krijgen dat de muziekschool in Hoensbroek weer gebruikt mag gaan worden. Hoe verklaart u dat het commerciële Blender zich wél mag vestigen in een pand van de gemeente dat vroeg of laat gesloopt gaat worden en nota bene ook nog eens met subsidie van de gemeente en dat het burgerinitiatief Muziekschool nauwelijks kans krijgt zich te ontplooien? De OPH vindt dit een zeer vreemde gang van zaken en wil daarom exacte uitleg hierover.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens
Dank u, voorzitter. Ik zal wederom de vragen voorlezen en die vervolgens beantwoorden. Vraag een: Hoe hoog is de gebruiksvergoeding die Blender moet betalen voor het gebruik van het gemeentelijk pand en zijn hier de kosten voor gas, water en licht inbegrepen? Voorzitter, bij dit pand is sprake van een gebruikersvergoeding. Dat bekent dus ook dat er enerzijds minder plichten zijn voor de huurder, maar er anderzijds ook minder rechten zijn voor de huurder. Dat weerspiegelt zich in de prijs. Die is hier 250 euro per maand exclusief gas, water en licht.
Vraag twee: Bent u het met de OPH eens dat Blender een commercieel bedrijf is en als zodanig huur zou moeten betalen in plaats van subsidie te ontvangen; Blender wordt immers als commerciële partij op deze manier, in vergelijking met andere ondernemers, onevenredig bevoordeeld?
Voorzitter, ik denk dat het misverstand is dat wij een winkel subsidiëren. Dat is nadrukkelijk niet het geval hier. Het is hier namelijk zo dat het gaat over een soort platform waar 80 creatievelingen uit onze stad en regio een plek vinden. Hier kunnen zij hun werk exposeren, presentaties plaatsvinden, werk verkocht kan worden en waarmee je dus het creatief ondernemerschap in onze binnenstad stimuleert. Dat is iets dat we onszelf ten doel hebben gesteld. Jonge creatievelingen kunnen zich zo in hun ondernemerschap ontwikkelen in de hoop dat ze daarna kunnen doorgroeien, althans een deel van hen, naar verder ontwikkeld ondernemerschap. Zo kunnen ze weer andere plekken in de stad gaan innemen. Dat is de reden dat wij een subsidie hebben toegekend. Dat is dus nadrukkelijk voor de ontwikkeling van jonge creatievelingen in onze stad. Als ik jonge creatievelingen zeg, dan bedoel ik daarmee te zeggen dat ze vaak recent hun creativiteit hebben gevonden. Dat kan ook op een latere leeftijd zijn, voorzitter.

Vraag drie: al jarenlang proberen burgers via een burgerinitiatief zonder winstoogmerk het voor elkaar te krijgen dat de muziekschool in Hoensbroek weer gebruikt mag gaan worden. Hoe verklaart u dat het commerciële Blender zich wél mag vestigen in een pand van de gemeente dat vroeg of laat gesloopt gaat worden en nota bene ook nog eens met subsidie van de gemeente en dat het burgerinitiatief Muziekschool nauwelijks kans krijgt zich te ontplooien? De OPH vindt dit een zeer vreemde gang van zaken en wil daarom exacte uitleg hierover.
Voorzitter, om te beginnen: volgens mij is het initiatief van de muziekschool Hoensbroek en met name ook van de verenigingen, ondernemers en andere partijen die dat naar voren hebben gebracht, juist in deze raad omarmd. Op dit moment wordt samen met de gemeente gekeken of daar een levensvatbare businesscase uit kan komen. Daar heeft u van de burgemeester al regelmatig updates over gekregen. Volgens mij kun je dus niet zeggen dat de gemeente daar niet voor open staat en niet de kans geeft om ook te kijken wat er mogelijk is.
Dan als we het met name hebben over deze plek: daarvan hebben we eerder al gezegd en daar heb ik u ook over geïnformeerd, dat op het moment dat wij panden gaan opkopen op de Promenade en de ontwikkeling van de Hogeschool nog enige tijd op zich laat wachten, we er in de tussentijd voor willen zorgen dat er levendigheid ontstaat in het gebied, er geen verder verloedering optreedt en dat we en passant ervoor willen zorgen dat creatieve mensen in stad en regio, onderwijspartijen en allerhande partijen die op de een of andere manier iets postiefs aan de stad kunnen toevoegen, een plek kunnen krijgen in dit gebied. En dus, wat we nu zien op de hoek van het Van Haren pand – en ik zou u zeer willen aanbevelen als u dat nog niet heeft gedaan, om daar te gaan kijken – is een totaal andere aanblik dan dat er een paar weken geleden te zien was. Het is namelijk verkleurd van verloedering en leegstand naar een plek waar creativiteit heerst, waar kleur te zien is, waar jong ondernemerschap bij elkaar komt, waar we mensen die nergens anders een plek konden vinden een plek hebben kunnen bieden en waar nieuwe reuring voor onze stad ontstaat. Dat, voorzitter, beschouwen wij als college als een grote aanwinst.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Ermers. Heeft u behoefte aan een aanvullende vraag?

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Ik heb een kleine aanvullende vraag. Als ik terugga naar het burgerinitiatief muziekschool, dan denk ik dat zij daar ongeveer twee jaar mee bezig zijn. Kunt u aangeven hoelang Blender ermee bezig is geweest en hoelang dat proces heeft geduurd om voor een aantal vergelijkbare zaken te krijgen en uiteindelijk een toezegging is gedaan om maar naar het centrum toe te komen? Ik krijg een idee dat dit heel erg snel is gegaan, terwijl andere partijen dus jarenlang moeten lobbyen. Weliswaar met een aantal toezeggingen, maar dit wordt in een keer gehonoreerd. Ik krijg daar graag een reactie op.

De voorzitter
Ik maak even het rondje af. Ik zag meneer Jacobs, meneer Leers en meneer Van den Berg.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Ik heb een paar weken geleden met meneer Hoogers die hier naast me zit, vragen ingediend over de verplaatsing van de Zuyd Hogeschool naar het centrum. Toen heb ik gevraagd hoe het in de komende jaren zit. De hogeschool zit er nog niet. We hebben dus de komende vijf jaar te maken met exploitatietekorten, denk ik. In ieder geval tot het moment dat Hogeschool Zuyd zegt: we nemen de onroerende zaak over. Het is bevestigd dat er inderdaad sprake is van exploitatietekorten. We hebben 12 miljoen voor de aankoop van de panden gereserveerd. Een miljoen is om die tekorten te dekken. Tenminste, dat blijkt uit het antwoord op onze vragen. Als ik dan hoor dat er een huur van 250 euro wordt gevraagd, dan snap ik het. Alleen – en volgens mij heeft u het al gezegd – die 12.500 die jaarlijks naar Blender toekomt, zit die in die miljoen? Wordt dat miljoen gebruikt om de exploitatietekorten af te dekken? Of staat die 12.500 op jaarbasis daar helemaal los van?

De voorzitter
Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, de vergoeding die Blender nu moet betalen voor de locatie waar ze zitten, is natuurlijk een appel en een ei prijs. Is dat nou de maatstaf voor andere initiatieven en misschien wel commerciële initiatieven of pop-up stores die ook onder een dergelijke regeling zouden kunnen vallen? Is dit nou de prijslijst voor andere ondernemers om daar te gaan zitten?

De voorzitter
Dank u wel, mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Voorzitter, meneer Ermers doet het voorkomen alsof het een commercieel bedrijf is. Maar het is echt niet zo dat deze organisator hier geld aan gaat verdienen. De mensen die er zitten zoals de wethouder al zei, zijn echt jonge kunstenaars die hier eindelijk iets kunnen tentoonstellen voor een kleine huur. De organisator moet er ook faciliteren en onderhoud plegen. Dus het is niet zoals het doet voorkomen. Het is een goede zaak voor Heerlen.

De voorzitter
Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Dank u wel, meneer de voorzitter. Daags nadat bekend werd dat Blender ging verhuizen van het Maankwartier naar het voormalige Van Harenpand, heb ik een aantal artikel 33 vragen gesteld. Nu hoor ik zijdelings al wat antwoorden of mogelijke antwoorden. Ik vroeg me het volgende af. Er wordt een raadsinformatiebrief Promenade en komst Hogeschool Zuyd naar het gebied aangekondigd. Althans, dat stond vandaag in de selectieve besluitenlijst. Ik neem aan dat we die raadsinformatiebrief uiterlijk in de loop van morgen gaan ontvangen. Maar dat tot daaraan toe. Ik heb onlangs gevraagd naar andere invullingen van het gebied. Ik vroeg toen concreet of Atelier Stadsrevisie in het pand van het Muziekhuis Arons komt als buurman van Blender. Misschien kan er toch wat toelichting gegeven worden op wat daar allemaal te gebeuren staat.

In de lijn van de opmerking van de heer Van den Berg: Heerlen is ook eigenaar van het winkelcentrum Giesen-Bautsch. Daar zijn ook nogal wat lege ruimtes. Tenminste, ik neem aan dat het nog niet is overgedragen aan de projectontwikkelaar. Bent u van plan om aan partijen die zich daar mogelijk voor een locatie melden, onder gelijke omstandigheden, voor laten we zeggen een appel en een ei exclusief gas, water en licht, allerlei ruimtes tijdelijk ter beschikking te stellen of beperkt zich dat alleen tot Heerlen Centrum?

De voorzitter
Het woord is aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens
Voorzitter, ik denk dat het goed is om ons ook te realiseren wat voor een geschenk voor de stad het is dat er ondermers zijn zoals Blender, zoals een jonge modeontwerper hier aan de overkant en zoals nog een aantal andere partijen de komende tijd zullen gaan komen die ervoor gaan zorgen dat het blok hier tegenover aan de Promenade dat op dit moment gedomineerd wordt door leegstand en verloedering, een andere aanblik gaat krijgen. Dat is een van de bijkomende voordelen van de ontwikkeling van de komst van Zuyd Hogeschool naar onze binnenstad die over een aantal jaar vorm gaat krijgen.
Dus voorzitter, ik denk dat het belangrijk is dat we daarmee vaststellen dat we twee vliegen in een slag kunnen slaan. Het is dan ook niet voor niets - en de heer Jacobs refereerde daaraan – dat we meteen hebben gezegd: we gaan niet alleen die panden aankopen en ze vervolgens laten liggen, maar we reserveren meteen een bedrag om ervoor te zorgen dat die panden de komende jaren op orde blijven. Dus dat er noodzakelijke reparaties kunnen plaatsvinden, dat ze veilig blijven, dat de elektriciteit veilig is en allemaal dat soort zaken. Dat kost wat en daarvoor hebben we een deel van die kredieten voor de aankoop gereserveerd.
Vervolgens is het zo dat de subsidie die aan Blender wordt versterkt een subsidie is, zoals ik al aangaf, vanwege het feit dat ze die op dit moment 80 creatievelingen uit onze stad een platform bieden. Dat is niet gekoppeld aan de locatie waar ze zitten. Als Blender ervoor had gekozen in het Maankwartier te blijven of ze hadden voor een hele andere locatie gekozen, dan hadden ze ook die subsidie gekregen. Dat is niet zo gek, want u herinnert zich misschien ook nog wel de Kunstboetiek die we in Heerlen hebben gehad. Dat werd toen door Heerlen Mijn Stad georganiseerd, waaruit bleek dat er heel veel behoefte was - niet alleen onder creatievelingen, maar ook onder klanten in onze stad - aan een dergelijk platform. Met andere woorden, we hebben vanuit het beheer van de aan te kopen panden gezegd: we willen geen leegstand, we willen geen verloedering, we willen levendigheid. Vandaar dat we werken met gebruiksvergoedingen. Ik vind dat passend als je kijkt naar de staat van die panden, want de meeste zijn er niet zeer goed aan toe. Dat is een.
Twee. Wij vinden het van belang dat creatievelingen in onze stad een platform hebben waar ze werk kunnen exposeren, waar ze zich kunnen laten zien, waar ze werk kunnen verkopen en waar ze zich kunnen ontwikkelen als creatieve ondernemer. Dat is de reden waarom Blender een subsidie krijgt.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, ik heb een punt van orde als ik mag. De inhoud blijft hetzelfde, alleen de iocatie verandert. Maar op de een krijg je wel subsidie en op de ander niet.

Inhoudelijk klopt het niet wat u hier vertelt. Dat kan toch niet? U kunt ons toch niet iets vertellen wat niet waar is?

De voorzitter
Dit is geen punt van orde, meneer Leers. U geeft nu een mening en u geeft een andere vraag. Dat is geen punt van orde. We zijn het vragenuur echt aan het oprekken. Als ik niet oppas, ben ik straks over Giesen-Bautsch aan het discussiëren. Ik ben over van alles hier aan het discussiëren, behalve over de vraag van de verplaatsing van Blender. Ik geef de wethouder de kans om zijn antwoorden af te maken en dan zijn we al bijna door het vragenuur heen.

De heer Leers, Hart-Leers
Voorzitter. Het punt van orde was dat het college niet iets bezijdens de waarheid moet stellen. Ik had het vermoeden dat dit bezijdens de waarheid is.

Wethouder Clemens
Voorzitter, wel of niet de waarheid spreken, is wat anders dan het wel of niet eens zijn met de heer Leers. Tot slot werd de vraag gesteld over Stadsrevisie. Voor Stadsrevisie geldt dat er op dit moment tijdelijk materialen worden opgeslagen. Dat komt doordat Stadsrevisie voorheen natuurlijk in de Putgraaf gehuisvest was. Daar wordt op dit moment de verbouwing in gang gezet richting de ISK. Dat betekent dat daar op dit moment die ruimte niet beschikbaar is. Tijdelijk stellen zij hun materialen aan de Promenade op. Ze gaan er binnenkort weer uit, want er komen andere gebruikers op de Promenade.

De voorzitter
Dank u wel. Dan doe ik nog één set vragen en dan zijn we er doorheen. Dat zijn de vragen van mevrouw Bottenberg van de SP inzake 'Vincio Wonen Meezenbroek'. Mevrouw Bottenberg.

Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP
Dank u wel, voorzitter. Ik was er al bang voor, maar gelukkig staat u de vragen nog toe. Naar vaak vraag en aandringen zijn de onderzoeksresultaten van de laatste 90 woningen van de onderzoeksfase in Meezenbroek op de website van Vincio geplaatst. Hier zijn de bewoners erg blij mee, totdat de bewoners en wij ze wilden gaan lezen. Het zijn 35 documenten die online staan, maar probeer daar maar eens wijs uit te worden. Voor de bewoners en voor ons is dit zeer intensief en niet door te komen als je geen bouwkundig technicus bent. De wethouder spreekt altijd over de drietrapsraket. Een: onderzoek openbaar. Twee: gesprekken met de bewoners hierover en daaruit komen de nota van uitgangspunten. Maar wij zien niet dat deze gesprekken goed gaan verlopen als we deze onderzoeken zien. Dank u.

Mevrouw Bottenberg stelt de volgende vragen:
1. Heeft de wethouder de rapporten gelezen, kon u hier soep van maken?
2. De wethouder heeft al de nodige keren, ook hier in de raad, aangeven dat transparantie belangrijk is en vooral goede eerlijke gesprekken met de bewoners, wat gaat de wethouder er aan doen dat dit ook gebeurt met stukken die voor iedereenbegrijpelijk zijn?

3. Wanneer krijgen de bewoners en de raad een terugkoppeling wanneer de gesprekken plaats vinden en wanneer het rapport van uitgangspunten klaar is zodat dit besproken kan worden?

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Peters.

Wethouder Peters
Meneer de voorzitter, dank u wel. Laat ik meteen beginnen. We verwachten van Vinico dat zij informatie op een voor iedereen toegankelijke manier presenteert. Dus zodat bewoners volwaardig kunnen deelenemen aan dat hele proces van die drietrapsraket, zoals u die schetst.
Vraag een: heeft de wethouder de rapporten gelezen, kon u hier soep van maken?
Ze hebben in ieder geval stap een van die drietrapsraket ingelost. Dus de gemeente heeft aangedrongen op het openbaar maken van de rapporten, waarbij de verantwoordelijkheid voor de publicatie en de afstemming met alle betrokkenen bij Vincio ligt. Maar goed, dat is dus gedaan. Daarvan ga ik hier nu niet zeggen dat ik daar geen soep van kan maken, aangezien we op dit moment nog bezig zijn om die rapporten te bekijken.
Vraag twee. De wethouder heeft al de nodige keren, ook hier in de raad, aangegeven dat transparantie belangrijk is en vooral goede eerlijke gesprekken met de bewoners, wat gaat de wethouder eraan doen dat dit ook gebeurt met stukken die voor iedereenbegrijpelijk zijn?
De gemeente blijft bij Vincio benadrukken dat transparantie en duidelijke begrijpelijke communicatie richting de bewoners cruciaal zijn. Zoals ik zojuist in de intro gezegd heb, we verwachten van Vincio dat zij informatie op een voor iedereen toegankelijke manier presenteert, zodat iedereen op zijn of haar manier gewenste manier kan deelnemen.
Vraag drie. Wanneer krijgen de bewoners en de raad een terugkoppeling wanneer de gesprekken plaatsvinden en wanneer het rapport van uitgangspunten klaar is, zodat dit besproken kan worden?
We dringen er bij Vincio op aan dat de voortgang in dat participatietraject helder en tijdig met de bewoners wordt gedeeld. Waar we ook op aandringen, is om duidelijkheid te geven over de momenten van terugkoppeling, de planning van gesprekken en de verwachte oplevering van die nota van uitgangspunten. Zodra wij daar meer duidelijkheid over hebben, kunnen wij u hierover informeren. Dat zullen we direct doen op het moment dat dit mogelijk is.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Bottenberg, heeft u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag?

Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP
Dank u wel en ook dank aan de wethouder. Wethouder, u maakt de afspraken met ons, de raad en de bewoners. En oké, Vincio komt met de onderzoeken die openbaar gesteld worden. Maar ze zijn niet te lezen. Ze zijn niet te lezen voor mij en dat zijn ze ook niet voor de bewoners van Meezenbroek. Dus u stelt ons constant gerust voor hetgeen dat gaat gebeuren. Daar vertrouwen wij dan op, maar we zien nu dat het vertrouwen langzaam aan het wegvloeien is. We hopen dat hier nu echt goede afspraken worden gemaakt. Want de onderzoeken zijn er, maar 35 rapporten, sheets en weet ik veel wat.

De mensen snappen het niet. Dus zorg ervoor dat wij duidelijke antwoorden krijgen en dat we duidelijk resultaat krijgen van wat er nu werkelijk speelt. Dank u.

De voorzitter
Ik zag mevrouw Heine, meneer De Groot en meneer Verreck. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Voorzitter, zou het niet een keer beter zijn dat Vincio weer eens uitgenodigd wordt om zelf antwoorden te komen geven en misschien wel in de commissie van december komt? Kan dat geregeld worden?

De voorzitter
Dank u wel. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dank u wel. Ik heb een vraag aan de wethouder. Als die rapporten beschikbaar worden gesteld, dan gaan ze naar de bewoners. Maar ik neem aan dat u ze op hetzelfde moment onder ogen krijgt. Ik mag dan verwachten dat u misschien alles heel goed begrijpt. Het hoort bij uw portefeuille. Zodra u daar zelf vraagtekens bij hebt van of het wel behapbaar is, of dit leesbaar is en of mensen kunnen begrijpen wat er staat, gaat er dan op voorhand geen belletje bij u rinkelen, waarna u contact opneemt met Vincio en zegt: "Op deze manier kun je die informatie niet aanbieden. Dan heb ik dadelijk weer vragen uit de raad die ik moet gaan beantwoorden." Hoe kijkt u daar tegen aan, voorzitter?

De voorzitter
Dank u wel. De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA
Dank u wel, meneer de voorzitter. Op 3 oktober is de aanvraag binnengekomen van het Cuypersgenootschap met betrekking tot het verzoek tot bescherming van een aantal woonblokken in Meezenbroek als gemeentelijk monument. Ik neem aan dat u die als college gaat oppakken en gaat beantwoorden. Heeft u zicht op binnen welke termijn die aanvraag beantwoord gaat worden en kunt u daar de raad in meenemen, voordat u een besluit gaat nemen? Zodat we … Het zal wel een collegebevoegdheid zijn. Maar ik vind het in deze wel van belang dat we als raad een adviesfunctie kunnen krijgen, gezien de onrust die wij voelen vanuit de bewoners, de manier waarop Vincio met haar bewoners omgaat en de manier zoals wij ons als raad hier druk over maken. Het besluit zal bij het college liggen. Maar kunnen we iets van advies geven over of wij het met het college eens zijn of niet, met welke argumeten dan ook? Zo worden we betrokken bij het proces.

De voorzitter
Dank u wel. Wethouder Peters.

Wethouder Peters
Voorzitter, dank u wel. Ik begin bij mevrouw Bottenberg. Wat ik wel heel belangrijk vind en dat doe ik liever een keer te veel dan te weinig, is om duidelijk aan te geven wat wiens rol is. Kijk, op dit moment als het gaat over het publiceren van die onderzoeken en als het gaat over participatie, dan is Vincio aan zet. Wij hebben met hen contact. Wij hebben die afspraken met hen gemaakt. Wij zien erop toe dat het op een fatsoenlijke

manier gebeurt. Op het manier dat het niet fatsoenlijk is en ik hoor net duidelijke signalen, dan geven wij dat aan hen door. Dat is wat we op dit moment kunnen doen. Want we zijn wel afhankelijk van hen om dat op de manier vorm te geven zoals we dat met hen hebben afgesproken. Een afspraak met jezelf maken is leuk – dat doe ik ook af en toe wel eens – maar met iemand anders, dan zijn beide partijen eraan gehouden om dat dan te doen.
Mevrouw Heine. Dat Vincio zelf eens een keer antwoord komt geven, vind ik een prima suggestie. Volgens mij heeft u morgen presidium en kunt u dat via het presidium aan Vincio vragen. Op dit moment speel ik ook maar de postduif op sommige punten.
Meneer De Groot. Zoals gezegd, zijn we op dit moment bezig om die rapporten te bekijken. Natuurlijk, op het moment dat wij vinden dat iets moeilijk behapbaar is et cetera, dan melden we dat aan Vincio.
Meneer Verreck. De vragen met betrekking tot die aanvraag om een aantal woonblokken een monumentale status te geven, komen wij schriftelijk op terug. Dank u.

De voorzitter
Dank u wel. Dan was dit het einde van het vragenuur. De overige vragen worden zoals gewoonlijk schriftelijk beantwoord en komen deze week naar u toe.

3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 25 september 2024
Hamerstuk.

4. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening
De voorzitter
Meneer Leers wil hier iets over zeggen.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Punt een gaat over de update van Velocity. Ik heb die brief gelezen. Ik vroeg mij af of er nu inmiddels sprake was van een faillissement van die GmbH, wat dat voor ons betekent en hoe het zit met investeringen die door het ondernemersfonds zijn gedaan. Als dat allemaal duidelijk is, is dat mij ontgaan. Als dat niet duidelijk is, dan zou ik willen vragen om op korte termijn ons even bij te praten via een korte memo.
Brief 11 gaat over het erfgoedjaar dat gepland staat voor volgend jaar. Bij sommige brieven staat de volledige naam, bijvoorbeeld: meneer en mevrouw Van Veenendaal. Hier staat een inwoner van Heerlen. In het stuk staat dat het de heer Put is. Ik heb het stuk gelezen en het was weliswaar een uitgebreid stuk, maar het was het lezen waard. Ik vraag me af of het college, want hier staat ter kennisname, van plan is om in contact te treden met de heer Put en inhoudelijk met elkaar eens te gaan stoeien om er wat beters van te maken als wat de heer Put nu ziet gebeuren. U roept in de stukken iedereen op om ideëen aan te dragen. Hier ligt een goed onderbouwd stuk. Dus ik zou graag van het college willen weten: gaat u er meer mee doen dan het alleen voor kennisgeving aannemen? Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Het stuk over Velocity pakken we op met Parkstad. Die heeft ons uitgebreid geïnformeerd en die is ook de partij die de contacten heeft met het Duitse bedrijf. Dus dat moet daar vandaan komen. Ik zal dat in Parkstad aankaarten. Het andere gaan we

in het college bespreken over hoe we u daar kunnen informeren. Er kan nu wat over gezegd worden? Misschien is dat wel boter bij de vis. Dan doen we dat. Super.

Wethouder Clemens
Ja, want ik vind het een uitstekend idee om met de heer Put hierover te spreken. Sterker nog, dat hebben we al gedaan toen de heer Put in de commissie is komen inspreken. Toen heeft hij een samenvatting van zijn stuk neergelegd. Daar hebben we met elkaar in de commissie over gesproken. Ik heb daar zelf op gereageerd. Wij vonden de bijdrage van de heer Put per saldo heel waardevol voor komend jaar. We hebben daar een aantal afspraken over gemaakt. Als u na het terugkijken of terugluisteren van de commissie daar nog verder over wil spreken, dan zijn wij daar altijd voor in.

De voorzitter
Prima.

De heer Leers, Hart-Leers
Voorzitter, mijn vraag was of de wethouder nog verder gaat spreken of het bij hetgeen laat dat in de commissie is besproken. Dat was hetgeen waar ik op doelde.

Wethouder Clemens
Voor nu laat ik het daarbij.

De heer Leers, Hart-Leers
U laat het hier vooralsnog bij hoor ik van u?

De voorzitter
Kunnen we op deze manier akkoord gaan met de wijze van afhandeling? Ja? Dank u wel.

5. Bestemmingsplan 'Schinkelkwadrant-Noord'
De voorzitter
Ik geef het woord aan mevrouw Heine.

Eerste termijn

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Dank u wel, voorzitter. De CDA-fractie heeft in de commissie al aangegeven erg blij te zijn met het plan. Dit deel van het centrum heeft lang genoeg leeg en verpauperd gelegen. Als je dadelijk vanuit het Burgemeester van Grunsvenplein naar het centrum loopt, loop je of door de tweede promenade of door de Schinkelstraat door twee hele mooie woongebieden. Alleen hebben we nog een vraagje wat betreft de memo van de bewoners. Namens wie is die memo? Is dat nou van de mening van de inspreker de heer Jaspers in de commissie of is dat ook van de bewoners van Veste 1 of 2? Dat is mij niet duidelijk. De bewoners van Veste 2 hebben geen zicht op de nieuwe gebouwen en dus ook geen belang hierbij. Het lijkt mij dus sterk dat zij reclameren. Als dan deze variant die in de memo wordt voorgesteld gaan gebruiken, dan moeten we helemaal opnieuw gaan beginnen. Dan kan weer iedereen bezwaar maken die het er niet mee eens is. De bewoners die hier gingen wonen, wisten dat er hoogbouw kwam, dus dat was niks nieuws. We steunen de motie van de Partij voor de Dieren. Dit is een goede oplossing om meer groen te realiseren en een goed voorstel voor de blinde muur. De CDA-fractie

hoopt dat de bezwaarmakers door deze motie inzien dat de bouw van deze appartementen voor ons centrum heel belangrijk is en dat ze dat niet langer gaan tegenhouden. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Dank u. Ik ben vandaag iets langer van stof dan mevrouw Heine. Voorzitter, zoals u weet ben ik van nature een blijmoedig mens en doe ik mijn werk als raadslid in de regel met veel plezier. Deze keer ben ik tijdens de voorbereiding van de raadsstukken echt wel enthousiast geworden. Schinkel-Noord, het stukje stadshart dat jarenlang als een lelijke eend in de Heerlense wijk lag, wordt nu eindelijk ontwikkeld. Veel stadsgenoten zullen net als wij daar blij mee zijn, denk ik.
Als Partij voor de Dieren zagen wij op die plek het liefst een groot park. Helaas zit dat er niet in. Daarom zijn we gaan praktiseren. Als we geen park op de grond kunnen realiseren, dan moeten we de hoogte in. Dat biedt perspectief en eigenlijk is het simpel. Zelfs ik kan dat bedenken. Het aanzien en de uitstraling van Schinkel-Zuid willen we doortrekken naar Schinkel-Noord. Dat kunnen we als Partij voor de Dieren alleen maar toejuichen. We zien het gebied rondom de Promenade langzaam, maar zeker veranderen in een groene oase. Onze eigen Esplanade als het ware. Schinkel-Noord heeft wat dat betreft zo veel potentie. Er kan iets heel fraais ontstaan. Van meet af aan was het de bedoeling om in dit stukje stad voornamelijk sociale woningbouw te realiseren. De hoogbouw met 108 woningen van Wonen-Zuid en 24 meter hoogte. Hoe je het ook wendt of keert voorzitter, het is toch een enorme kolos stenen. Wat te denken van een totaal groen appartementencomplex? Als we alle gevels met vegetatie bekleden, dan wordt de lucht in Heerlen nog beter dan hij al is. Kijk naar het groene stadskantoor in Venlo of het hogeschoolgebouw in Almere met de bijnaam de Groene Long. Waarom zouden wij de kans om extra te vergroenen in Schinkel-Noord dan niet met beide handen aangrijpen? Juist daar op die plek en juist onze nieuwe sociale woningen verdienen die extra aandacht.
Ik ga nog een stap verder zetten. Mijmelt u even met mij mee. Waarom betrekken we niet meteen de bewoners in deze plannen, net zoals de Oostenrijkse kunstenaar Hundertwasser het deed 40 jaar geleden. In Wenen moesten huurders bij alle apartementen hun eigen groene invulling geven aan balkons en terassen. Dat werden toen ware stadsoases en daarmee zelfs tot op de dag van vandaag een toeristische magneet van jewelste.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Voorzitter, dank u wel. Mevrouw Géron, op pagina twee van tien staat een plaatje waarin midden in een hele parkachtige setting staat. Als u dat vergelijkt met de huidige situatie, dan zie je een enorme toename van groen. Denkt u dat het geheel overeenkomt met hetgene wat op pagina zeven van tien staat bij de op een na laatste alinea? Daarin staat de openbare ruimte rigoreus te vergroenen. Als u denkt dat het niet zo is, op basis waarvan dan en denkt u niet dat we beter voort kunnen zetten in het weghalen van het beton aldaar en het toevoegen van groen, dan het stilleggen van het plan en mogelijk niks van de grond laten komen? Hoe ziet u dat?

De voorzitter

Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Meneer Leers, ik meen niet dat ik het erover gehad heb om plannen stil te leggen. De meningen over rigoreus vergroenen kunnen verschillen. Ik heb het gehad over het stukje groen dat er komt en die geweldige grote kolos aan stenen waar warmte en kou wordt opgenomen et cetera. Dus in dat hele versteende gebied zien wij een vergroening van de gebouwen als een positief element. Ik ga nu even verder met mijn betoog. Ik ben zo klaar.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Dank u wel, meneer de voorzitter. Als u nou gewoon de tekening bekijkt op pagina twee van tien, dan ziet u toch een al groen wat de klok slaat? Dat zou u toch op zijn minst moeten contenteren? Als dat meer kan worden, is dat mooi, maar dit is toch een prachtige voortuitgang of bent u dat helemaal niet met mij eens? Dank u wel.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Meneer Leers, het is natuurlijk een vooruitgang. Alles is een vooruitgang als je het vergelijkt met de huidige situatie. Verder blijf ik bij mijn standpunt zoals ik dat eerder heb genoemd.

De voorzitter
Gaat uw gang.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Wij kunnen ons als raad niet met de uitvoering bemoeien natuurlijk. Dat is ook zeker niet onze bedoeling, maar we kunnen wel de kaders scheppen. Ik wil vanavond met onze motie een lans breken voor groen, duurzaam en sociaal en daarmee het college oproepen niets na te laten om samen met de ontwikkelingspartners van de hoogbouw in Schinkel-Noord iets te maken waar mensen van heinde en verre naar komen kijken. Ik zie het voor me. Laat ons weten waar we ons op profileren. Ik zou bijna zeggen: dat zijn we aan onze goede naam verplicht. Ziet u de krantenkoppen voor zich? Kijk nou eens wat ze daar in Heerlen doen met hun sociale woningbouw. Daar heb je ze weer, die verrekte Heerlenaren, met hun originele ideëen. Voorzitter, een groen en duurzaam gebouw met een sociaal warm hart vanbinnen. Schinkel-Noord heeft die potentie. Daarom dienen wij onze motie in van groen van het maaiveld tot en met het dak in Schinkel-Noord. Ik denk dat de tekst verder geen toelichting behoeft, in de motie bedoel ik.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Ik ben naar die motie aan het kijken. Ik hoor het betoog van mevrouw Géron. Ik heb daar twee vragen over, want u kent mij wel een beetje. Ik vraag altijd: wat gaat dat kosten? Dat is mijn vraag: wat gaat dat kosten? Heeft iemand een idee daarvan? Wie gaat dat betalen? Want ik ga ervan uit dat de projectonwikkelaar niet gaat zeggen: prachtig dat groen, dat betaal ik wel. Dus twee vragen: is in die motie al onderzocht wat het ongeveer gaat kosten? En twee: wie gaat het betalen?

De voorzitter
Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
We zijn toch allemaal wel blij dat meneer Jacobs hier zit en op onze centen past. Ik heb het niet over centen gehad. Ik heb het gehad over waarschijnlijk meekoppelkansen. Je weet maar nooit hoe een koe een haas vangt. Hier willen wij dit aandragen om mee te nemen en als een steuntje in de rug voor de onderhandelingen of gesprekken met de ontwikkelaars.

De heer Hoogers, PVV (interruptie)
De vragen van Forum voor Democratie prikkelden mij toch. Wie gaat dan het onderhoud doen? Want dat is natuurlijk wel een flinke klus. Ik kijk bijvoorbeeld naar het gemeentehuis in Venlo waar ze ook zo'n mooie groene muur hebben. Daar bungelen toch wel regelmatig mensen met gietertjes.

De voorzitter
Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Meneer Hoogers, dit is een idee dat we aandragen om aan het college mee te geven. Verdere uitwerking is aan de ontwikkelaars en aan de definitieve vormgeving van de plannen. Als we wachten met ideëen aandragen tot de plannen zijn gerealiseerd, dan zijn we te laat. Daarom geven we dit nu mee aan het college.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, ik liep gistermorgen voor mijn werk met een collegamakelaar en een belegger uit het land door Heerlen om investeringskansen te laten zien. Als je dan op een enigszins grijze ochtend door de stad loopt, dan zie je dat er nog veel zuur is, maar dat er ook keihard aan het zoet wordt gewerkt. Wij weten dat die laatste onze sleutel is naar de toekomst van onze stad. Dat verhaal zijn we al bijna tien jaar aan het vertellen en ook in de komende tijd zullen we dat nog vele male moeten prediken. Niet alleen u als college, maar ook wij als raad, eigenaren, centrumbewoners, ontwikkelaars, coöperaties en beleggers. Zij die voor hun stad staan en hun nek uitsteken om te investeren in de toekomst van Heerlen. Dat verhaal wordt begrepen.
Het resultaat is dat er steeds meer mensen in onze binnenstad willen wonen. Wonen in de binnenstad is niet als wonen in het Heuvelland waar je fraaie vergezichten hebt. Je weet en dat is bij de aanvang van het komen wonen in de binnenstad verteld, dat als je in ons centrum gaat wonen, er in dit geval achter je gebouwd gaat worden en het uitzicht steniger is dan bijvoorbeeld in het Heuvelland.
Voorztiter, het bestemmingsplan Schinkel-Noord is een van de zoetjes in onze binnenstad. Er is lang over nagedacht wat het beste ontwerp is dat voldoet aan de vraag en dat binnen de financiële kaders haalbaar is. Dat is dit en niet meer dan dat. Een ander ontwerp, minder eenheden en zaken toevoegen. Kortom, het palet er opnieuw bij pakken om het anders te gaan doen. Niet doen, niet weer gaan vertragen.
Voorzitter, de VVD is duidelijk: doorpakken en onze stad verder vormgeven, zodat ik straks net iets minder overtuigingskracht nodig heb om die belegger of investeerder over de streep te halen. Omdat het zoet inmiddels gewonnen heeft van het zuur. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. De heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. De ervaring leert - niet alleen in het Heerlense, maar ik denk overal in het land - dat het bij dit soort megaprojecten vaak jarenlang duurt voordat de schop uiteindelijk de grond in gaat. Dat hebben we ook gezien bij Schinkel-Zuid. Dat heeft jarenlang geduurd. Schinkel-Noord heeft een soortgelijk traject moeten bewandelen. Het is nou eenmaal zo. Wat daarbij erg belangrijk is, is dat we, zeker nu er een concreet bestemmingswijzigingsverzoek voorligt, maar er liggen ook wel de countouren van een plan. In de commissie hebben we het erover gehad. Dat wil ik meegeven richting het college. In de betreffende stukken zou er sprake zijn van een mogelijk alternatief. Tenminste, zo zou je het kunnen intreperteren. Navraag heeft geleerd dat dit niet echt een serieus alternatief is, maar dat werd genoemd om andere redenen. Daar ga ik nu niet verder over uitweiden. Dus een suggestie aan het college: omschrijf dat dan wat beter in de stukken. Dat zal een hoop extra energie besparen van deze en gene.
Zoals gezegd, het is belangrijk dat die schop nou zo snel mogelijk de grond in gaat. Maar we hebben ook te maken met een aantal mensen die mogelijk in bezwaar zullen gaan. Dat heeft met name te maken met dat het plan en de stenen waar mevrouw Géron het over heeft, zullen verrijzen. Als je dan voor je neus een kale muur van 24 meter krijgt, dan kun je je voorstellen dat dit niet prettig wonen is. Dan kun je zeggen: dat wisten ze allemaal al lang van tevoren. Ja, het zal zo zijn, maar toch. Dan ga je onderzoekenof er geen alternatieven zijn. Daarom ben ik heel erg blij met het voorstel en de motie van de Partij voor de Dieren. Namelijk, want daar gaat het volgens mij om, even los van de leefomgeving die al groen is en al in het plan zit, zoals de heer Leers terecht vaststelt.
Mevrouw Géron geeft aan: kijk nou in hoeverre je de muur die dadelijk gaat rijzen, maar ook de daken van de parkeerdekken die er al liggen zo groen mogelijk kunt inrichten, zodat ook die mensen dadelijk een beetje een prettig uitzicht hebben.
Natuurlijk hangt aan alles een prijskaartje. Het is terecht wat meneer Jacobs zegt. Ook hier hangt een prijskaartje aan wat betreft het onderhoud. Dan zou het mooi zijn als – en daarom zou ik het liefst de motie nog wat sterker willen zien – de betrokken partijen zoals gemeenten, de eigenaar en de ontwikkelaar de koppen bij elkaar zouden kunnen steken om te kijken hoe we er financieel uit kunnen komen om de beoogde extra groentoevoeging te realiseren. Dan kom ik bij misschien nog wel het belangrijkste punt dat ik wil maken. We willen natuurlijk niet dat dadelijk mensen richting de Raad van State gaan met weer een vertraging van jaren. We willen dat dit project zich zo snel mogelijk ontwikkelt en dat dit bijdraagt aan onze mooie stad.
Dus mijn verzoek is dan richting het college – want ik zie de gemeente ook als een betrokken partij – om met elkaar in gesprek te gaan en te gaan kijken of we daar een uitwerking voor kunnen bedenken en concrete afspraken kunnen maken ten aanzien van wie wat bijdraagt. Daar zou ik heel graag een verzoek richting het college over willen doen. Dank u.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Van Zutphen.

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, ik ga u een plezier doen door voor een groot deel te verwijzen naar het betoog dat mevrouw Heine gehouden heeft. Daar ben ik het namelijk helemaal mee eens en dat

hoef ik dan ook niet te herhalen. De strekking van het verhaal van mevrouw Géron deel ik helemaal met wel een kanttekening– en die maak ik ook richting meneer De Groot – deze motie beïnvloedt het bestemmingsplan niet. Het bestemmingsplan gaat daar niet over. We moeten ons realiseren dat straks bij de uitvoering dit een kwestie is van de ontwikkelaar en dat we niet de problemen van anderen op het gemeentelijk bordje moeten laten leggen. Maar de motie als zodanig met het streven wat daarin staat, ondersteun ik van harte. Ik ben ooit in Venlo in het stadshuis geweest. Het is heel mooi en het zou heel fijn zijn als we iets van die strekking nog meer in Heerlen kunnen realiseren.

De voorzitter
Dank u wel. Tot slot, meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Meer dan tien jaar hebben we het bij tijd en wijle over deze hoek aan de rand van de binnenstad. Als je ziet wat daar gebeurd is: in de oude gebouwen van Libertel en Vodafone wonen inmiddels mensen. Andere hoeken zijn meegenomen. De sociale woningcorporatie is nog steeds een partner. Er zijn inmiddels een paar monumentale panden mooi opgeknapt. Het is echt een toegevoegde waarde voor de stad. Als je het dan hebt over rigoreus vergroenen, dan vindt de ene dit en de ander dat. Maar niemand kan zeggen dat hier geen verbetering gaat plaatsvinden in ons centrum. Ik kan het plaatje voor de zoveelste keer aanhalen. Dat geeft aan dat er een stuk kwaliteit wordt toegevoegd. Daar vragen wij allemaal om. Daar hopen wij allemaal op en dat moeten we met partners doen, omdat je als gemeente niet alles alleen kan.
Ik kan me voorstellen dat als je een plan nog mooier en nog beter wil maken - laat ik zeggen dat ik het voorstel van mevrouw Géron zo begrijp - dat het prima is. Dat zal zeker niet aan dovemans oren gericht zijn. Maar ik ga ervan uit, te meer omdat er een deadline is ook vanwege de provincale subsidie - ik geloof dat het iets van 5 jaar is en dan moeten de centen terug – dat we nu op een moment zijn gekomen om onze zegeningen te tellen en te zeggen: laten we er een klap op geven en zorgen dat dit nu zo snel mogelijk van de grond komt. Want eenieder die de locatie kent, of nog niet kent en ga er zeker eens kijken, ziet dat daar een kwaliteitsimpuls noodzakelijk is. Ik zou zeggen: laten we hier niet te lang over praten. Hopelijk komen de buren die nog kibbelen er samen uit. Als de partijen tot elkaar komen middels een groene wand of iets anders, waardoor er een versnelling van de realisatie bewerkstelligd kan worden, dan denk ik dat iedereen daar voordeel van heeft. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens
Voorzitter, het is wel eens anders. Dat was een tijdje geleden. Maar de heer Leers haalde mij zojuist de woorden uit de mond. Volgens mij heeft hij een hele goede analyse van wat er in het gebied aan het gebeuren is, namelijk het verschieten van stenig, van leeg en van verlaten. Misschien van zelfs wel een beetje verloren naar een voorbeeld van hoe je in 2024 en 2025 in binnensteden kunt bouwen met kwaliteit, met ruimte voor allerhande verschillende groepen bewoners. Met andere woorden, voor iedereen die in de stad wil wonen. Daarom proef ik zeer brede steun in deze raad voor het

bestemmingsplan met dien verstande dat er een oproep wordt gedaan om in ieder geval met die vergroening stevig aan de slag te gaan.
Om te beginnen is er met het bestemmingsplan zoals het er nu ligt en ook met de afspraken die er nu bij liggen al sprake van een forse vergroening. We gaan namelijk van nagenoeg 100 procent steen naar 70 procent steen en bebouwd. Dat betekent dat 30 procent van het gebied straks vergroend gaat worden in de plannen zoals ze er nu liggen. Dat gaan we natuurlijk onder andere doen met de toevoeging van een stukje openbare ruimte, waardoor het gebied straks te doorkruisen zal zijn voor bezoekers, bewoners en voor elk die dat wil. Dat gaan we ook met kwalitatief hoogstaand groen gaan doen. Niet voor niets hebben we daarbij de expertise van de eerder genoemde Steven Delva ingeschakeld. Ik denk dat hij echt een grote naam is op het vlak van vergroening in steden. Het is iemand die het heeft over het landschap als basis en die overal als expert wordt aangehaald waar het gaat over hoe je groen onlosmakelijk onderdeel van je stadsplanning kunt maken. Dat is precies wat we in dit gebied van plan zijn. Als dus de oproep is: ga ook na vandaag – want het was niet alleen tot vandaag zo – in overleg met Wonen Zuid, met VOC, maar ook met de bewoners van de aanliggende panden over hoe we zoveel mogelijk en zo mooi mogelijk kwalitatief hoogstaand mogelijk groen kunnen realiseren, dan doen we dat ontzettend graag.
Daarvoor zien we volop kansen. Er zijn mogelijkheden om groene daken te creëren. Er zijn mogelijkheden om misschien wel iets met verticaal groen te doen. Er ligt nog op verschillende plekken private grond waar je nog iets zou kunnen. Daar kunnen we het allemaal over hebben. Gelukkig hebben we als gemeente een aantal regelingen waar mensen in die gevallen aanspraak op kunnen doen. Ik denk aan de regelingen voor het afkoppelen van water, voor groene daken en voor groene muren. Denk aan operatie Steenbreek. Het zijn allemaal dingen waar in dit gebied op een aantal plekken gebruik van kan worden gemaakt.
We zullen dus in de vervolggesprekken met initiatiefnemers verder spreken over hoe die vergroening kwalitatief verankerd kan worden in het plan. We zullen samen kijken hoe we de expertise die we hier in huis hebben en die we op andere plekken kunnen vinden, onder andere bij eerder genoemde Steven Delva kunnen gebruiken om de plannen nog beter te maken.
De motie, voorzitter, zien wij in die zin dan als een extra ondersteuning van wat we al aan het doen zijn en als een extra aanmoediging. Daarom zou ik er wel bij willen zeggen: als die wordt aangenomen, dan zeg ik graag toe dat we u op een later moment uitgebreid informeren over wat er nog in de tussentijd allemaal is gebeurd op het vlak van die vergroening.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Het is heel goed dat de wethouder aangeeft: we gaan ons uiterste best ervoor doen om dat te realiseren voor wat hier gevraag wordt. Dat maak er tenminste uit op. Dat is op zich prima. Maar er werd net terecht gezegd dat het natuurlijk wat kost. Stel nu dat u met die verschillende partijen in gesprek gaat en die verschillende partijen zeggen dadelijk allemaal: "Ja, maar wacht eens even, we zitten al aan het randje. Het verdienmodel is al zo krap. Dat kunnen we er echt niet nog erbij hebben." Ik heb geen idee van de kosten. Zou u zich dat kunnen voorstellen? Hoe gaat u dan verder? Laat ik het zo zeggen: dat kan natuurlijk gebeuren, maar hoe groot – misschien moet ik die vraag zo stellen – acht u de kans dat u daadwerkelijk met die partijen eruit gaat komen om die realisatie te bewerkstelligen?

Wethouder Clemens
Ik acht die kans heel groot, omdat het beeld dat we de afgelopen tijd hebben gekregen van dezelfde partijen is dat ook zij die slag willen maken, dat zij hoge kwaliteit willen realiseren en dat zij de meerwaarde van groen zien. Ik ben ervan overtuigd dat als wij met goede ideëen en goede suggesties zoals die hier vandaag worden gedaan, maar ook zoals we die vanuit groenexperts kunnen verkrijgen, die met hen gaan delen, samen naar gaan kijken en samen de mogelijkheden onderzoeken, het plan alleen maar beter kan worden. Dus ik heb er zeer veel vertrouwen in. Dat is het antwoord op die vraag.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Dank u, voorzitter. Even voordat u de vraag van meneer De Groot beantwoord: stelt u zich voor dat andere partijen zeggen dat zij het budget hebben bereikt en dat ze het niet doen. Gemeente als jullie die vergroening willen, doet dat dan maar, maar bekostig dat maar uit je eigen centen. Op het moment dat dit komt, wat gaat u dan doen? Komt er een voorstel en gaat dat terug naar de raad als we die motie vandaag aannemen of heeft het college dan de bevoegdheid om zelf te zeggen: we doen het wel of we doen het niet? Of wordt het altijd weer – als we de motie nu aannemen – teruggekoppeld aan de raad? U zegt dan: "Dit is de prijs voor de vergroening en die moeten wij als gemeente zelf betalen. Dit zijn de kosten." Als u zegt dat u daarmee terugkomt naar de raad, dan kan ik met die motie leven. Op het moment dat u zegt dat dit een collegebevoegdheid is, dan heb ik mijn twijfels daarover. Dus dat is mijn concrete vraag.

Wethouder Clemens
Er zit een aantal elementen in het antwoord. Het eerste is: we hebben op dit moment geen geld begroot om in dit gebied extra groen toe te voegen. Als dat zo was, dan hadden we dat hier nu gezegd. Dan hadden we gezegd: daar kunt u dit, dit en dit voor krijgen. Het is wel zo dat we natuurlijk in een fase zijn in de planvorming waarin initiatiefnemers nog keuzes te maken hebben. Wij gaan met hen aan tafel om ervoor te zorgen dat dit zo veel mogelijk groene keuzes zullen zijn. Ik heb al aangegeven dat we een aantal regelingen hebben waarvan we gaan onderzoeken in welke mate we die in het gebied kunnen inzetten. Een combinatie van al die zaken zal ertoe leiden dat we tot een groener plan moeten gaan komen. Als er op enig moment bijvoorbeeld in de inrichting van de openbare ruimte – dat is het meest concrete voorbeeld – meer nodig is om een bepaald niveau groen te halen, dan is het ofwel zo dat we in aanverwante budgetten moeten gaan kijken en in ultimo als dat allemaal niet zou lukken, dan zouden we bij de raad aankloppen.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Als ik het dus goed begrijp: op het moment dat er nog ergens een of ander potje is … Ik noem maar eens iets, want ik heb echt geen idee wat het kost. Laten we eens stellen dat het een miljoen kost en dat potje is ergens nog te vinden, dan komt het niet meer naar de raad terug. Dan hebben wij geen bevoegdheid meer. Er zij zo veel potjes. Op het moment dat het van een of ander potje komt, dan komt het niet meer bij ons terug. Zo begrijp ik het goed.

Wethouder Clemens
We doen hier niets anders dan we op alle andere beleidsterreinen doen, namelijk dat u volgende week hoogstwaarschijnlijk het college de bevoegdheid geeft om binnen de programma's met budgetten te schuiven, mits we daarbij de opdracht van de raad blijven

uitvoeren. Mochten we buiten de programma's gelden nodig hebben of gelden vinden, dan bent u weer aan zet als raad. Dus dat is exact hoe we het ook op alle andere beleidstereinen doen.

Mevrouw Santegoeds, CDA (interruptie)
Ik heb een kleine interruptie, voorzitter. Er zijn fondsen waar je geld kunt vragen. Bijvoorbeeld een fonds in Groningen heeft subsidie gegeven voor vergroeningsprojecten in Rotterdam. Dan praat je over bedragen van 500.000 euro of nog meer, dus er zijn fondsen daarvoor. Dat is misschien een suggestie.

Wethouder Clemens
Dat is een uitstekende suggestie. Ik denk dat in de komende tijd precies naar dat soort dingen wordt gekeken. We zullen initiatiefnemers daar natuurlijk uitgebreid op wijzen.
Tot slot gingen een aantal vragen over de bewoners in de omgeving. De ingezonden brief is als ik het goed verwoord – en dat kunnen we vandaag checken – een brief die namens één bewoner is ingediend, maar die representatief is voor de bewoners in het gebouw Veste 1. Dat klopt. Ik zie een duim omhoog gestoken worden op de tribune. De heer De Groot verwees nog naar het zogenaamde alternatieve plan. Er is een visuele weergave opgenomen in de bezonningsstudie voor het zeer onwaarschijnlijke geval dat we naar een noodscenario moeten grijpen, omdat Wonen Zuid niet tot uitvoering zou kunnen overgaan. Dat is een zeer onwaarschijnlijk scenario, maar we moeten ons daar wel op voorbereiden natuurlijk. Dat is de reden waarom dat plaatje is opgenomen, maar het is dus geen alternatief plan. Het is dus niet zo dat we daarvoor zouden kunnen kiezen.
Tot slot: de oproep om in gesprek te blijven. Ik zeg ten overvloede dat we met initiatiefnemers en bewoners in gesprek blijven. Sterker nog, ik heb gisteren nog met een aantal van de bewoners aan tafel gezeten. Dat was een zeer prettig gesprek, ook al waren we het op het einde op een puntje niet met elkaar eens. Dat is bekend en daar hebben we het in de commissie over gehad.
Maar tot slot, voorzitter, zou ik willen zeggen: ik denk dat het plan dat hier voorligt voor het gehele gebied en voor de binnenstad van Heerlen een kwaliteitswinst gaat opleveren, dat we die zo gewenste vergroening vorm kunnen geven, dat we nieuwe spannende openbare ruimte kunnen gaan creëeren, dat we meer plekken krijgen om te wonen en zoals de door mevrouw Géron aangehaalde Hundertwasser ooit zei: waar de ramen kunnen dansen.

De voorzitter
Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Meneer Van den Berg als enige. Meneer Van den Berg, gaat uw gang.

Tweede termijn

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, ik vraag mij af hoe we deze motie zouden moeten lezen, althans hoe de wethouder die motie leest. Want voordat je het weet, gaan wij hier in de raad elk gebouw de maat meten voor of er genoeg groen tegen de gevels aanzit of niet en dus elke keer de oproep gaan doen om te zorgen dat daar meer groen naartoe moet of naar het gebied toe. Op zich is met groen helemaal niks mis. Ik zou er wel meer voor willen pleiten om daar een soort algemene lijn in te doen. De algemene lijn zou moeten zijn dat als je in

Heerlen wat wil komen bouwen, dan moet het groene gevels, groen dit en groen dat hebben.
Maar we moeten ons ook realiseren dat als we dit gaan opleggen aan menige ontwikkelaar, de kostprijs van het product substantieel omhoog gaat. Dus mijn oproep is dat je daar een goede middeweg in weet te vinden. Met alle respect, realiseren van dat groen aan de gevel is een, onderhouden is twee en over tien jaar willen we dat hetzelfde onderhoud daar nog is. In dit geval hebben we te maken een corporatie, maar waar eigendom om de hoek komt kijken hebben we VvE's. We hebben servicekosten die daaraan zitten. Voordat je het weet, zie je dat je het idee wel heel fijn vindt, maar dat de eigenaren na een paar jaar om wille van kosten het de nek omdraaien. Dus ik geef u mee: zorg dat u daar een goede weg in vindt. Informeer de raad ook over hoe u denkt dat verder vorm te geven in uw beleid daarin. Ik zou graag willen weten hoe u wilt omgaan met deze motie die zeer specifiek is voor dit project.

De voorzitter
Wilt u interrumperen, mevrouw Géron?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Meneer Van den Berg eindigt met een oproep aan de wethouder om die vraag te beantwoorden. Dus ik laat dat aan de wethouder.

De voorzitter
Dan is het woord aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens
Voorzitter, de raad was in de commissie en is hier vanavond kraakhelder over de wens tot vergroening in het gebied. Daarvan heb ik aangegeven dat die al tot hoge mate in het gebied zit. We gaan in de komende tijd samen met initiatiefnemers ervoor zorgen dat dit ook in de verdere planvorming zo zal zijn. Wat het ons ook heeft geleerd, is dat er een sterke behoefte is aan beleid op dit vlak. Dat is waar de heer Van den Berg aan refereert. Het goede nieuws is dat er inmiddels beleid in de maak is. Dat gaat over natuurinclusief bouwen, dus precies over wat we dan vragen van initiatiefnemers op het moment dat zij zich melden en als we zeggen dat die vergroening een plek moet krijgen, welke kwaliteit die dan moet hebben. Ook vraagstukken van onderhoud moeten daarin een rol gaan krijgen. In die zin zien we de motie als ondersteuning van beleid, want dat is denk ik de formele omschrijving die ik er dan aan moet geven. Maar ik denk dat die ons gaat helpen in de gesprekken die nu de komende tijd gaan komen. Ik denk ook dat de bewoners in de omgeving het aannemen van de motie als een erkenning en steun in de rug gaan voelen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Dan toch nog even: deze motie is zeer specifiek voor dit project. Wilt u dat dan specifiek voor dit project zo aannemen. Wilt u die motie dan daar voor omarmen of zegt u: ik zie meer als een aanmoediging in zijn algemeenheid? Dan zou ik zeggen dat het maar de vraag is of we nu zouden moeten stemmen over deze motie of dat we dit als een soort richtlijn en huiswerk zouden meenemen.

Wethouder Clemens

Nee, het beleid voor natuurinclusief bouwen is sowieso in ontwikkeling. De motie beschouwt het college als een aanmoediging op dit project.

De voorzitter
Nog een interruptie van de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Dan heb ik een vraag aan mevrouw Géron. Wil mevrouw Géron die motie in stemming brengen?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)
De wethouder heeft de motie omarmd. Laten we hem toch maar in stemming brengen voor alle zekerheid.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Voorzitter, via u een vraag aan de heer Van den Berg. Hij vraagt specifiek naar de motie in relatie tot dit project. We zullen dadelijk zien hoe de partij van meneer Van den Berg gaat stemmen. Ik mag toch aannemen dat hij voorstander is van daar waar die mogelijkheden er zijn – en volgens mij heeft de wethouder duidelijk een toelichting op gegeven – om met partijen er uit te komen om optimaal te vergroenen, zodat er uiteindelijk alleen maar winnaars zijn in dit project. Dan mag ik toch aannemen dat de heer Van den Berg daar achter staat. Of zie ik dat verkeerd? Even los van zijn hele pleidooi over het centrale beleid. Daar ben ik het helemaal mee eens.

De heer Van den Berg, VVD
Een gesprek tussen belanghebbenden is natuurlijk altijd goed om te kijken of we daar in een minnelijk overleg uit zouden kunnen komen. Ik wil meegeven dat straks toch de discussie gaat over de pecunia's. Dat is niet een boom en dat is niet groen, maar dat is geld. Ik ben ervan overtuigd dat daar waar het om geld gaat, de vriendschap tussen partijen uiteindelijk ophoudt. Want wie gaat dat betalen? Ik zeg u dat dit geen 10.000 euro is, dat dit geen 100.000 euro is, maar substantieel veel meer. Als je dan in je achterhoofd houdt dat dit project al een marginaal project is vanuit de corporatie en vanuit de ontwikkelaar, omdat het al lang op de plank ligt, dan vraag ik het mij af. We moeten daar aan serieus verwachtingsmanagement doen. We moeten elkaar hier niet voor de gek willen houden doordat we wel heel veel willen, maar uiteindelijk over een aantal maanden te horen krijgen dat we het toch niet voor elkaar hebben gekregen. Daar wil ik wel een winstwaarschuwing over afgeven. Het zou mooi zijn als het voor elkaar komt. Als partijen daar onderling uitkomen en als ze de schade delen die dat kost, dan is dat helemaal hartstikke goed.

De voorzitter
Er is nog een interruptie van de heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Voorzitter, via u aan meneer Van den Berg. Moet ik dan de conclusie trekken dat de heer Van den Berg de woorden zoals ze net in de toelichting door de wethouder zijn gegeven in twijfel trekt? Want hij zegt: we moeten elkaar hier niet voor de gek houden, want zoals ik het zie komen we daar dadelijk niet uit. Ik heb net hele andere bewoordingen gehoord van de kant van de wethouder. Wij vertrouwen erop dat de wethouder hier niet

zomaar wat verwachtingen gaat wekken die hij uiteindelijk niet kan waarmaken. Ik proef toch heel duidelijk bij de heer Van den Berg dat hij daar serieus aan twijfelt. Klopt dat?

De heer Van den Berg, VVD
Ik heb daar serieuze bedenkingen bij.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)
Heel kort. Meneer Van den Berg, bent u het met mij eens dat onroerend goed in het groen een meerwaarde vertegenwoordigd? Hoe denkt u daarover?

De heer Van den Berg, VVD
Dat ligt eraan hoe u daar tegen aankijkt. Vanuit het oog en het hart misschien wel, maar vanuit de exploitatie is dat misschien niet zo. Dus het zijn verschillende aspecten om naar te kijken. Overigens, let op: de wethouder heeft in mijn ogen heel duidelijk aangegeven dat er een substantiële toevoeging is van het groen in het gebied. We kunnen natuurlijk meer en meer willen, maar we moeten ook kijken waar de duidelijke grenzen zijn.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Mijn interruptie is wat meer van algemene aard, waarbij ik vooral u aankijk. De heer Van den Berg ging in het begin van zijn betoog nog vrij uitgebreid in op hoe de wethouder of het college de motie interpreteert et cetera. Maar wat is nou precies leidend? Is het nou de indiener van de motie wiens interpretatie leidend is of die van het college? Dat is niet zo zeer voor deze motie, maar in het algemeen. Dat is wel handig om te weten.

De voorzitter
Over het algemeen trekt natuurlijk de indiener van de motie de motie in. Die moet uitleg geven over wat die motie inhoudt. Als de wethouder die dan omarmt, dan omarmt de wethouder dus de indiener van de motie, de inhoud van die motie en dus ook wat nu besproken is. Ja, volgens mij gaat het zo.
Dus we gaan nu richting de besluitvorming en dan gaan we eerst over het voorstel en dan over de motie.
Is er behoefte aan stemming over het voorstel? Dat is niet het geval. Dan is het voorstel aanvaard.
Is er behoefte aan stemming over de motie? Dat is wel het geval.

De heer Van den Berg, VVD
Ik zou een stemverklaring willen geven. Voorzitter, wij zijn het eens met het dictum van de motie, maar niet met de oproep en het verzoek aan het college. Dus gaan we tegen deze motie stemmen.

De voorzitter
Meneer Leers en meneer Jacobs.

De heer Leers, Hart-Leers
Ik heb een stemverklaring. Ik denk dat je met die motie je handen overspeelt. Rigoreus vergroenen is duidelijk genoeg. Laten we onze knopen ntellen en blij zijn met wat er is in plaats van mogelijk hiermee een probleem veroorzaken. Vandaar dat ik niet instem met die motie. Ik denk dat die te vergaand is.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u, voorzitter. Het is een hele sympathieke motie. Ik ben niet tegen groen, maar ik zie een beetje op tegen het kostenplaatje, het onderhoud wat net gezegd wordt en vandaar dat ik hier tegen stem.

De voorzitter
Kunnen we dan met de fracties van de VVD, FVD en Hart-Leers die geacht te hebben tegengestemd deze motie aanvaarden? Ja? Dank u wel.

6. Bestemmingsplan 'Romeins Museum de Thermen'
De voorzitter
Wie mag ik het woord geven? Dat is meneer Leers. Meneer Leers, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, ik vroeg mij na het nogmaals lezen van het stuk het volgende af. Inderdaad, de raad heeft op enig moment – ik geloof in 2021 – ingestemd met investeringen in het Romeins Museum, in het Thermenmuseum. Alleen onder het gesternte dat toen de helft van het bedrag extern zou worden gefinanceerd. Inmiddels is duidelijk dat dit wat moeilijker wordt. Dus ik vroeg mij af hoe de economische uitvoerbaarheid op dit moment is. Ik meen dat bij het vaststellen van bestemmingsplannen daar naar gekeken moet worden. Althans, die mening heb ik. Ik hoor wel als dat niet zo is. Hebben wij op dit moment van die openstaande miljoenen nog steeds dat ene miljoen van de provincie binnen of is het financieel gesternte van die extra garantstelling inmiddels wat gunstiger? Want als we doorzetten, dan neem ik aan dat we voor realisatie gaan en niet alleen voor een bestemmingsplan dat iets mogelijk maakt.
Dan heel recent: het artikel over het kunstwerk. Er wordt hier op de eerste pagina gesproken over het meer betrekken van mensen en dat het Romeins verleden meer beleefbaar gemaakt moet worden. Ik neem aan dat op korte termijn het college nog wat nadere duiding kan geven aan hoe het een en ander is opgelost, behalve met het betalen van de rekening. Daar laat ik het in de eerste termijn even bij. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens
Voorzitter, we hebben voor de zomer een voorstel aan deze raad gedaan. Dat was een realistisch voorstel. Dat is niet het voorstel waar de heer Leers aan refereerde. Dat is namelijk een ouder plan. Met de externe gelden zijn wij verder dan de heer Leers zojuist zegt. Wij gaan u daar binnenkort schriftelijk over informeren. Op de vraag over het kunstwerk dat er niet komt, zullen we schriftelijk reageren.

De voorzitter

Op welke termijn wilt u schriftelijk reageren?

Wethouder Clemens
Over de externe gelden dit jaar nog en over het kunstwerk in november.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Leers, heeft u behoefte aan een tweede termijn? Of heeft iemand anders daar behoefte aan?

Tweede termijn

De heer Leers, Hart-Leers
Heel kort, met de gemaakt opmerkingen in de eerste termijn en met name die over de financiën en de vraagtekens die ik daarbij gezet heb. Ik ben niet tegen het realiseren van het Thermenmuseum. Helemaal niet. Dus daarmee kan ik het bestemmingsplan ondersteunen. Wel gemeend, nogmaals met de gemaakte opmerking dat dit niet betekent dat ik nu opeens die financiële onderbouwing van het plan goed vind. Ik denk dat ik daarmee duidelijk genoeg was. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Is er behoefte aan stemming? Dat is niet het geval. Dan is dit voorstel aanvaard.

7. Handboek Omgevingsplan Heerlen
Hamerstuk.

8. Verordening bomenbescherming
De voorzitter
Wie mag ik het woord geven? Meneer Van Zupthen, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, in de commissie hebben wij duidelijk aangegeven het voorstel als zodanig van harte te ondersteunen. Ik wil nu alleen even reageren op het ingediende amendement van de Partij voor de Dieren. Anders dan bijvoorbeeld de motie waar we het net over hadden, is dit een amendement. Een amendement heeft een dwingend karakter. Daarmee zou het college opgezadeld worden om bij de uitvoering een soms nogal bizarre uitleg te moeten geven van wat daar staat: de bescherming van al het leven. Het klinkt een beetje schertsend, maar vanaf het virus tot en met bacterie en insect, waarbij ik van mevrouw Géron ooit persoonlijk toestemming heb gekregen om wespen en muggen dood te slaan, zouden we dan opeens alles moeten gaan beschermen. Dus ook de E. coli bacterie zou beschermd moeten worden door de gemeente Heerlen. Nu begrijp ik natuurlijk dat ze dat niet letterlijk bedoelt, maar in een amendement komt het wel letterlijk terecht. Ik denk dat de tekst zoals die nu voorligt inhoudelijk goed is – namelijk dat onze bomen veel beter beschermd worden – maar ook uitvoerbaar is. Daarom zullen wij tegen het amendement stemmen.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Damen.

De heer Damen, Fractie Damen
Dank u wel, voorzitter. Met betrekking tot het amendement kan ik mij aansluiten bij de woorden die de heer Van Zutphen heel duidelijk heeft uitgesproken. Ik denk dat het niet nodig is om dit amendement ter sprake te brengen, omdat ik vind dat in het stuk voldoende biodiversiteit – om dat moeilijke woord maar weer eens te gebruiken – aanwezig is en dat dit de lading dekt. Hetgene wat ik mis in het onderhavige stuk is toch het volgende. Wij worden nogal eens geconfronteerd met wortelopdruk. Als u bijvoorbeeld door de Caumerbeeklaan probeert met twee personen te wandelen over het troittoir of u wil proberen met een scootmobiel over het trottoir te rijden, dan is dat niet mogelijk. Dus ik zou de wethouder willen vragen, los van de bescherming van bomen waar wij ook voorstander van zijn, toch eens inzichtelijk te maken waar zich deze zaken voordoen, bijvoorbeeld de Heerenweg. Ik heb de Caumerbeeklaan al als tweede voorbeeld genoemd. Zo kan daar aandacht aan besteed worden, want er gebeuren weleens ongelukken. Ik weet dat bijvoorbeeld op de Akerstraat twee mensen een heup hebben gebroken. Dat is niet de bedoeling. Dus ik vraag aan de wethouder of hij het met ons eens is om in de verordening naast het beschermen van bomen ook te zorgen dat indien er wortelopdruk is die gevaarlijk kan zijn voor de omgeving en bewoners, duidelijk te bekijken of dat mogelijk is om op te nemen in deze verordening.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66
Dank u wel, voorzitter. Dat had ik niet verwacht. U moet iedereen scherp houden. Voorzitter, in Heerlen zetten we in op het rigoreus vergroenen van de stad. Daar hoort het behouden van bestaande bomen ook bij. D66 ziet de bescherming van de bomen als een belangrijk onderdeel van de toekomst van onze stad. Het is niet alleen een kwestie van goed onderhoud, maar ook een kwestie van het verbeteren van de leefbaarheid, het versterken van de biodiversiteit zoals de heer Damen net al noemde en het aanpakken van de gevolgen van klimaatverandering, ofwel klimaatadaptatie.
Maar onze vraag is met name: helpt deze nieuwe verordening bomenbescherming daarbij? Het is misschien wel een vraag voor de commissie, maar het is ons na de commissie nog niet helemaal duidelijk geworden. Misschien komt dat doordat de oude verordening niet bijgevoegd is, maar onze vraag is concreet: welk probleem lossen we hiermee op? Is het zo dat we meer regie krijgen, zoals de wethouder bij de beantwoording van de situatie van boom "Bernard" in het vragenuur aangaf? Wat is de exacte issue waar we mee dealen?
Daar in het verlengde hebben we nog een aantal vragen over hoe we dit nou verder in de praktijk gaan brengen. Hoe gaan we precies handhaven dat we deze verordening uitvoeren? Hoe monitoren we dat? Kan de wethouder daar een antwoord op geven? Er wordt herbeplantingsplicht in de verordening genoemd. Dat vinden we een heel goed idee. We moeten bomen behouden, maar ook herplanten. Maar hoe kunnen wij inwoners hier nou bij betrekken? Inwoners hebben wel ideeën over hoe bomen herplant kunnen worden of herplaatst kunnen worden. Hoe kunnen we daar nog meer ruimte voor geven om inwoners mee te laten denken om dat soort ideeën aan te dragen? Dat was onze eerste termijn.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Dank u wel, voorzitter. Het CDA is blij met het raadsvoorstel. Hiermee wordt duidelijk een verschil gemaakt tussen bomen op particuliere grond of op bedrijventerrein. Er zijn criteria opgesteld voor het kappen van bomen. Deze zijn zeer duidelijk. Dus zomaar een rijtje bomen omkappen voor bijvoorbeeld een parkeerplaats is niet meer lucratief. Het college zet zich al jaren in voor vergroening in onze stad en in onze wijken. Het is heel goed dat dit wordt aangegeven in het raadsvoorstel. Als beeldend kunstenaar schilder ik al twintig jaar bomen symbolisch weergegeven. Een boom zoals wij die waarnemen, zien we een spiegelbeeld van onder de grond. Je hebt dus wortels, de stam, de takken en de bladeren. Deze hebben allen een functie. Het zuiveren van de lucht, leefruimte voor de dieren, stevigheid op de grond of voedingsstoffen voor de bodem. Het CDA vindt het daarom heel belangrijk dat er duidelijke regels voor zijn en dus steunen wij dit raadsvoorstel. Wij kunnen ons trouwens aansluiten bij meneer Van Zutphen met zijn toelichting. We ondersteunen het amendement niet.

De voorzitter
Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, het onderwerp is regels bomenbescherming en dit vertalen naar een nieuwe bomenverordening. Vanuit dat gegeven is het goed om duidelijkheid te geven. Het algemeen belang van bomen wordt breed in de samenleving gedragen, zowel door burgers als door ondernemers. De discussie daarover is mijns inziens overbodig. De huidige voorliggende verordeningen zijn van toepassing op het behouden van bomen en houtopstanden en hebben niets te maken met onze ambitie om rigoreus te vergroenen. Daarnaast hecht ik er waarde aan om aan te geven dat de huidige veordening in 2021 had kunnen worden aangepakt, aangevuld, gewijzigd enzovoorts. Hetgeen toen niet is gebeurd. Mijn vraag aan de wethouder is of dat correct is en waarom dat niet gebeurd is.
Voorzitter, een nieuwe, zware en arbeidsintesieve verordening is naar onze mening niet nodig en past niet in de geest van ons coalitieakkoord. Hier hebben we immers met elkaar afgesproken dat we ons inspannen voor vermindering van regels voor inwoners en ondernemers. De huidige verordening voldoet daar prima aan, te meer daar het schrappen van destijds de kapvergunning voordelen opleverde aan de kant van de gemeente. Denk aan minder uitvoeringskosten, maar ook aan capaciteit. Ik houd u al langzaam een spiegel voor, want de komende week staan we stil bij een structurele bezuiningsopgave. In dat licht past uw voorstel eigenlijk niet.
Voorzitter, we hebben niet de indruk dat de afgelopen jaren grootschalig en lukraak is gekapt. We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de herinvoering van de kapvergunning gebaseerd lijkt op een onderbuikgevoel in plaats van een grondige evaluatieananalyse.
Daarnaast gaat het heractiveren van een kapvergunning uit van wantrouwen in plaats van vertrouwen in onze inwoners en ondernemers. Als dat anders is en aantoonbaar is dat er op grote schaal misbruik van gemaakt wordt, dan hoor ik dat graag van de wethouder. Zo ben ik benieuwd hoeveel bomen er minder zijn sinds 2016 of zijn er

substantieel meer bomen? Hoeveel bomen zijn er de afgelopen periode bij geplaatst? Slaat de groenbalans niet positief uit?
Voorzitter, een ander belangrijk aspect naar onze mening is dat deze conceptverordening bijdraagt aan de administratieve verzwaring. Denk aan aanvragen, beoordelingen, beschikkingen, bezwaren, beroepsmogelijkheden, maar ook aan handhavingsprocedures. Het zijn aspecten waarbij aan de voorkant de kosten en baten van een dergelijke maatregel goed afgewogen moet worden. Kan de wethouder aangeven hoe hij dit heeft afgewogen en welk budget hij ervoor uittrekt om deze verordening in te voeren en te handhaven? Tot zover de eerste termijn.

De voorzitter
De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Over het argument voor de administratieve verzwaring had ik nog wel een vraag. Het argument gaat namelijk voorbij aan de kosten en tijd die de gemeente kwijt zou zijn aan herplanting en handhaving achteraf. Want je doet het van tevoren of je hebt nog veel meer gedoe en kosten achteraf. Een kapvergunning zorgt juist voor die preventieve controle en voorkomt onnodige kosten voor herstel van het groene stadsbeeld. Toch stelt u in de motie onder het negende bulletpoint inderdaad alsof het al een vaststaand feit is, dat de kapvergunning hoe dan ook leidt tot een administratieve verzwaring. Dus daarom heb ik een vraag aan u: op welke cijfers of op welk onderzoek baseert u zich bij deze nogal absoluut geformuleerde stelling?

De heer Van den Berg, VVD
Ik vraag me af waar u aan refereert.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Naar wat u zegt over die administratieve verzwaring. U stelt als argument dat er sprake is van een administratieve verzwaring. Ik zeg: dat is niet het geval, dus ik vraag u waarop u uw stelling baseert dat het zou leiden tot een administratieve verzwaring, gezien het feit dat het juist zorgt voor een preventieve controle.

De voorzitter
Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Laat ik voorop stellen: deze verordening gaat natuurlijk niet helpen bij het kappen van een boom. Als iemand dat wil doen, dan doet die dat. Als iemand netjes is, dan vraagt die een kapvergunning aan. Neemt u maar van mij aan: als iemand de vergunning gaat aanvragen, dan wordt dat beordeeld en moeten daar legeskosten over betaald worden. Er moet iemand hier in dit huis - en misschien wel een aantal mensen in dit huis - geactiveerd worden om die vergunning te gaan afgeven. Vervolgens moeten een aantal mensen in dit huis gaan controleren of die boom gekapt is. Wat mij betreft zou de logica zijn als je een verordening instelt, dat dit altijd gepaard gaat met kosten. Die kosten berekenen we net zoals bijvoorbeeld bij een rijbewijs of een paspoort aanvragen. Die kosten berekenen we door aan degene die die aanvraag indient.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)

Die kosten kunnen toch net zo goed uit de klauwen lopen na het hele proces, dus nadat een boom is gekapt zonder een vergunning? Wanneer men het ermee oneens is of wanneer het bepaalde schades oplevert. De handhaving ervan kan tot een lastenverzwaring leiden. Dus een preventieve controle kan dit juist voorkomen. Het is maar net hoe je het beredeneert. Vanuit die insteek vroeg ik mij dus af waarop u de best wel absoluut geformuleerde stellng dat het administratieve lasten met zich meebrengt, baseert.

De heer Van den Berg, VVD
Ik weet niet wat ik er nog verder aan zou moeten toevoegen. Het is de logica en de feitelijkheid dat op het moment dat iemand hier in dit huis in actie moet komen, daar de kosten ergens voor neergelegd moeten gaan worden. Het kan in een handhaving natuurlijk zijn. Maar als iemand illegaal kapt, dan betekent dit dat daar iemand in actie moet komen en daar de administratieve molen moet activeren om een vergoeding voor te krijgen.

De voorzitter
Dan ga ik door naar de heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, als je het over bomen hebt, dan zijn ze op de ene plaats geweldig als ze niet te dicht op je erf staan of voor je huis en de zonnepanelen blokkeren en noem maar op. Er zijn mensen die bomen vervloeken en er zijn mensen die bomen soms letterlijk omarmen. Als je het over het omarmen van die bomen hebt, dan lees ik in het stuk dat bomen die tot twee A4’tjes in de lengteweg breed zijn zonder kapvergunning met de grond gelijk gemaakt mogen worden. Dat mag tenminste als het een particuliere boom betreft. Als het een ander geval betreft en dus niet particulier, dan is dat niet zo. Als dat de samenvatting van dit verhaal is en men het vooral zo publieksvriendelijk mogelijk wil doen, dan denk ik dat dit werkbaar is.
Maar afsluitend met hetgeen waarmee ik begon: op andermans terrein kan een boom er mooier bijstaan dan net voor je eigen huis. Dat zijn de omstandigheden waardoor het voor sommigen misschien net wat makkelijker praten is dan voor anderen, want ieder geval kan anders zijn.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u wel. Het blijkt maar weer dat mijn partij over bepaalde dingen heel anders denkt. Ik ga mee in het verhaal van de VVD. Maar wat ik nog veel belangrijker vind, is dat ik dit voorstel een inbreuk vind op de eigendomsrechten. In principe als ik een particuliere eigenaar ben, dan mag ik in mijn tuin doen en laten wat ik wil. Dat is mijn eigendom en ik doe en laat daarmee wat ik wil. Daar zou je in principe niet aan mogen tornen, tenzij ik het recht van iemand anders schaad. Dat zie ik hier niet.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)
Als ik de woorden van u begrijp, dan zegt u dat u in uw tuin, uw eigendom, kunt doen en laten wat u wilt. Dat is niet zo. Dat is misschien een wensdroom van u, maar volgens mij is dat wettelijk niet zo. U mag niet uw tuin volbouwen met een tuinhuis, want u mag

maar maximaal 10 of 15 procent van uw tuin daarvoor gebruiken. Dat ligt vast in de wet. Misschien dat u denkt: in mijn vrijstaat kan het wel, maar volgens mij mag het in de rest van Heerlen in ieder geval niet.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Goed, dat is uw mening, meneer Verreck. Als ik het dadelijk ooit eens een keer voor het zeggen krijg, dan mag je heel wat meer met je eigendom. Alleen nogmaals, ik vind: een boom staat in mijn tuin en ik heb het recht om te doen en te laten wat ik wil met die boom, zolang ik daar niemand anders mee benadeel.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Het eigendomsrecht is dus juist niet onbegrensd. Het is juist onderworpen aan onder andere het algemeen belang. Dus waarop baseert u de stelling? Of is dat wellicht een soort van wishful thinking?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Daar wil ik op antwoorden, want dat is hetgeen dat altijd wordt ingebracht tegen eigendomsrecht, namelijk: algemeen belang. Dat algemeen belang kun je zo breed trekken als je wil. Dat algemeen belang wordt steeds breder getrokken. Nu zegt u mij en dat wil ik concreet van u horen: wat is het algemeen belang op het moment dat ik mijn boom die mij stoort niet zou mogen kappen? Ik noem maar eens wat: in de herfst geeft die veel te veel bladeren af. Ik heb zonnepanelen op het dak. Daar is uw partij een voorstander van. Die boom staat bijvoorbeeld voor mijn zonnepanelen. Als ik die boom weghaal, dan heb ik meer energie van mijn zonnepanelen. Maar geeft u mij eens een algemeen belang aan waarom ik mijn boom volgens u niet zou mogen kappen?

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Ik noem een paar voorbeelden: hittestress en een andere is natuur. Het is ons favoriete onderwerp klimaatverandering. Je hebt best wel wat algemene belangen om uit te kiezen in dat geval.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Mag ik daarop antwoorden, voorzitter?

De voorzitter
Ja, dat en dan een interruptie van de heer Van Zutphen.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
We trekken dat algemeen belang zo ver uit, dat alles tegenwoordig onder het algemeen belang valt.

De heer Van Zutphen, SP (interruptie)
Voorzitter, ik heb een suggestie voor een nieuwe naam van de partij van de heer Jacobs: 'Ikke, ikke, en de rest kan stikken'.

De voorzitter
Dat was geen vraag.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie

Als je pleit voor eigendomsrechten - volgens mijn partij zijn dat een van de belangrijkste rechten die wij hebben – dan vind ik dat niet 'ikke, ikke en de rest kan stikken'. Weet u, meneer Van Zutphen, eigenlijk is dat een hele domme opmerking. Daar houd ik het bij.

De voorzitter
Dank u wel, tot slot: mevrouw Géron. Excuus, ik was nog niet klaar.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
We hebben het over die boom. Ik heb ook die twee A4'tjes gemeten. Ik heb het met een rolmaat gedaan, meneer Leers. Het zijn best redelijk dikke bomen moet ik zeggen. Alleen en wellicht dat de wethouder daar antwoord op kan geven, want daar heb ik wat meer moeite mee: houtopstanden. Ik heb moeten googlen wat nu precies houtopstanden zijn. Als ik het begrijp en misschien kan de wethouder dat dadelijk bevestigen: als ik twee kleine boompjes heb van laten we zeggen 1,60 meter, dan komen tot hier. Alle gekheid op een stokje, maar als ik twee van die boompjes heb in mijn tuin of in de tuin van wie dan ook en die hebben een omtrek van meer dan 60 centimeter, heb ik dan een houtopstand? Want dan ga je wel heel veel struikjes en boompjes in deze bepaling betrekken. Er wordt nu gezegd: voor de particulier maakt het allemaal niks uit, want die heeft die omtrek van 1,80 meter. Maar die houtopstand kan ik heel breed trekken. Dan kan ik heel veel gaan inhalen, zoals ik het nu interpreteer. Neem nog maar eens wat boa's aan, zou ik zeggen. Dat kunnen we misschien volgende week bespreken. Maar dan krijgen we wel een heel gecontroleerd en valt bijna iedereen in de vergunningenplicht, wat we juist volgens dit raadsvoorstel helemaal niet willen. Ik wil graag antwoord daarop.

De voorzitter
Dank u wel. Ik geloof dat we nu bij nummer 8 van de sprekers komen. Ik vind wel dat we geweldig kunnen meetieren in deze gemeenteraad. Mevrouw Géron, aan u het woord.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Dank u, voorzitter. Ik ga even terug naar wat meneer Van Zutphen in zijn bijdrage zei. Ik heb als Partij voor de Dieren geen actieve herinnering dat ik toestemming heb gegeven voor het doodslaan van wat dan ook.
Ten tweede, meneer Van Zutphen heeft het over al het leven. Dat klinkt hem een beetje vreemd. Maar het is eigenlijk helemaal niet vreemd. Wij mensen zijn onderdeel van al het leven. Als we daar blokjes uit wegpakken, valt alles zomaar uit elkaar. Dus wij mensen denken dat wij ver boven het leven staan, maar meneer Van Zutphen: dat is niet waar. Ik heb gisteren …

De heer Van Zutphen, SP (interruptie)
Voorzitter, qua idee ben ik het heel vergaand met u eens, maar u schrijft dat op zo'n manier dwingend via een amendement. De E. coli bacterie en het coronavirus zijn ook allemaal leven. Een wesp die ik toch graag doodsla als die dreigt mij te steken, valt ook onder het leven. U wilt niet een absurde uitleg, maar u schrijft wel een absurde uitleg dwingend op.

De voorzitter
De heer Nefjodov heeft ook een interruptie, maar ik neem aan naar mevrouw Géron dan. Nee, niet naar de heer Van Zutphen. We hebben afgesproken in het presidium dat we daar zeer terughoudend mee zouden zijn, omdat we daarmee de debatten ongetwijfeld

erg ingewikkeld maken. Dus daar hebben we een afspraak over gemaakt in het presidium en daar houd ik mij aan. Dus mevrouw Géron gaat door.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Meneer Van Zutphen noemde ameuben en de E. coli bacterie. Dan moet hij er dus nog wel eerst een microscoop bij nemen, want met het blote oog kan hij dat niet echt zien. Ik ga even verder. Ik ben blij dat iedereen goed gekeken heeft naar het amendement en daar aandacht aan heeft besteed, maar na overleg met de wethouder trekken wij dit amendement in. Dus meneer Van Zutphen kan gerust zijn.

De voorzitter
Applaus voor uw betoog tot nu toe. Gaat u verder, mevrouw Géron.

Mevrouw Géron
Voorzitter, Heerlense bomen zijn tot nu toe vogelvrij geweest. Als we dit voorstel aannemen, dan is het daarmee gedaan, wat iedereen daar ook van vindt. De boom die zo belangrijk is voor al het leven. De boom die zorgt voor zuurstof. De boom die CO_2 opneemt. De boom die vruchten geeft en ga zo nog maar een eindje verder. De boom die voor veel dieren hun thuis is en wij mensen laven ons aan de verkoeling die de boom ons biedt en aan zijn mooi zijn.
Voorzitter, het is bijna de tijd van Sinterklaas. Dat is bijna althans. We hebben enkele wensen.

De heer Leers, Hart-Leers
De vraag is: welke Sinterklaas!

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Voorzitter, zeg ik iets verkeerds?

De voorzitter
Er werd alleen gezegd: welke Sinterklaas? Gaat u verder met uw wens over een boom in uw schoen.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Bij dit voorstel is de vraag: zorgen we bij nieuwe aanplant voor inheemse bomen die goed bestand zijn tegen droge, natte en warme weersomstandigheden? Gaan we ruim bekendheid geven aan het bomenbeschermingsplan? Wij stellen voor om een bomendag in het leven te roepen. Zo vestigen we de aandacht op de bomen in onze stad, bijvoorbeeld door een weggeefactie van boompjes in stenige wijken in aanvulling op de actie Steenbreek. Ik maak even de zin af.

De voorzitter
Wacht even, meneer Leers. Even de zin afmaken en dan krijgt u het woord.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Hoort wie klopt daar kinderen?

De voorzitter
Momentje, meneer Leers. Even de zin afmaken en dan mag u interrumperen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Dank u wel.

De voorzitter
Mevrouw Géron, maakt u uw zin af.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Bijvoorbeeld door dus die weggeefactie van bomen. Dit zouden we kunnen koppelen aan de Klimaatweek of misschien nog aan een betere dag. Ik weet het niet.

De voorzitter
Interruptie van de heer Leers, gaat u uw gang.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Meneer de voorzitter, dank u wel. Via u aan mevrouw Géron. Ik was in de veronderstelling en waarschijnlijk is die dag er niet meer: de Nationale Boomfeestdag. Hebben we die dag of hebben we die niet meer? Het is een hele rare dag waar kinderen bomen planten en vervolgens een houten liniaal mee naar huis krijgen. Hoe zit dat? Is het waar of is het niet waar? Ik neem aan dat mevrouw Géron daar iets aan gaat doen. Maar hoe zit dat? De Nationale Boomfeestdag lost toch precies datgene op wat u hier voorstelt? Of is die dag u ontgaan?

De voorzitter
Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Voorzitter, aan meneer Leers: ik vind dat eigenlijk wel een goed idee. Ik weet dat we dat vroeger hebben gehad. Ik denk dat meneer Clemens in de bosjes rondom de scholen … (*hilariteit in de zaal)*

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
U bent nota bene lid van de coalitie!

De voorzitter
Ik weet niet waar het met deze vergadering heen moet mensen, maar echt …

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Voorzitter, excuses. Ik bedoelde te zeggen: daar worden voedselbosjes aangeplant en dat doet hij samen met de kinderen.

Mevrouw Vaessen-Stollman, CDA (interruptie)
Ik heb een toevoeging, hierop inhakend.

De voorzitter
Gaat uw gang, mevrouw Vaessen.

Mevrouw Vaessen-Stollman, CDA (interruptie)
Op 20 november is de Nationale Boomfeestdag.

De voorzitter
Kijk! Mevrouw Géron. Maakt u het betoog af.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Dat gaan we doen. Het lijkt me een goede suggestie, mevrouw Vaessen. Gaan we de bomenbescherming duidelijk vermelden bij de gemeentepagina van de Omgevingswet? Ik neem het aan, maar ik hoor het graag. Worden in de eerstvolgende aanpassing van de APV de regels van het bomenbeleid opgenomen?
Dan als laatste: geef de boom een boomspiegel met inheemse beplanting. Dit geeft hem meer voeding, meer lucht, meer water, een gezond bodemleven en meer insecten komen erop af. Voorzie de boom van vogelkastjes. Geef de boom daarmee een veel langer leven en wij kunnen dan langer genieten van zijn diensten.

De voorzitter
Dank u wel. Dan is nu het woord aan wethouder Peters.

Wethouder Peters
Voorzitter. Boomfeestdag. Ik stel voor dat we daar iets leuks van gaan maken in Heerlen of het nou die houten liniaaltjes voor kinderen worden of iets anders. We gaan er in ieder geval bij stilstaan. Dat heeft u vandaag alweer binnen.
We hebben er natuurlijk een hele discussie over gehad in de commissie, waar een heleboel inhoudelijke zaken al de revue gepasseerd zijn. Het belang is tweeledig. Enerzijds is de tijdsgeest veranderd over wat we allemaal belangrijk vinden en wat natuurlijk belangrijk is als het gaat over het behoud van bomen, anderzijds die rigoreuze vergroening waar we als gemeente keihard voor knokken. Waar je dan aan de ene kant juist groen toevoegt, zou het wel heel apart zijn als je het groen dat je hebt niet waardeert en beschermt. Dat is hetgeen dat voorligt.
Want mocht het nou vandaag worden vastgesteld, dan gaat het volgens mij over acht dagen in werking. Tot die tijd zijn 200 van de 180.000 bomen beschermd. Eerlijk gezegd is dat natuurlijk net niets. Ik hoorde de heer Dragstra bijvoorbeeld zeggen: wat is hier nou het nut van? Neem nou bijvoorbeeld het vragenuur van vanavond. Neem dan bijvoorbeeld de bomen bij Bernardinus. Willen we dat soort dingen meemaken? Willen we daar bij staan, ernaar kijken en er niets aan kunnen doen? Nee, natuurlijk niet. We willen er juist voor zorgen dat we aan de voorkant juist op dat soort plekken in ieder geval de vraag die er ligt onder ogen zien en of zo'n boom behouden moet worden, al dan niet. Dat is iets wat wij hier echt wel mee beogen. We hebben echt nadruk gelegd op werkbaarheid.
De mensen in onze stad willen we niet onnodig belasten. Dus bomen die op particuliere terreinen zijn, zijn veel breder vrijgesteld. Ik denk dat de grootste meerwaarde hierin is als ik drie situaties pak, namelijk Bernardinus, de voormalige Politieschool of op de Stationsstraat waar we natuurlijk achteraf heel veel tijd en energie in hebben moeten steken samen met de bewoners om uiteindelijk er daar voor te zorgen dat die bomen behouden blijven, dat dan een winst is die je middels deze veordening echt wel gaat maken. Dan heb je aan de achterkant niet altijd discussie, waarbij hier een ontevreden raad en college zitten en de conclusie is: had je nou maar kunnen ingrijpen. Om uiteindelijk tot de conclusie te komen dat dit niet zo is.
Ik loop even de vragen door die gesteld zijn. Meneer Damen vroeg naar de opdruk. Volgens mij is dat bijlage b1 als het gaat over de criteria die ook gebruikt worden bij de

afweging die gemaakt wordt bij het al dan kappen of niet kappen. De wortelopdruk is daar onderdeel van. Het staat in een van de bijlages. Het staat bij het beoordeligsformulier. Daarin staat wortelopdruk benoemd. Het probleem voor wortelopdruk is natuurlijk best wel fors. Vroeger werd niet gekeken wat voor boom op welke plek werd neergezet. Vervolgens plukken we daar nu de negatieve vruchten van en zitten we met heel veel kosten achteraf om zaken te herstellen. We hebben daar overigens jaarlijks een budget voor, maar gezien de opgave in onze stad op dat gebied zet dat niet heel veel zoden aan de dijk. Maar we doen wel ons best.
Meneer Dragstra, wat lost deze verordening op? Daar heb ik het net over gehad. Hoe gaan we dit nu verder in de praktijk brengen? Het college heeft dit voorstel al aan u voorgelegd. Alleen maar omdat we het waard vinden om hier uiteindelijk als dat noodzakelijk is op te kunnen handhaven. Het is niet zo dat we iets voorleggen dat bij voorbaat een lege huls is. Kijk, er zijn meerdere manieren waarop je hier mee aan de slag kunt gaan. Je kan dat doen op basis van meldingen. Je kunt op basis van een steekproef aan de slag gaan, maar je kunt natuurlijk ook met een digitale controle via de boomkronen die zichtbaar zijn op een kaart van Heerlen of een gedeelte van Heerlen zien of het erbij is gekomen, of het eraf is gegaan, of er gekapt is of dat dit niet is gebeurd.

De heer Dragstra, D66 (interruptie)
Dank, wethouder. U noemde een aantal opties inderdaad. Dat is dus het palet dat we kunnen inzetten. Kunt u nog concreet maken welke opties we gaan inzetten of is dat nog iets wat we niet helemaal weten, ook afhankelijk van de situatie?

Wethouder Peters
Dat is met name aan de handhaving zelf om dat verder in te vullen. De grootste meerwaarde hier is natuurlijk dat we een heel werkbaar voorstel hebben als het gaat om de inwoners van onze stad, waarbij ze tot die 180 centimeter boomomtrek vrijgesteld zijn van een vergunning. Waar de echte winst zit, is bij ontwikkelingen. Naast dat je die bewustwording voor de inwoners wil, wil je die natuurlijk ook bij een ruimtelijke ontwikkeling. Als er op een bepaald perceel een aantal forse bomen zijn die waardevol zijn voor onze stad, dan wil je dat daar op een goede manier mee wordt omgegaan en dat de mensen die met een ontwikkeling bezig zijn, zich dat beseffen en dat meenemen in hun calculatie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Dan even een concreet voorbeeld aanhakend op hetgene de wethouder nu zegt. Ik was laatst in Imstenrade bij het crematorium en daar stond een hele reeks bomen die eerst op de tweede promenade stonden. Nu ga ik ervan uit dat de gemeente die daar niet voor niets heeft neergezet, maar bijvoorbeeld op de tweede Promenade terug gaat plaatsen en daarme laat zien: wij halen wel een hoop bomen weg, maar we plaatsen ze ook terug. Is dat dan iets concreets wat u in de toekomst gaat doen en als nieuw beleid in de praktijk brengt? Hoe moet ik dat zien? Of is dit juist het meest ongelukkige voorbeeld dat ik had kunnen bedenken?

Wethouder Peters
Ik moet eerlijk zeggen dat ik de precieze casus van de bomen niet ken. Wat natuurlijk wel zo is, is dat deze regels voor de gemeente gelden. Dus op het moment dat er ergens aan een straat gewerkt wordt en de straat wordt opnieuw ingericht. Het zou zo maar

kunnen zijn dat daar een boom al dan niet voor weg moet. Uiteindelijk hebben wij ook die herplantplicht. Dan wordt er uiteindelijk nog serieuzer gekeken naar of het nou goedkoper is om die boom eruit te halen en op een andere plek neer te zetten, mits die boom geschikt is om dat te doen. Er zijn bomen die dan het loodje leggen. Daar kunnen dan weer die linialen van worden gemaakt. Het is wel een stuk bewuster. Wij leggen ons zelf deze regels op. Het is niet alleen voor inwoners, voor projectontwikkelaars of voor wie dan ook, maar voor iedereen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Voorzitter. Dan wil ik nog even wat concreter worden als dat mag. Aan een van die reeks bomen hing een kaartje: materialenmarktplaats, deze boom is beschikbaar. Dus de gemeente heeft die kennelijk te koop aangeboden of wat dan ook, maar die boom staat daar nog. Maar in de toekomst doen we dat niet. In de toekomst hebben we dat bomenfonds. Er komt dan zo'n boom in en die krijgt dan een andere plek in onze gemeente om heel concreet te zijn. Zie ik dat dan goed of niet?

Wethouder Peters
Ik denk dat dit op dat moment de keuze is. Die boom stond dan natuurlijk op de Promenade. Als jij een boom uit een project haalt en die dan verkoopt, dan doe je aan herplanting. Alleen is dat natuurlijk wel op een andere manier. Degene die de boom koopt, gaat hem niet in stukken hakken neem ik aan. Die zal hem wel ergens neerzetten. Dus die boom blijft dan behouden. Daar gaat het uiteindelijk om. Het gaat er uiteindelijk om dat die boom behouden blijft.
Meneer Van den Berg zei wat over vermindering van regels. Daar ben ik het helemaal mee eens, maar niet ten koste van alles. Die regels die wij hier voorstellen, zijn volgens mij hele nuttige regels die hier en in de stad een heleboel discussie gaan voorkomen. Want er is een duidelijk kader als het gaat over die boom die ofwel bij jou in de achtertuin staat ofwel op de straat staat. U moet zich voorstellen dat bij elk herinrichtingsproject van de straat als er ook maar een boom omgaat, de discussie heel groot is. Dat is terecht, want mensen geven om hun directe omgeving en mensen geven om bomen. Op het moment dat je hem laat voor hoe het is en dat het allemaal mogelijk is om alles te kappen, dan doe je wat ons betreft geen recht aan de ambitie die we hebben als het gaat over onder andere die rigoureuze vergroening en die bescherming van die bomen in die context.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Wethouder, haalt u niet de volledige verantwoorelijkheid bij de mensen zelf weg? Laat ik als voorbeeld iemand met een groene tuin noemen. Die houdt van een groene tuin. Ik denk niet dat die zo snel gaat kappen. Moeten we die verantwoordelijkheid niet gewoon bij de mensen leggen? Een natuurliefhebber heeft achter een hele groene tuin en een hele mooie grote boom. Hoe groot acht u de kans dat hij die gaat kappen? Moeten we dat niet aan die persoon of aan dat individu overlaten? Moeten we dan weer van bovenaf zeggen: jij mag die boom niet kappen.

Wethouder Peters
Voorzitter. Ik hoor een heel liberaal geluid uit de hoek van de heer Jacobs. Volgens mij is dat een heel liberaal voorstel, want uiteindelijk is het voor die inwoner tot die 180 centimeter omtrek. Dat zijn dikke bomen. De omtrek van een boom is als ik me het goed kan herinneren van wiskunde pi, dus 3,14 keer de diameter.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Het is twee keer pi keer r.

Wethouder Peters
Dat is best wel fors. Hij moet er wel heel wat jaartjes staan voordat die zo dik is. Op het moment dat je bomen hebt die nog dikker zijn … Als ik een boom heb van een omtrek van 2,50 meter. Dan moet dat wel iets heel bijzonders zijn. Dus dat betekent dat – en dat is het stukje algemeen belang waar hier over gesproken werd – zo'n dikke boom een waarde heeft die de tuin wellicht overstijgt.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Het gaat niet alleen om kappen, maar je zou natuurlijk ook rigoreus kunnen snoeien. Dat valt onder deze regeling. Als je de boom zodanig kaal maakt dat je hem niet omkapt, dan valt dat ook onder uw regeling. Maar gaat u nou een kliklijn instellen? Gaat u nou een kliklijn instellen voor als de buurman ziet dat de andere buurman flink begint te snoeien? Komt er dan bijde gemeente een belletje binnen waarin gezegd wordt dat de buurman aan het snoeien is? Staan er dan een paar boa's klaar die op de fatbikes springen en naar de desbetreffende locatie gaan om meteen in actie te komen? Hoe moet ik mij dat dan voorstellen?

De voorzitter
Nee, meneer Jacobs, u mag niet op elkaar reageren. We hadden afgesproken dat we dat niet zouden doen. De wethouder.

Wethouder Peters
Een kliklijn, nee. Fatbikes, ook liever niet. Maar ik heb net aan meneer Dragstra het antwoord gegeven dat er natuurlijk verschillende mogelijkheden zijn en dat handhaving ingezet kan worden om een manier te kiezen voor hoe ze ermee omgaan. Maar dat is uiteraard aan de handhaving zelf.

De heer Hoogers, PVV (interruptie)
Dank u, voorzitter. Ik ben zo aan het luisteren en dan begin ik me af te vragen: gaan wij nu als boa proactief straks bij elke inwoner van Heerlen langs om te vragen of we iemand zijn tuin in mogen om met een meetlat te meten of een boom dikker is dan 1,80 meter en misschien zelfs wel 1,81 meter is, zodat we dat in kaart hebben? Of gaat het om incidentele handhaving, waarbij we pas gaan acteren zodra er een melding komt? Ik ben het beetje aan het zoeken. Het is me nog niet helemaal duidelijk geworden.

Wethouder Peters
Ik wil wel even met een zaklamp bij schijnen. Dat is geen enkel punt. Ik heb net aangegeven dat er verschillende mogelijkheden zijn. Je kunt acteren op meldingen. Je kunt steekproefsgewijs iets doen. Je kunt op luchtfoto's kijken waar al dan niet iets speelt. Dus er zijn verschillende mogelijkheden, maar wederom, dat ligt bij Handhaving.

De voorzitter
En dus zal dat in de handhavingsuitvoeringsprogramma moeten komen in afweging ten opzichte van alle andere handhavingsarrangementen. Interruptie van de heer Damen van de Fractie Damen.

De heer Damen, Fractie Damen (interruptie)
Ik stel mijn vraag nu, zodat ik hem straks niet hoef te stellen. Ik en andere bewoners hebben al een aantal keer aangegeven waar plekken zijn die onvelilig zijn. Als ik naar het beoordelingsformulier kijk, heb ik de vraag: wie vult het in? Wanneer wordt het ingevuld? Hoeveel keren wordt het ingevuld? Wat wordt ermee gedaan?

Wethouder Peters
Het beoordeligsformulier is het formulier waar na het indienen van de aanvraag kapvergunning de beoordeling op plaatsvindt. Zoals u zowel in de regels als ook in de beleidsregels kunt zien, is dat de inhoudelijke uitleg die daarbij hoort. Als het puntenaantal voor kap hoger is dan het aantal voor behoud, dan kan die worden gekapt en andersom behouden.

De heer Damen, Fractie Damen (interruptie)
Maar er wordt niet gesproken over veiligheid. Bij wortelopdruk kun je dat invullen en krijg je een v'tje. Dan kom je onder bij de streep en dan staat er: totaal boombehoud 38 en totaal boomverwijdering 72. En dan?

Wethouder Peters
Wortelopdruk is een van de thema's. Wortelopdruk kun je overigens ook aanpakken door een boom in stand te houden. Het is een kostbare operatie. Het is niet zo dat als er wortelopdruk is een boom per se moet worden gekapt. Er zijn genoeg gevallen waarbij dat wel moet, maar er zijn ook gevallen waarbij dat niet per se hoeft als de mogelijkheden er zijn. Dus het is een onderdeel van die beoordeling, maar er is niet één argument waarvan je zegt: hier staat of valt het mee.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Daar wil ik even op reageren, want ik ben het wel met de heer Damen eens. Er is heel veel wortelopdruk in de stad. Ik vroeg mij af: hebben wij inzichtelijk welke straten heel veel last hebben van wortelopdruk? Want als je het hebt over toegankelijkheid en dat is de agenda waar we het dadelijk over gaan hebben, is dat echt een heel groot probleem. Dan is vervolgens de vraag: als we het inzichtelijk hebben, wat gaan we eraan doen en in welke fase? U gaf eerder in uw betoog aan dat u zei: we hebben weinig geld om dit aan te pakken. Dus het is me niet helder wat u hier nou precies mee bedoelt. Wat zou u dan nodig hebben? Want ik ben het wel met de fractie Damen eens dat dit echt een heel groot probleem is voor heel veel mensen. Zeker als je kijkt naar bepaalde A-wegen. Ik woon toevallig zelf in een straat waar er enorm last van is en er ook heel veel opmerkingen over gemaakt worden. Het is niet duidelijk wat er nou precies mee gedaan wordt en of er iets mee gedaan wordt.

Wethouder Peters
Het punt is dat hetgeen dat we doen en de middelen die we dus investeren op basis van het aantal straten waar uiteindelijk wortelopdruk is, natuurlijk voor heel veel mensen heel wat jaren niet zichtbaar gaat zijn. Er is dermate veel wortelopdruk en we krijgen met regelmaat meldingen binnen. We proberen daar zo goed als mogelijk op te acteren, maar er is dermate veel wortelopdruk. Denk maar eens aan alle wijken die voor 1990 gebouwd zijn. Kijk naar waar er dus niet nagedacht is over welke boomsoorten op welke plek gezet worden. Dat is enorm. Op sommige locaties zijn er bijvoorbeeld stoepen waar

niet heel veel mensen lopen. Andere plekken zijn natuurlijk een stuk drukker. Wij maken echt wel de afweging op basis van urgentie van wat al dan niet aan te pakken. Maar de middelen die je nodig hebt, zijn fors.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
U geeft het zo aan, maar is het nu zo dat het inzichtelijk is en dat er een concreet uitvoeringsplan ligt om die wortelopdruk op te lossen? Dat is mijn vraag.

Wethouder Peters
Wij pakken het aan op basis van urgentie. Er is zo veel. Ik kan een uitvoeringsplan maken, maar volgens mij ben ik dan klaar in 2102.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen
Snap ik. Maar u zegt: er is zo veel. Dus het is een heel groot probleem?

Wethouder Peters
Er zijn natuurlijk een heleboel grote problemen.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen
Maar we hebben het nu over die wortelopdruk.

Wethouder Peters
Natuurlijk is dat een groot probleem. Zeker.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Voorzitter als ik dat zo hoor: bent u niet bang, wethouder, dat er mensen geen bomen meer gaan plaatsen, want ze komen er zonder gedoe niet meer vanaf? Bent u ook niet bang dat er een soort perverse prikkel onstaat dat als de boom van enige omvang is, je dan maar snel moet gaan kappen met deze regeling? Want je haalt je wat op de hals op het moment dat je wil gaan kappen en de boom al wat groter of een behoorlijke kruin heeft.

Wethouder Peters
Vergeleken met de huidige situatie is alles winst. We hebben nu totaal geen regie, met uitzondering van 200 bomen. Dat worden er dus fors meer. U zegt wel dat mensen nog eens na zullen gaan denken om een boom te gaan planten. Volgens mij is een boom met een omtrek tot 180 centimeter vergunningsvrij. Meneer Leers deed net even voor dat dit twee A4’tjes zijn. Dat helpt.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Mijn laatste interruptie, want dan zijn mijn drie interrupties op. Krijgt u dan zo veel meldingen binnen dat u uit de benen bent gekomen om deze verordening te gaan stellen? Zijn er zo veel mensen die rigoreus kappen, snoeien en noem het allemaal maar op? Krijgt u zo veel meldingen die zeggen: beste wethouder, let op, onze stad wordt een woestijn.

Wethouder Peters
Voorzitter, elke ontwikkeling in onze stad zoals ik zei, of het nou een herinrichting is van een straat of het nou werkzaamheden zijn op een aanpalend terrein naast bouwgrond

waar bomen worden gekapt: het maakt heel veel los bij mensen. Je ziet dat in Nederland een heleboel gemeenten alweer teruggegaan zijn naar het invoeren van die kapvergunning. Dat heeft een reden. Het heeft een reden waar ik in het begin mee begonnen ben. De tijdsgeest is veranderd, waardoor mensen bomen veel meer op hun echte waarde weten te schatten. Wij zijn daar dus niet de eerste mee. Maar het is wel belangrijk dat we de stap zetten om ongewenste situaties te voorkomen en om onze natuur en groen te beschermen.
Mevrouw Géron volgens mij als laatste. Er waren nogal wat vragen. Ik zal mijn best doen. Zorgt u bij nieuwe aanplant altijd voor inheemse bomen die goed bestand zijn tegen droge en natte weersomstandigheden? Volgens mij voegen wij andere variateiten toe die goed kunnen zijn voor de biodiversiteit die wel heel dicht bij inheemse bomen zitten. Inheemse bomen zijn niet altijd overal de juiste keuze, aangezien sommige inheemse bomen heel omvangrijk kunnen zijn en voor wortelopdruk kunnen zorgen et cetera. Dus we maken echt wel de keuze voor de juiste bomen op de juiste plek.
U vroeg naar bekendheid geven aan het bomenbeschermingsbeleid. Tot vandaag hebben we dat al gedaan. We hebben onze gemeentelijke kanalen gebruikt. Het is in de krant gekomen. Er wordt nu een laatste hand gelegd aan een overzichtelijk plaatje met de regels. Dit is met name voor particulieren om op een makkelijke manier duidelijk te maken waar ze aan toe zijn als ze een boom hebben. Wij zullen dat wederom verder communiceren. Die bomendag. Daar heb ik het net al even over gehad. Ik stel voor dat we met de Nationale Boomfeestdag iets leuks doen.
Daarnaast hebben we een operatie Steenbreek. Die doen we twee keer per jaar. Ik durf best wel te zeggen dat die goed loopt. De 25e en de 26e oktober, dus afgelopen week vrijdag en zaterdag was de najaarsronde. 55 mensen hadden meegedaan. Als ik het goed uit mijn hoofd weet, zijn 516 vierkante meter van grijs naar groen gegaan. Dus mensen die dan grind en steen hebben weggehaald uit de tuin en dit dan daarvoor in de plaats hebben gelegd. Als we het doen, dan versterken we dat.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)
Ik meen de wethouder gehoord te hebben over een Boomfeestdag. Hoe stelt hij zich dat voor? Wat wil hij dan met bomen doen?

Wethouder Peters
Ik sta altijd open voor ideeën, maar volgens mij moeten we daar de juiste aandacht aan geven. Ik denk dat zo'n moment als die Nationale Boomfeestdag een mooi moment is om mensen bewust te laten zijn van de waarde van onze bomen.
U noemde de APV. Het is niet nodig om die daarin op te nemen, omdat het al hopelijk via deze verordening geregeld gaat worden. U had het nog over een boomspiegel met inheemse beplanting. In de buurtvergroeningsplannen ziet u dat we steeds vaker gebruik maken van de ruimte rond de boom. Dus we maken de boomspiegel groter en we beplanten hem. Daar zijn we dus sowieso al mee bezig. Dan had u nog uw amendement.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)
Ik heb genoemd dat de Partij voor de Dieren dat heeft teruggetrokken na een overleg met u. Bent u daar dan gelukkig mee? Ik niet zo zeer, maar ik hoop dat u dat wel bent.

Wethouder Peters
Prima. Dank u wel, meneer de voorzitter.

De voorzitter
U heeft de wethouder zeer gelukkig gemaakt. Is er na deze uitgebreide eerste termijn nog behoefte aan een tweede termijn? Ja? Ik zie vier mensen. Meneer Van Zutphen, gaat uw gang.

Tweede termijn

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, ik ben blij dat mevrouw Géron en de SP weer dicht bij elkaar staan. Tegelijkertijd kan de afstand tussen de SP en de partij van de heer Jacobs niet groter zijn. Ik heb net gezegd: 'ikke, ikke en de rest kan stikken'. Het is dus een 'rijke ikke en de rest kan stikken', want de doorsnee Heerlenaar heeft helemaal niet dat soort enorme bomen in de tuin staan. Het gaat maar om een paar mensen met enorme tuinen. Die worden erdoor geraakt. Die zullen over het algemeen verstandiger zijn dan de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Ik wil daar één opmerking over maken, namelijk: ik sta daar boven. Die disussie ga ik helemaal niet aan. Dit slaat gewoon helemaal nergens op. Mensen met grote tuinen en de rijken: ik weet dat meneer Van Zutphen een antipathie heeft voor mensen die succesvol zijn in het leven en noem maar op. Verder wil ik daar niet op ingaan, maar ik vind dit zo laag bij de grond. Het is zo laag bij de grond! Maar goed, dat zegt alles over u, meneer Van Zutphen.

De voorzitter
Ik stel voor dat we het debat vervolgen, want ik denk niet dat het goed is als we onder de grond terechtkomen. Ik ga door naar de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, de wethouder heeft mij toch niet weten te overtuigen in zijn antwoorden. Hij benoemt letterlijk drie gevallen waar bomen gekapt zijn of het voornemen was om te kappen wat dan niet is gebeurd, te weten de Stationsstraat, Bernardinus en bij de voormalige Politieschool. Waarbij bij die laatste nog de gesprekken gaande zijn over de inrichting van het gebied.
De wethouder heeft mij niet kunnen overtuigen dat hij een grondige evaluatie en een analyse van de bestaande verordening heeft gedaan. In plaats van te kijken wat we hebben, wat we ermee hebben gedaan, hoe we dat kunnen aanpassen, verbeteren en het vertrouwen nog kunnen blijven uitspreken in onze inwoners en onze ondernemers, kiest de wethouder ervoor om een hele nieuwe verordening met nogal wat werk erbij in te stellen.
Dat brengt mij tot het feit dat ik graag in de tweede termijn een motie zou willen inbrengen die ik graag ook aan alle partijen zou willen voorleggen. Ik kan mij voorstellen dat het misschien wel nodig is om dadelijk de vergadering te schorsen, zodat andere mensen kennis kunnen nemen van de motie.

De voorzitter
Prima, dan schorsen we na de tweede termijn.

De heer Nefjodov, GroenLinks

Ik heb een punt van orde. Is het misschien een idee als het eerst wordt ingediend, mensen dan kunnen inlezen en al dan niet erop kunnen reageren in de tweede termijn in plaats van dat we nog een rondje overdoen?

De voorzitter
U kunt een standpunt over de motie innemen. Ik bedoel, laten we dat doen. Want om hier nou nog in de tweede termijn over te gaan discussiëren… Ik zou zeggen, lees hem even in de schorsing en dan kan u er een standpunt over innemen. Dan is het goed lijkt mij. Is dat akkoord, meneer Van den Berg? Want u dient hem in. We zijn al lang bezig over dit onderwerp dat ook uitgebreid in de commissie is besproken. Meneer Jacobs, uw inbreng.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u, voorzitter. Dat punt van die houtopstand is mij nog niet helemaal duidelijk. Als ik het goed lees, meneer de wethouder, dan zie ik in de verordening staan: een houtopstand, een zelfstandige eenheid van bomen. Ik zie bijvoorbeeld struiken staan. Ik weet niet wat ik onder een struik moet verstaan. Ik denk dat een struik elke hoogte kan hebben. Maar dan is de vraag: wat is een zelfstandige eenheid van bomen? Is dat al twee bomen? Want als ik het dan zo begrijp … Ik gebruik niet mijn tuin. Ik gebruik de tuin van meneer Van Zutphen. Meneer Van Zutphen heeft twee bomen met een diameter van 60 centimeter. Die zijn 150 centimeter hoog. Dus dat zijn niet echt gek grote bomen. Die staan naast elkaar. Is er dan sprake van een houtopstand? Want op dat moment vallen wel heel veel particuliere bomen onder deze verordening. Datzelfde geldt voor struiken. Wat moet ik nu verstaan onder een struik? Want er staat nergens hoe groot die struik is. Dan zie ik iets staan: niet-inheemse struiken vallen er weer niet onder. Dus als ik een struik ga planten, moet ik al kijken of die inheems of uitheems is om te weten of ik nu wel of niet onder de vergunningsplicht val. Dank u.

De voorzitter
Dank u. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Dank u, voorzitter. Ik heb nog een verzoek. De zilverlinde aan de Stationsstraat. We hebben het nu over de Bernardboom gehad. Zouden we de zilverlinde aan de Stationsstraat niet tot Peutzlinde kunnen kunnen omdopen? Maar de naam geven van Peutzlinde met het uitzicht op de Royal. We hebben ooit een inspreker gehad die Peutz daar heeft zien zitten in gedachte. Dat is een ding en het andere ding als aanvulling voor de boomfeestdag van de wethouder. Om de waarde van bomen te herkennen, worden in veel plaatsen etiketten, tekst noemen ze dat, maar dat is dus een schild aan een boom gehangen waarop staat vermeld wat de boom levert aan de gemeenschap. CO_2 die de boom opneemt, de koeling en noem het maar op. Er zijn voorbeelden te vinden van wat op deze schilden staat. Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, CDA (interruptie)
Ik heb een vraag aan mevrouw Géron. Als je iets aan een boom hangt, dan moet je dat wel voorzichtig aan een boom hangen, anders lijdt de boom er weer onder.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Ik neem aan dat er zo veel intelligentie is om dat te doen en dat dit niet met een spijker gebeurt, maar dat het met een mooi koord om de stam van de boom wordt gehangen.

De voorzitter
Ik vind dat we vanuit de bomenverordening wel heel erg in de details komen. Maar dat is misschien mijn mening.

Wethouder Peters
Meneer de voorzitter, dat is gewoon betrokkenheid. Dat snap ik. Meneer Van den Berg, had het net over een motie. Volgens mij ging die over een evaluatie. Dat zei u.

De heer Van den Berg, VVD
De motie stelde iets voor ten aanzien van dit agendapunt. U moet het maar lezen. Als het goed is, dan staat het zo in iBabs.

Wethouder Peters
Meneer Jacobs, houtopstanden, dat is gelukkig wel iets anders dan twee bomen naast elkaar. Ik lees hier een definitie op van Rijkswaterstaat: "Een zelfstandige eenheid van bomen die een oppervlakte beslaat van minimaal tien are". Dat is volgens mij 1.000 vierkante meter. Ik weet natuurlijk niet hoe groot die tuin van u is. Of een rijbeplanting die meer dan dan twintig bomen omvat.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Sorry, wethouder. Ik wil daar even op reageren. Want als je in artikel 6 kijkt, dan heb je 6.1 en 6.2. Daar staat inderdaad 10 are. Ik vraag me af of dat in beide gevallen zowel binnen de bebouwde kom als buiten de bebouwde kom van toepassing is. Dat is natuurlijk wel van belang.

Wethouder Peters
Ik kijk even naar boven toe. Volgens mij is dat zo. Ja, bij deze. Mevrouw Géron dan nog. Op de Peutzlinde komen we schriftelijk terug. Over die etiketjes die al dan niet aan een boom gespijkerd moeten worden: ik zou kiezen om op dit moment iets te doen herleven dat we al hebben. Dat is volgens mij een beetje in de vergetelheid geraakt. Dat is een echte Heerlense bomenwandeling. Er zijn een aantal bomen in Heerlen waar op dit moment nu al een tegel voor ligt met een QR-code. Volgens mij is dat al best van een tijdje geleden. Maar ik zou willen voorstellen om dat weer nieuw leven in te blazen, zeker in het kader van bewustwording. Dank u.

De voorzitter
Dames en heren, de motie is in het systeem gezet. Ik geef u de gelegenheid om de motie te lezen en kort even te verpozen. Ik schors de vergadering voor 10 minuten.

Schorsing

De voorzitter
Ik heropen de vergadering. Meneer Van den Berg, heeft u behoefte aan het geven van een toelichting op de motie?

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, heel kort. Het dictum is duidelijk. Als de wethouder er vertrouwen in heeft dat de kapvergunning van zulke essentiële meerwaarde is voor deze stad, dan zal hij ook geen moeite hebben met deze motie om dat na een jaar te evalueren en met ons te delen. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder op deze motie.

De voorzitter
Gelet op de vraag, stel ik voor dat we eerst de wethouder het woord geven om te reageren op de motie. Daarna breng ik het voorstel in stemming, daarna de motie. Als het nodig is, kunt u dan een stemverklaring bij de motie afgeven. Anders komen we vanavond niet verder. Wethouder, aan u het woord om te reageren op de motie.

Wethouder Peters
Ik ben benieuwd of de VVD kan instemmen met het voorstel als de motie het haalt. Je wilt dan toch dat de motie wordt uitgevoerd. Wij hebben de inhoud van de motie eigenlijk al gewoon in het voorstel staan. Er staat bij dat over twee jaar wordt geëvalueerd. Ik zou zeggen: laten we de termijn van twee jaar aanhouden, want op die manier kun je het een serieuze kans geven. Ik ben heel benieuwd of de VVD gaat instemmen met de verordening.

De voorzitter
U hoeft alleen te reageren of u de motie omarmd of ontraad.

Wethouder Peters
Ik wil graag een ding rechtzetten. De heer Jacobs had het net even over houtopstand. Het kan overigens ook zijn dat die kleiner is dan 10 are, maar het betreft nooit twee bomen op een normale plaats. Dus het zijn altijd parken, grote bosjes en dat soort allemaal. Het is dus wel een stuk groter dan twee bomen. Dank u wel.

De voorzitter
Ik hoor de wethouder zeggen dat hij de motie ontraadt. Dan kunt u dat straks meenemen bij uw stemverklaring.
Ik breng de verordening in stemming. Wie is voor de verordening? Dat zijn de fracties van het CDA, de SP, Ouderenpartij, Hart-Leers, Jongerenpartij, Partij Hoensbroeks Belang, D66, PvdA, GroenLinks en de Partij voor de Dieren.
Wie is tegen de verordening? Dat zijn de fracties van de VVD, Forum voor Democratie en de PVV. Dat betekent dat de verordening is aangenomen met 31 voor. Dan is de verordening aangenomen.
Dan breng ik de motie in stemming. Wil iemand daar nog een stemverklaring over geven? Meneer Van Zutphen en meneer Nefjodov. Meneer Van Zutphen.

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, wij hebben als fractie helemaal geen bezwaar tegen evalueren. We mogen van ons alles evalueren. Maar de voorafgaande overwegingen en constateringen zijn een herhaling van zetten van het VVD-verhaal zojuist waar wij het niet mee eens zijn. Dus daarom stemmen wij tegen de motie.

De voorzitter

Meneer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
Vanuit ons weegt zwaar mee dat enerzijds door middel van de motie, althans door middel van het tegenwerken van zo'n kapvergunning, een belangrijk middel wordt ontnomen, namelijk inspraak van de burgers, waarmee je de burgers juist vertrouwt. Anderzijds is de kapvergunning juist in lijn met het coalitieakkoord in het verlengde van de rigoreuze vergroening. Dus wij stemmen tegen.

De voorzitter
De heer Dragstra en meneer Leers.

De heer Dragstra, D66
Namens ons een stemverklaring. Wij gaan voor de motie stemmen, zij het wel dat we het niet eens zijn met alle overwegingen die in de motie staan.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Voorzitter, als ik het hele verhaal terugbreng tot na een jaar evalueren en kijken of we er goed aan hebben gedaan, dan lijkt me dat prima. In het algemeen sowieso en in dit geval zeker.

De voorzitter
Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Wat de OPH betreft, is dit een overbodig motie. De wethouder heeft het net toegelicht. Over twee jaar wordt geëvalueerd. Dat zit standaard in het voorstel. Dus wij zullen tegen stemmen.

De voorzitter
Meneer Daamen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Alhoewel we met sommige punten die in de motie staan echt wel op een lijn zitten, zitten er ook punten in waar we niet mee akkoord zijn. Daarom stemmen we tegen.

De voorzitter
Dan breng ik de motie in stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van D66, VVD, Forum voor Democratie, PVV, de Jongerenpartij en Hart-Leers.
Wie is er tegen de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, SP, Ouderenpartij, Partij Hoensbroeks Belang, Fractie Damen, PvdA, GroenLinks en de Partij voor de Dieren. Er zijn 9 stemmen voor en 23 tegen. Dan is de motie verworpen.
Dan ga ik hopelijk met u en een stukje snelheid de vergadering tot een einde weten te brengen.

9. Lokale inclusie- en diversiteitsagenda 'Iedereen voor Elkaar!' 2024-2027
De voorzitter
Wie mag ik het woord geven? We beginnen met de heer Janssen van de Jongerenpartij.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Dank u wel, voorzitter. De lokale inclusie- en diversiteitsagenda 2024-2027: een raadsvoorstel waar veel tijd en energie in is gaan zitten. Dank hiervoor aan de direct betrokkenen en via deze plek dank aan al die geweldige Heerlenaren die zich inzetten voor het verbeteren van inclusie- en diversiteit in onze stad. Je ziet in het stuk talloze voorbeelden hiervan. Dat doet goed.
'Iedereen voor Elkaar' is de titel van het stuk. Als je het stuk goed leest en je gaat als Heerlenaar even goed nadenken, dan vind je in je directe omgeving haast altijd wel een familielid, een vriend of bekende om wie dit gaat of om wie dit in de toekomst kan gaan. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor mij. Sta mij toe om daar een persoonlijk feit over te maken.
Zoals enkele van u wellicht weten, ben ik vader van twee half-Molukse zonen, waar mijn vrouw en ik uiteraard hartstikke trots op zijn. De achtergrond, cultuur en geschiedenis van de Molukse gemeenschap in Nederland heeft mij als mens in ieder geval ontzettend verrijkt. Zo ben ik ervan overtuigd dat de verscheidenheid van culturen en achtergronden de stad Heerlen vaak verrijken. Het is vooral mooi dat mijn jongens en vrouw in Heerlen thuis zijn en in al die jaren hier in Heerlen nog nooit gediscrimineerd zijn om de kleur van hun huid of hun afkomst.
Nu weten wij dat dit geen vanzelfsprekend gegeven is en dat het in Heerlen helaas nog te vaak voorkomt dat mensen niet zichzelf kunnen zijn of nog onvoldoende meedoen of mee kunnen doen. En dat terwijl Heerlen al tientallen jaren zo niet honderden jaren een echte migratiestad is. Denk maar aan de mijnperiode waarin legio mensen uit alle windstreken naar Heerlen kwamen. De diversiteit die de stad kent, geeft de stad letterlijk en figuurlijk kleur. Wij als Jongerenpartij Heerlen vinden het ongelooflijk belangrijk dat iedereen hier in onze stad zich thuis voelt en mee kan doen, zodat je gelijke kansen hebt ongeacht je achtergrond, sekse, geaardheid, beperkingen en overtuigingen en het dat het steeds minder uitmaakt of je ouders nu veel of weinig geld hebben en waar je in onze stad geboren bent. Om stappen hierin vooruit te maken, heb je elkaar nodig. Daar draagt deze agenda aan bij.
Daarnaast denken wij dat we met de oplopende vergrijzing, de noodzaak om een aantrekkelijke stad te zijn om hier te komen werken en te leven en de aanwas van nieuwe Heerlenaren die we nodig zullen hebben om onder andere voor onze ouderen te zorgen, we moeten laten merken dat je hier welkom bent, ongeacht wie je bent. Dat vraagt tegelijkertijd van degenen die in Heerlen willen wonen of werken dat ze die vrijheden dienen te respecteren, want de vrijheid om te zijn wie je bent, mag wat ons betreft geen vrijbrief zijn om een ander je mening op te dringen of weg te zetten. Deze agenda moet hier de nodige handen en voeten aan geven en we vinden dat er ruimte moet zijn om dat gesprek actief te blijven voeren.
We mogen ons gelukkig prijzen dat we in een land leven waarin je van dit soort vrijheden geniet. Wat ons betreft, steunen we dit raadsvoorstel van harte. Daar wil ik het graag bij laten in de eerste termijn.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Dank u wel, voorzitter. Het CDA kan zich aansluiten bij de complimenten en bij wat de heer Janssen zojuist heeft aangegeven over dit raadsvoorstel. Het is een duidelijk raadsvoorstel. 'Lokale inclusie- en diversiteitsagenda 2024-2027 Iedereen voor Elkaar!'. Mensen ongeacht leeftijd, fysieke en/of verstandelijke beperking, seksuele geaardheid en geloofs- of migratieachtergrond kunnen zonder drempels of andere barrières deelnemen aan onze samenleving. Iedereen doet mee. Het is heel mooi opgezet. Maar we hebben toch nog wat op- en aanmerkingen hierover. We willen de commissie niet overdoen, dus ik heb een aantal punten eruit gehaald. Dat is in feite de discriminatie. Er zijn peilingen gehouden onder middelbare scholieren en jongeren. In het algemeen toont het aan dat zij behoorlijk negatief denken over LHBTIQA en dat geldt ook voor mensen met een migratieachtergrond en mensen met een bepaalde geloofsovertuiging. Daar is actie op gezet, verschillende projecten en voorlichtingen met goed resultaat. Daarom vraagt het CDA aandacht voor een groter probleem: discriminatie van vrouwen. Dit is iets wat ik normaal niet mee doe met de motie. Meestal is dat op het einde, maar ik weet niet of ik dat nu al kan vertellen.

De voorzitter
Ja hoor, we kunnen het meenemen in uw betoog.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik heb twee moties. Die twee moties zijn vandaag nog aangepast. Er zaten wat spellingsfouten in en er zijn nog wat andere woorden in gebruikt. Dus ik ga bij deze de motie oplezen.
"De aandacht voor vrouwen en discriminatie en femicide tegen vrouwen: naast aandacht voor discriminatie tegen LHBTIQA, mensen met een migratieachtergrond en mensen met een bepaalde geloofsovertuiging, vindt het CDA dat vrouwendiscriminatie onder de aandacht gebracht moet worden. Uit cijfers van het CBA blijkt dat in 2018 tot 2022 van de 217 gedode vrouwen, 172 omgebracht werden door iemand uit huiselijke kringen. Dat is 80%, oftewel iedere 8 dagen wordt een vrouw in Nederland omgebracht door geweld in de relationele sfeer en familiedrama.
Vrouwendiscriminatie en geweld tegen vrouwen waaronder femicide wordt in Nederland nog steeds gezien als een typische immigratieziekte of in de volksmond: eerwraak. Maar niets is minder waar. Vrouwendiscriminatie en geweld tegen vrouwen is een breed maatschappelijk probleem. Dit vraagt om een preventieve maatregel vooral gericht op jongeren om bewustzijn en kennis van vrouwendiscriminatie en geweld tegen vrouwen te vergroten.
Wij van het CDA Heerlen vinden het belangrijk dat preventieve voorlichtingsprogramma's op bijvoorbeeld middelbare scholen gegeven worden en aan jongeren kunnen bijdragen voor een cultuur van respect en gelijkheid. 'Iedereen voor Elkaar!'.
Een snellere opvolging van meldingen van vrouwendiscriminatie en geweld tegen vrouwen kan ervoor zorgen dat zij tijdig en de benodigde ondersteuning aan hulp kunnen ontvangen.
Door het inzetten van een meldpunt voor slachtoffers van vrouwendiscriminatie en geweld tegen vrouwen kan drempelverlagend zijn om aangifte te doen en hulp te vragen. We hebben een verzoek aan het college mitsdien om te komen tot een

actieplan tegen vrouwendiscriminatie en femicide, waarin de bovenstaande voorbeelden als gedegen voorlichting, snelle opvolging bij meldingen en de inzet van een meldpunt worden opgenomen, maar waarbij ook andere relevante acties worden onderzocht en betrokken. De raad hierover uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 te informeren."
Dan heb ik nog een andere motie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Via u aan mevrouw Santegoeds de vraag: ik neem aan dat u gekeken heeft hoe het landelijk is en of er landelijk beleid is. Ik ga daar in mijn veronderstelling op dit moment vanuit dat er in deze landelijk beleid is om dergelijke zaken aan te pakken en dat we daarom in Heerlen wellicht het wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden. Daarin wil ik niks afdoen aan uw motie, helemaal niet. Maar ik denk dat we beter samen als heel land een vuist kunnen maken, dan als Heerlen iets gaan doen wat mogelijk volgend jaar dan nog behandeld wordt, terwijl het landelijk al aangepakt wordt. Heeft u daar naar gekeken en wat is daar de stand van zaken? Want als er landelijk iets is en dat is wellicht beter dan wat wij hier kunnen verzinnen, waarom zouden we in Heerlen dan nog afzonderlijk aan de slag gaan?

De voorzitter
Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Daar heb ik zeker naar gekeken. Er heeft half oktober een artikel in de Volkskrant gestaan, waarin stond dat D66 en de VVD dat landelijk onder de aandacht hebben gebracht. De Tweede Kamer heeft dat ondersteund. Ik vond het heel belangrijk, omdat we bij inclusie kijken hoe we in het voortraject jongeren daarin kunnen meenemen. Dat kun je toch, tenminste vanuit onze eigen ervaring bijvoorbeeld het Nationaal Programma Heerlen-Noord of gedeeltelijk in Heerlen, bekijken hoe wij dat kunnen zien. Tot slot: ik denk dat toch ieder dorp of stad zijn eigen DNA heeft. Hoe kun je dat aanpakken? Ik wil aangeven dat het niet alleen het Nationaal Programma Heerlen-Noord is, maar dat het een breed maatschappelijk probleem is. Dus we kunnen daar wel over nadenken.

De voorzitter
Nog een interruptie van de heer Leers. Ik neem aan op hetzelfde punt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Heel kort. Dank u wel, voorzitter. Als u aangeeft dat er landelijk een voorstel gedaan is door D66 en de VVD en dat er steun voor gekomen is vanuit de Tweede Kamer, dan denk ik dat we op zijn minst ons oor daar eens te luister moeten leggen of u hebt dat wellicht al gedaan zonder er nog verder op in te gaan.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik wil er even op ingaan. Ze hebben aangegeven dat er een soort meldpunt gaat komen. Maar ik denk dat het buiten het meldpunt vooral bij jongeren en middelbare scholieren onder de aandacht gebracht mag worden. Net zoals dat je zegt: we weten allemaal dat roken slecht is voor onze gezondheid. Er zijn hele campagnes op losgelaten. Nu merk je toch dat er wat bewuster mee omgegaan wordt. Ik denk dat als je daar meer voorlichting over geeft, net zoals

ik in het voorbeeld heb aangegeven van discriminatie naar LHBTIQA, nu veel meer geaccepteerd is geworden. Ik denk dat ieder ding wat je daarin kunt doen meegenomen is.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Dank u, meneer de voorzitter. Ik heb een vraag aan mevrouw Santegoeds. Laat ik voorop stellen dat de OPH ook absoluut voorstander is om er alles aan te doen om met name deze terreur richting vrouwen een halt toe te roepen. Maar in aansluiting tot wat de heer Leers net al zei: het is een landelijk probleem. Laat dat duidelijk zijn. Mijn vraag aan mevrouw Santegoeds: heeft u nou onderzoek gedaan naar specifiek de cijfers zoals die in Heerlen op dat gebied spelen? Want mocht het zo zijn dat Heerlen wat dat betreft er echt nog een keer extra in negatieve zin uit schiet ten opzichte van het landelijke gemiddelde, dan zou ik zeggen dat je echt wel wat te doen hebt specifiek hier in deze regio. Maar als dat niet zo is, dan geldt hetzelfde als het voorbeeld dat u zelf geeft over roken. Een hele campagne over hoe slecht roken voor je is, werpt inderdaad z'n vruchten af. Maar dat geldt dan voor het hele land. Ik vraag me af als dat niet zo is, moeten we dan voor al de problemen die in het land spelen specifiek in Heerlen nog een keer aandacht vragen?

Mevrouw Santegoeds, CDA
Zeker is het goed om daarnaar te kijken. Er zijn onderzoeken gedaan. Mevrouw Géron heeft in 2022 daar artikel 33 vragen over gesteld. Er zijn cijfers van bekend. Dan praat je al over twee jaar verder. In die twee jaar zijn er sowieso heel veel nieuwe ontwikkelingen gaande als je alleen al kijkt naar digitale dingen, hoe jongeren ermee omgaan, de filmpjes. Ik denk toch zeker dat er meer gedaan kan worden aan de preventieve informatie.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Dat geloof ik ook. Maar zijn er dan concrete cijfers van? Heeft u daar gericht onderzoek naar gedaan hoe Heerlen zich dan verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde? Want dit zijn allemaal aannames. Natuurlijk speelt het in Heerlen. Dat zal in andere steden net zo goed spelen. Maar mijn vraag is er meer op gericht: moeten we nou echt specifiek hier in Heerlen iets doen, omdat de problematiek hier in Heerlen duidelijk in negatieve zin afwijkt ten opzichte van het landelijke? Dan zouden we natuurlijk wat moeten doen in Heerlen. Dat ben ik volledig met u eens, maar als dat niet zo is … Natuurlijk heeft u gelijk. Er moet aandacht voor zijn. Maar laten we dat vooral dan niet hier regionaal in Heerlen oplossen.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Er zijn inderdaad specifieke cijfers en je zag dat daar een stijgende lijn was van Heerlen ten opzichte van de landelijke cijfers. Als je dan kijkt dat het al een stijgende lijn is en dat het na de corona alleen maar erger is geworden, dan zijn het niet aannames, maar dan zijn het duidelijke cijfers die bekend zijn. Vandaar.

De voorzitter
Laatste interruptie.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Maar die cijfers heeft u niet opgenomen in uw motie.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik heb andere cijfers opgenomen in deze motie. Maar het is wel in het belang dat men de voorlichting juist gaat geven. Vandaar.

De heer Jacobs, FVD (interruptie)
Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan mevrouw Santegoeds. In de motie heeft u het over huiselijk geweld jegens vrouwen. Dat is te allen tijde af te keuren. Maar als je kijkt naar de getallen, dan zie je van het huiselijk geweld 40% van de slachtoffers mannen zijn. Jaarlijks zijn 80.000 mannen slachtoffer van ernstig huiselijk geweld. Dan kan je je afvragen: is dat misschien nog wat weinig? Want een man … Als ik thuis een pak slaag krijg van mijn vrouw, dan weet ik niet of ik dan naar de politie ren om aangifte te doen. Maar wat ik dan wil zeggen: als u dit aangeeft, dan hebben we het over discrimineren. Moeten we de motie dan niet breder trekken en zeggen: niet alleen het huiselijk geweld tegen vrouwen, maar huiselijk geweld in het algemeen? Dat is dus ook tegen mannen. Want als je bijvoorbeeld kijkt naar opvanghuizen en dergelijke, dan zie je dat die opvanghuizen meestal voor vrouwen zijn.

De voorzitter
We interrumperen niet op interrupties van elkaar. Dat hebben we afgesproken.

De heer Jacobs, FVD (interruptie)
Vindt u niet dat we dan de motie misschien breder gaan trekken en zeggen: huiselijk geweld in het algemeen. Want 40%: ik schrok daar ook van en er zijn 80.000 mannen slachtoffer van. Dat vond ik behoorlijk ernstig.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik moet meneer Jacobs daar wel gelijk in geven. Want ik schrik er ook van dat het zo'n hoog aantal is. Er zijn inderdaad cijfers bekend. Het is niet alleen het huiselijk geweld dat je met vrouwendiscriminatie ziet. Het heeft ook te maken met het onderdrukken van vrouwen. Het heeft ook te maken met het claimen. Dus als jongeren zeggen: dit is mijn vriendin. Op het moment dat een vriendin het uit wil maken, dan maken jongeren daar bijvoorbeeld bezwaar tegen of onderdrukken. We weten allemaal dat we zo worden opgevoed. Daarom vind ik het juist zo belangrijk dat je dit naar de jongeren toe doet. De modelrol die jongeren hebben, is dat de mannen stoer en dominant moeten zijn. Terwijl als je kijkt naar een vrouw, die moet juist weer zorgelijk, volgend en verdraagzaam zijn. Maar op het moment dat een vrouw dat niet is … Dat is wat ik juist wil aangeven in deze motie, namelijk dat het niet alleen het huiselijk geweld is, maar het ook te maken heeft met het onderdrukken, het achtervolgen en met filmpjes mensen afpersen. Dus dat heeft echt met een bredere zin te maken.

De heer Jacobs, FVD (interruptie)
Mevrouw Santegoeds, nogmaals: ik ben het volledig eens. U geeft in een van de overwegingen echt aan dat het huiselijk geweld tegen vrouwen discriminerend is. Natuurlijk is dat discriminerend. Maar als we nu hier vanuit een raad een motie naar buiten toe laten gaan waarin we zeggen: vrouwen zijn slachtoffer van huiselijk geweld, terwijl we weten dat er ook 80.000 mannen slachtoffer zijn. Ik weet niet hoeveel dat er in Heerlen zijn. Moeten we de motie dan niet anti-discriminatoir maken?

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik kan u inderdaad ook weer gelijk geven als je zegt dat je het breder trekt. Maar ik zou toch willen benadrukken dat vooral de meisjes en vrouwen meer onderdrukt worden. Dan is het dus niet alleen het huiselijk geweld, maar het is ook meer het onderdrukken en het voorproces dat daarin afspeelt. Dat mag meer aandacht hebben in vooral voorlichtingen.

De heer Dragstra, D66
Ik zou wel heel graag mevrouw Santegoeds willen ondersteunen, want hier wordt femicide nadrukkelijk genoemd. Femicide is op dit moment een heel groot probleem. Dat zegt ook justitie. Ik denk dat het juist richting vrouwen nog een groter effect heeft, niet alleen met geweld, maar ook met femicide tot gevolg.

De voorzitter
We laten mevrouw Santegoeds haar betoog afmaken lijkt mij.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik wil daar toch even op ingaan. Dit is echt het voortraject om te voorkomen dat femicide wordt gepleegd en dat je juist aan de voorkant gaat kijken wat we daar aan kunnen doen. Dat wil ik aangeven.

De voorzitter
Gaat uw verder.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Dan ga ik naar de volgende inleiding en dat heeft met burgerschap te maken. U weet allen dat we in maart 2022 aan de bel hebben getrokken dat bij bepaalde verzorgingshuizen geen stembureaus waren. Daar waren we toen net te laat mee. We hebben in november 2023 ook nog aan de bel getrokken, omdat we merkten dat bijvoorbeeld bij verzorgingstehuis De Hollehof geen stembureau was. Mensen moesten naar de Broederschool gaan. Voor veel ouderen was die afstand niet haalbaar. Het is een lange afstand, maar ook bergop. Ik heb toen bij de burgemeester aan de bel getrokken. We hebben alles geprobeerd om er wat aan te doen. Maar goed, toen het in de commissie voorbij kwam had ik zoiets van: we willen toch kijken of we dit niet nu toch al kunnen oppakken, want je weet nooit wanneer er weer verkiezingen zijn. Het kan misschien al eerder zijn als we dachten.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Meneer de voorzitter, dank u wel. Via u aan mevrouw Santegoeds. Ik denk wel dat we dit in het perspectief moeten zien van de toen geldende of aflatende coronamaatregelen. U heeft het over De Hollehof, maar volgens mij ging het over Bergweide. Er kon op dat moment niet in Bergweide gestemd worden. Later en ik kan dat zelf beamen -ik geloof dat dit bij de landelijke verkiezingen was - kon daar weer gestemd worden. Dus ik heb het idee dat dit een beetje een oud probleem is wat nu niet meer speelt en onder het gesternte van corona gezien moet worden. Zou dit kunnen kloppen? Als dit zo is, dan denk ik dat u er misschien verstandig aan doet om deze motie op zijn minst aan te houden.

Mevrouw Santegoeds, CDA
U geeft aan dat bij Bergweide voorheen niet gestemd kon worden en daarna wel. Ik heb naar de stemlocaties gekeken zoals ze momenteel in Heerlen aangegeven staan. Dan zie je dat mede door de corona uitgeweken is naar brede maatschappelijke voorzieningen of naar andere dingen. Er zijn dadelijk verplaatsingen van verschillende verzorgingshuizen, bijvoorbeeld Piushof en de Hollehof die naar Douvenrade gaan. Daar staat momenteel nog een mobielstembureau aangegeven. Ik denk dan juist om bij de ouderen die daar wonen toch eventueel een stembureau neer te zetten. Ik ga anders verder met de motie toelichten als u dat goed vindt.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Voorzitter, zou het dan in het verlengde van deze motie handig zijn om mobiele stembureaus neer te zetten in met name de wijken waar de opkomst bijzonder laag was? Dat lijkt me dan heel goed, want dan hoeven mensen niet zo ver te lopen naar het stembureau. Dan is de kans aanwezig dat daar wel een hogere opkomst komt. Dus ik vraag mij af wat juist de meerwaarde is van deze motie, waarom je dat dan hier zou moeten doen en waarom je dat dan bijvoorbeeld niet op andere plekken zou moeten doen.

Mevrouw Santegoeds, CDA
De ervaring is dat als er een mobiel stembureau ter plekke komt, veel ouderen daar geen gebruik van kunnen maken, omdat ze er niet in kunnen. Vandaar dat het in het verleden wel op de locatie was, maar ik wil toelichten waarom ik het belangrijk vind dat het juist binnen verzorgingshuizen komt.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Bent u het dan met mij eens dat het dan bijvoorbeeld bij de Hogeschool Zuyd in de centrale hal zou moeten komen of in het Bernardinus, omdat het juist heel belangrijk is dat die mensen ook gaan stemmen? Het heeft niet alleen te maken met de bereikbaarheid, maar het is juist om te bevorderen dat mensen gaan stemmen.

De voorzitter
Momentje alstublieft, mevrouw Santegoeds. Mag ik de raad erop wijzen dat we wel weer net zoals bij de bomen in een commissiedebat aan het verzanden zijn? We zijn wel heel gedetailleerd met elkaar bezig. Gaat u verder.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Voor de coronaperiode was er in meerdere zorginstellingen en verzorgingstehuizen een stembureau aanwezig. Veel inwoners van zorginstellingen en zorghuizen hebben moeite om naar een regulier of mobiel stembureau te gaan, daar deze niet meer in zorginstellingen aanwezig is. Zorginstellingen en verzorgingstehuizen zijn vaak belangrijke verbindende elementen in de buurt. Het vestigen van een stembureau versterkt de sociale cohesie en betrokkenheid van bewoners en buurtbewoners. Het is van belang dat alle stemmen gehoord worden, inclusief die van mensen met een beperking of in de zorg. Door stembureaus voor volgende verkiezingen in zorginstellingen en verzorgingstehuizen te plaatsen wordt het stemmen voor iedereen toegankelijk. Wij van het CDA Heerlen vinden het belangrijk dat wij er alles aan doen om de drempels die mensen bemoeilijkt te gaan stemmen weg te nemen, zodat iedereen en dus ook mensen met een fysieke beperking en een visuele beperking gewoon hun stem kunnen uitbrengen.
Wij constateren dat nog niet elk stembureau voor mensen met een fysieke beperking toegankelijk is en dat bij de laatste verkiezingen alleen bij het stembureau in het Stadskantoor een stemmal aanwezig was, zodat mensen met een visuele beperking daar hun stem konden uitbrengen. Door de toegankelijkheid van het stemproces te verbeteren, stimuleren we een grote betrokkenheid van alle inwoners bij de democratie. ‘Iedereen voor Elkaar!’
Door een samenwerking met lokale zorginstellingen en verzorgingstehuizen ervoor te zorgen dat er vanaf de volgende verkiezingen weer zo veel mogelijk stembureaus zijn op de juiste plekken. Zo wordt ervoor gezorgd dat alle stembureaus voor de volgende verkiezingen volledig toegankelijk zijn voor iedereen en te onderzoeken of er meer vraag is naar stembureaus met een stemmal voor mensen met een visuele beperking.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Ik heb u even laten uitspreken. Mevrouw Santegoeds, u bent nu klaar met uw toelichting?

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ja.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Oké. U heeft natuurlijk onze sympathie. Laat dat duidelijk zijn. Wij zijn er ook voor dat zeer zeker de doelgroep ouderen en ouderen die een beperking hebben in staat moeten zijn om op een eenvoudige manier een stem uit te brengen. Maar ik denk dat het wellicht nog belangrijker is dat – en dat sluit een beetje aan op de woorden van de heer Van den Berg – het natuurlijk zo moet zijn dat iedereen in de stad op een eenvoudige manier een goed bereikbaar stembureau zou moeten hebben. Als we het hebben over ouderen, dan wonen er natuurlijk heel veel ouderen nog zelfstandig. Maar die moeten wellicht nog met een rollator lopen en last hebben van worteldruk om het maar even terug te brengen. Maar alle gekheid op een stokje. In de motie zitten elementen - dat hoor ik u letterlijk zeggen – dat iedereen in staat moet zijn om … Als u die motie in die zin zou aanpassen dat het college erop zou moeten toezien dat overal voldoende spreiding is in de stad, zodat mensen op een goede manier en dan niet alleen maar de mensen die woonachtig zijn in een verzorgingshuis, kunnen gebruikmaken van die stemlokalen, dan heeft u onze steun. Maar om het nou heel specifiek enkel en alleen op die verzorgingshuizen toe te spitsen, daar hebben wij toch wel moeite mee.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Dank dat u er sympathie voor hebt dat het goed bereikbaar is voor ouderen. In Heerlen zijn de stembureaus over best veel locaties verspreid. Ik woon zelf aan het Schout Franssenplein. Daar liggen drie of vier stembureaus in een hele korte cirkel. In de Auvermoerstraat heb je de school vlakbij. Ik zit daar bij het Trefcentrum en dat zit ook dichtbij. Dus op zich is het in een cirkel op meerdere plekken in Heerlen te doen. Maar als ik kijk naar de zwakkeren onder ons die onze maatschappij hebben opgebouwd en juist hun stem willen laten horen … Als ik van die bewoners te horen krijg dat ze dit land groot hebben gebracht en graag zouden willen stemmen, maar niet kunnen stemmen, dan kan je wel zeggen: je kunt iemand laten machtigen en die kan die stem gaan brengen, maar dat is toch anders. Het gevoel is er dat men zelf wil stemmen. Ik vind dat de mensen nog hun eigen regie mogen hebben en een eigenwaarde om dat op die manier te doen. Vandaar dat ik het bewust heb gezet voor de ouderen. Voor de mensen die nog zelfstandig in de wijk wonen, gaan vaker toch met iemand samen, maar meestal zijn ze toch wel in staat om daar zelf naartoe te kunnen gaan.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Ik heb een vraag aan mevrouw Santegoeds, voorzitter. Ik neem aan dat ze het met mij eens is dat niet alleen mensen die in verzorgingshuizen zitten dit land hebben opgebouwd. Er zijn natuurlijk ook heel veel ouderen die nog zelfstandig wonen en die ook een steentje hebben bijgedragen. Dat is een beetje mijn punt. Die spreiding waar we het net over hebben gehad: dat is natuurlijk wel een heel belangrijk punt. Er zijn andere wijken waarvan je weet dat de opkomst laag is. Daar zou je natuurlijk stimulerende maatregelen en faciliteiten moeten kunnen gebruiken, al dan niet in de vorm van mobiele stembureaus. Maar dat zou mijn oproep zijn richting het college. Zorg er nou voor om die opkomst juist te garanderen dat je alle mensen en alle doelgroepen zo veel mogelijk faciliteert. Als u hem in die zin zou kunnen aanpassen, dan heeft u onze steun.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik snap uw beredenering, maar ik denk toch dat als ik naar de zwakkere kijk, dus de mensen die in een verzorgingshuis of verpleeghuis wonen, dat je juist hen de kans moet geven om het zelf te kunnen doen. Voor de mensen die nog mobiel genoeg zijn, zijn er genoeg stembureaus in een schaal van 500 meter of 200 meter. Daar liggen er al meerdere. Als je ook kijkt naar scholen en de mobiele stembureaus, dan denk ik dat iedereen de mogelijkheid heeft. Ik denk dat het een ander probleem is. Ik denk niet dat je dit moet afschuiven op dat er niet genoeg stembureaus zijn of dat ze niet genoeg bereikbaar zijn. Maar ik denk dat je het op een andere manier moet gaan oplossen om de inwoners te motiveren en te activeren om te gaan stemmen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)
Dank u wel, voorzitter. Ik proef dat er best wel steun is. Alleen dit is ook al gezegd door de heer Van den Berg en meneer De Groot. Die motie zou breder moeten. Ik zou willen voorstellen om morgen tijdens het presidium dit nog eens te bespreken. Want ik denk dat we dit best wel over de bühne krijgen. Hoe mooi zou het zijn als we de motie bij de algemene beschouwingen over de bühne kunnen trekken? Daarmee wil ik niet in de schoenen treden van de burgemeester, maar dit zou mijn voorstel zijn om morgen in het presidium te bespreken. Dan kunnen we kijken of we het breder gedragen krijgen en dan het met de algemene beschouwingen te behandelen.

De voorzitter
Ik houd hem aan. Morgen bespreken we het in het presidium. Wellicht benutten we het bij de algemene beschouwingen. Dat is de suggestie die nu gedaan wordt. Bent u daartoe bereid? Dat is dan de vraag.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ja, ik ben wel daartoe bereid om dat nog te bespreken.

De voorzitter
Prima, dan komt hij morgenavond in het presidium terug. Dan ga ik nu door naar … Was u klaar met uw betoog?

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik ben klaar ja.

De voorzitter
Dan ga ik nu door naar de heer Damen van de Fractie Damen.

De heer Damen, Fractie Damen
Voorzitter, ik kan heel kort zijn. We hebben uitgebreid in de commissie kennis kunnen nemen van dit belangrijke item. Als ik goed geluisterd heb naar mijn buurman, dan is dat het levend bewijs op een manier zoals het eigenlijk zou moeten. We hebben nog veel werk te doen. Dat is wat de wethouder en het college ons onder ogen heeft laten zien. Ik wens het college veel succes met de verdere uitwerking. Wij staan positief tegenover dit raadsvoorstel.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Kockelkorn.

De heer Kockelkorn, VVD
Dank u, voorzitter. Ik kan het denk ik bijna net zo kort houden. Mijn complimenten voor het stuk. We werken mooi samen met veel partners. Ik wil specifiek de opening van Central Park benoemen. Dat vond ik een hele mooie stap. Ik noem bijvoorbeeld het belang van op middelbare scholen inzetten op GSA, maar ook als het gaat om respectvol met elkaars religie omgaan. In sommige regionen wordt de holocaust ontkend. Dat is echt de generatie waar we mee moeten praten, waar we dingen bewust moeten maken en waar we dingen bespreekbaar moeten blijven maken, ook richting de toekomst door terug te kijken naar ons verleden. Zo hebben we Heerlen opgebouwd. Vanuit veel culturen die hier samen zijn gekomen hebben we deze geweldige stad opgebouwd. Een persoonlijk feit: mijn vrouw komt uit Kerkrade en zelfs zij voelt zich ondertussen hier thuis in Heerlen!
Als laatste nog een punt. De rol van de Bovengrondse Vakschool vind ik heel mooi om zo veel mogelijk mensen richting de arbeidsmarkt te krijgen. Richting het CDA wil ik nog zeggen: de VVD ziet wel degelijk het probleem met femicide. De laatste vijf jaar zijn twaalf vrouwen in Limburg slachtoffer geworden van femicide. Dat is dan de allerlaatste fase, maar ook in dat voortraject is het wel een onderwerp dat heel veel aandacht verdient. We zijn wel heel benieuwd naar de reactie van het college welke rol we als gemeente daarin kunnen pakken. Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, FVD
Dank u wel, voorzitter. Ik houd het ook kort. We hebben de diversiteitsagenda hier voor ons liggen. Ik wil daar een opmerking over maken. Ik heb dat twee weken geleden gemerkt in de commissievergadering bij mijn commissielid. Diversiteit is een begrip. Iedereen is divers. Alleen als je een andere mening toegedaan bent op bepaalde onderwerpen en dat zijn misschien pijnlijke onderwerpen en daar wat kritisch over bent, dan ben je al niet meer divers. Ik noem maar eens het onderwerp LHBTIQ. Het is niet alleen diversiteit in kleurtjes, in man en vrouw en noem het maar op, maar ook diversiteit in meningen. Er mag best wel eens iemand een andere mening zijn toegedaan. Dat mis ik wel in het hele diversiteitsverhaal.
Ik ben een beetje aan het zoeken. Laat duidelijk zijn dat discriminatie verwerpelijk is. Alleen, wat is de definitie van discriminatie? In het vorige onderwerp ging het over algemeen belang. Ik gaf aan dat dit heel erg opgetrokken is. Naar mijn mening is de term discriminatie heel erg breed gemaakt. Ik wil daar een voorbeeld van geven. Als ik bijvoorbeeld in de bijlage zie dat er staat: “Wat is discriminatie? Daarin zien we een stijging bij discriminatie op grond van het geslacht”, dan wordt als voorbeeld genoemd een vacature waarvoor alleen vrouwen worden uitgenodigd te solliciteren. Stelt u zich voor dat ik ondernemer ben en ik kan er nu geen branche bij bedenken, maar dat ik tien vrouwen voor mij heb werken. Dat is dan echt een vrouwenbedrijf. Dus ik ga een sollicitatie uitschrijven en daar zeg ik: er mogen alleen vrouwen solliciteren. Is dat discriminatie? Dat kun je ook omdraaien. In dit geval is er sprake van een typisch mannenkantoor en ik ga een vacature uitschrijven. Is het dan verboden voor mij als ondernemer dat ik zeg dat alleen mannen mogen reageren? We kunnen dit verder trekken naar bijvoorbeeld een site waar je een relatie zoekt, waarin je zegt: ik zoek een blonde vrouw van 1,65 meter met blauwe ogen. Is dat discriminatie?

De voorzitter
Er heeft iemand gereageerd op uw vacature! Meneer Jacobs, er is een interruptie. Meneer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Er is in dat geval wel sprake van discriminatie, maar daarbinnen moet je een onderscheid maken tussen positieve en negatieve discriminatie. Bij positieve discriminatie gaat het erom dat bepaalde achtergestelde groepen een boost krijgen vanwege hun op de een of andere manier kwetsbare positie. Daarbij kun je bijvoorbeeld denken aan de vrouw die op de arbeidsmarkt weleens achter wordt gesteld. Een ander voorbeeld is dat bijvoorbeeld ouderen sneller in aanmerking komen of exclusief in aanmerking komen voor een gratis museumticket of een gratis museumabonnement, puur om hen een beetje een boost te geven. Dus je hebt positieve en negatieve discriminatie. Dit beleid richt zich op negatieve discriminatie. Het verschil is hem gelegen in het feit dat positieve discriminatie bepaalde achtergestelde groepen juist wil beschermen.

De voorzitter
Ja, u mag daarop reageren. Er is weinig vraag in.

De heer Jacobs, FVD
Positieve en negatieve discriminatie. Ik noem het hetzelfde. Ik heb een bedrijf of iemand anders heeft een bedrijf. Er komt iemand van 70-plus. Daar valt u af. Maar goed, even als voorbeeld om soms de absurditeit van wat we allemaal scharen onder discriminatie. Er komt iemand van 70 aan en er komt iemand van 30 aan. Mag ik dan niet als werkgever de vrijheid hebben? Als werkgever denk ik dat iemand van 70 misschien wat vaker uitvalt en wat minder arbeidsproductief is. Ben ik dan aan het discrimineren op basis van leeftijd? Want dat gaat wel heel ver.

Mevrouw Santegoeds, CDA (interruptie)
U haalt een voorbeeld aan van een leeftijd van 70 en 30. Die persoon van 70 kan minder ziek zijn dan die persoon van 30 en die heeft heel veel levenservaring. Dus die staat er nog positiever in. Dus ik zou voor diegene van 70 gaan.

De heer Jacobs, FVD
Dat ben ik helemaal met u eens, alleen moet ik als ondernemer de vrijheid hebben om te zeggen: vanwege het risico van de leeftijd van die meneer of die mevrouw moet ik kunnen zeggen dat ik die meneer of mevrouw van 30 aanneem. Als ik dat niet doe, ben ik dus als werkgever aan het discrimineren. Meneer Nefjodov zegt net: we willen nu een beleid dat we 65-plussers op de arbeidsmarkt krijgen. Begrijpt u op wat voor hellend vlak je je dan gaat bevinden? Want zo ver trekken we het. Het staat in de stukken dat het discriminerend is als ik mannen uitsluit van een sollicitatieprocedure. Dat noemen we vrijheid. We moeten er wel voor waken dat we het discriminatiebegrip niet te ver gaan oprekken. Zoals ik in het begin heb gezegd: discriminatie vanwege huidskleur of wat dan ook is afschuwelijk. Maar dit punt wat we nu aan het doen zijn met dergelijke diversiteitsagenda's is dat we dat wat onder het discriminatieverhaal valt zo aan het oprekken zijn. Ik vind dat een hele gevaarlijke ontwikkeling.

Meneer Bayraktar, SP (interruptie)
Dank u wel, voorzitter. Zonder gekkigheid: ik wil de heer Jacobs vragen wanneer er sprake is van discriminatie en/of racisme volgens Forum voor Democratie.

De heer Jacobs, FVD

Wat ik u net zei: discriminatie is best een moeilijk begrip. Laat mij nou mijn verhaal doen. Dan antwoord ik daarop. Op het moment dat ik geweld tegen iemand gebruik vanwege zijn huidskleur of vanwege of die man of vrouw is, dan is er duidelijk sprake van discriminatie. Maar u ziet dat we daar in een heel grijs gebied zitten en dat wij al heel vlug concluderen dat er sprake is van discriminatie. Ik heb alleen aangegeven dat ik dat een heel gevaarlijk hellend vlak vind.

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Dank u, voorzitter. Ik heb een hele korte opmerking. Het is eigenlijk een gedachtenspel. Volgens mij is discriminatie het verschil dat je maakt tussen wat je bent en wat je denkt. Volgens mij kunnen we daar al een hele hoop mee afdekken.

De voorzitter
Dan ga ik nu naar de volgende. Meneer Dragstra, aan u het woord.

Meneer Dragstra, D66
Dank u wel. Waarvan akte, meneer Ermers. Ik denk dat meneer Jacobs heel veel in de absurditeit trekt wat helemaal geen recht doet aan deze lokale inclusie- en diversiteitsagenda. Het is een agenda die wat ons betreft de weg vrijmaakt voor een inclusieve samenleving waarin diversiteit ...

De heer Jacobs, FVD (interruptie)
Ik ga toch een keer interrumperen, want er worden weer allemaal woorden genoemd, zoals absurditeit. Ik noem gewoon op wat hier in de discriminatiemeldingen gemeente Heerlen 2023 staat. Als ik als werkgever alleen mijn vacatures openstel voor vrouwen, dan discrimineer ik. Wat is daar absurd aan? Het staat hier in de stukken. Dus wat voor een absurditeiten vertel ik hier?

Meneer Dragstra, D66
Ik ga verder met mijn betoog. We zien prachtige ambassadeurs van inclusie en diversiteit in de agenda staan, zowel in mensen waarvan er een op de tribune zit. Dat hoorden we net al middels het applaus en van organisaties zoals Queer Parkstad die pas geleden hun locatie hebben geopend. D66 staat achter de ambities van deze agenda en ziet veel potentie in de voorgestelde acties. Maar we zouden misschien nog wel een aantal zaken willen aanhalen. Het is natuurlijk een agenda en het moet nog verder uitgewerkt worden, maar wij zien bijvoorbeeld toegankelijkheid als een heel belangrijk thema. Dat staat natuurlijk ook in de agenda. We zouden graag wat meer willen gaan monitoren, want we hebben ambities op dat gebied. De toegankelijkheid is zowel fysiek als digitaal. Wij zouden willen voorstellen om een soort toegankelijkheidsmonitor in te stellen, waarbij de fysieke en digitale toegankelijkheid van openbare ruimtes en gemeentelijke diensten worden gemonitord. Graag zou ik willen vragen hoe de wethouder hiertegen aankijkt.
In dat licht denk ik dat het vooral goed is dat we hier meetbare doelen en resultaten voor gaan formuleren. Dat staat hier nog niet in en we hopen dat daar dadelijk in de uitwerking van de verdere plannen recht aan gedaan gaat worden. Daarmee hopen we dat we voorop kunnen lopen als inclusieve stad waarin iedereen divers en op een inclusieve manier behandeld gaat worden. We horen graag de beantwoording van het college.

De voorzitter

Dank u wel. Tot slot van de eerste ronde, mevrouw Géron. Wat zegt u? Dan krijgt u ook nog het woord. Meneer Bayraktar ook? Ik heb het gevraagd. Dan krijgt u ook nog het woord natuurlijk. Dat is geen punt. Gaat uw gang.

Mevrouw Géron, PvdD
Dank u. Het is een mooie agenda waar de samenwerking benadrukt wordt met de lokale partners. Na LIA is dit een meer volwassen agenda door de toevoegingen van zo veel mensen die aandacht verdienen. Tijdens Cultura Nova is de conferentie Pretu geweest. Pretu racisme en discriminatie in Limburg anno 2024. De burgemeester heeft daar mooi gesproken. Maar wat mij nog meer integreert, is dat daarnaast aanwezigen vertelden over hun ervaringen met discriminatie en racistische uitingen waar ze mee bejegend werden. Ze vonden moeilijk gehoor en ze moesten zelfs af en toe gaan procederen om voor hun eigen gevoel recht te zoeken. Ze waren niet gelukkig in die periode. Dat ken ik wel zeggen. Ik denk dat het belangrijk is om te benadrukken dat in deze agenda waar racisme en discriminatie niet in de titel genoemd zijn, er aandacht voor te hebben en te houden.
Dan over de motie van het CDA: discriminatie en femicide. Ik wil over femicide zeggen dat er beslist wel aandacht voor is. We hebben binnenkort de Orange the World campagne. Die loopt van 25 november tot 10 december. Ook daar doet Heerlen aan mee. Ik denk dat daar veel informatiestromen aan gekoppeld zijn. Ik zie femicide niet direct in deze agenda geplaatst. Het is natuurlijk nooit slecht om aandacht daarvoor te vragen. Maar ik vind het niet echt in deze agenda passen. Tot zover dan. Dank u.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Bayraktar.

Meneer Bayraktar, SP
Ik ben niet van plan om vanavond een nieuwe boom op te zetten, maar ook ik wil het belang van het voorliggend beleidsplan in het kort extra benadrukken. De SP is van mening dat iedereen een plek heeft in onze maatschappij. Daarom is het voor de SP onaanvaardbaar dat er anno 2024 nog steeds verschillende groepen mensen worden buitengesloten. De meest recente cijfers van Limburg tonen bijvoorbeeld aan dat er nog steeds discriminatie en racisme plaatsvindt op de werkvloer en in openbare ruimtes. Het is essentieel dat we actief werken aan inclusie en diversiteit om ervoor te zorgen dat iedereen zich welkom en geaccepteerd voelt in onze gemeente, maar ook daarbuiten. Het voorliggend beleidsplan ‘Iedereen voor Elkaar!’ biedt mijns inziens een goede basis om voorgenomen doelstellingen te bereiken. Mijn fractie steunt het beleidsplan en we zijn ervan overtuigd dat dit beleidsplan een belangrijke stap is naar een meer inclusieve en diverse samenleving. Tenslotte nog voorzitter: de SP steunt de femicidemotie, want elke vorm van fysieke en mentale mishandeling is afschuwelijk in welke omgeving of situatie het dan ook plaatsvindt. Ik denk dat ik hierbij duidelijk ben.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Voorzitter, dank u wel. Je kan natuurlijk vuistdikke stukken schrijven en hele lange betogen houden. U had volgens mij helemaal geen lang betoog om eerlijk te zijn. Ik denk dat het op een wederzijds respect neerkomt en je in een ander kunnen inleven. Dat is geen eenrichtingsverkeer, maar dat is tweerichtingsverkeer. Als je dat in de praktijk brengt, dan denk ik dat je een hele hoop zaken hebt ondervangen waar wij het net met zijn allen over

hebben gehad, of ze nu wel of niet in dit stuk staan. Als ik iemand ergens van wil overtuigen, dan doe ik dat alleen maar als iemand ergens voor openstaat. Dus stukken schrijven, met de beste bedoelingen, het is allemaal geweldig. Zaken organiseren is hartstikke prima en dat moet je vooral doen. Maar het gaat wel om de mindset. De ene is er wat makkelijker in dan de ander. Hoe je dat bereikt, ik weet het niet, maar zonder respect en zonder inleven denk ik niet dat we er komen. Ik merk het wel eens hier dat er gewoon wel geluisterd wordt, maar het kwartje niet valt of er niet doorgevraagd wordt. Wij kunnen stukken schrijven voor anderen, maar laten we het zelf nog eens in de praktijk brengen. Het is niet makkelijk. Maar laten wij dan hier eens beginnen met het voorbeeld te geven en dan zien of die druppel een beetje rimpelingen krijgt in onze stad.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Keulen.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen
Dank u wel, voorzitter. Ik ga het niet lang maken, want we hebben in de commissie al aangegeven dat we het een goed stuk vinden. We vinden het enorm belangrijk dat er veel aandacht is voor diversiteit. Maar ik wil nogmaals hier de opmerking maken. Ik hoorde bijvoorbeeld mevrouw Géron zeggen dat deze agenda breder gemaakt is dan de lokale inclusieagenda. Meneer Dragstra gaf aan dat we aandacht moeten houden voor de fysieke en digitale toegankelijkheid. Dus ik wil echt aandacht vragen voor het volgende. Dat heb ik ook aangegeven tijdens de commissie. Nu worden twee agenda's samengevoegd. Aan de ene kant is dat goed, maar laten we er ook voor zorgen dat er voldoende aandacht is voor mensen met een beperking. Daar hebben we al heel hard voor gewerkt. We hebben nog wat dingen in de steigers gezet. Dadelijk moet niet door deze samenvoeging onvoldoende aandacht gaan naar de ene of de andere doelgroep. Dus dat is ons pleidooi.
Daarbij wil ik aangeven dat het lokale Inclusie Platform Heerlen zich zorgen maakt. Dat heb ik de vorige keer aangegeven. Dus ik wil er nog een keer aandacht voor vragen om ze te betrekken bij de zaken die gebeuren en niet achteraf, maar ook bij het begin. Ik begrijp dat we nu met een nieuw handboek bezig zijn. Dat heb ik de vorige keer aan de wethouder gevraagd. Bij een handboek openbare ruimte moet je vanaf het begin steeds die mensen erbij betrekken die erbij betrokken moeten worden en niet op het moment dat ze voor de bühne een keer komen kijken of wellicht een stoep goed licht of wat dan niet. Dus ik zou willen vragen om dat heel goed op te pakken.
Dan wil ik nogmaals onze complimenten geven voor het stuk, want dat heb ik de vorige keer al aangegeven tegen de wethouder. Alleen houdt oog voor ditgene wat we nu zeggen, zodat het dadelijk niet allemaal op een hoop gegooid wordt. Dank u.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch
Dank u wel, meneer de voorzitter. Ten eerste, dank aan alle raadsleden voor het aandachtig lezen van de stukken, maar ook voor de grotendeels consensus die ik hier vandaag hoor. Het is mooi om te zien dat iedereen, of het nou van links of rechts is, zich achter de stukken schaart en dat iedereen er een persoonlijk verhaal bij heeft. Wat wij vooral willen als stad is dat iedereen zich welkom gaat voelen hier. Dat kan op heel veel verschillende manieren. Het werd al aangehaald dat vanuit de geschiedenis en vanuit de mijnen iedereen zijn steentje bijdroeg. Dan had het niks te maken met achtergrond, met je sociale klasse, met je diverse

etniciteiten of leeftijden. Iedereen werkte samen, ook al waren er verschillende wensen, behoeften en dromen. Iedereen hoorde erbij. Maar het erbij horen, is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Niet iedereen voelt zich veilig en niet iedereen voelt zich geaccepteerd in de samenleving. Daar kunnen we wel samen voor zorgen. Want juist de positieve effecten en erbij horen in de samenleving maakt de kwaliteit van leven veel beter. Het maakt de gezondheid veel beter. We kunnen nog ontzettend veel leren van elkaar. Maar dan moet iedereen wel de kans krijgen om daaraan mee te doen.
Er waren nog een heel aantal verhalen naar boven gekomen, waaronder die van de Jongerenpartij die een persoonlijk verhaal deelde over de familie. Vanuit het CDA kwamen ze met moties. Daar kom ik zo meteen nog op terug. De VVD heeft ook gelijk. Het is met heel veel partners samen opgezet. Bij middelbare scholen valt nog wat te winnen. Maar zoals bij de commissie is aangegeven: de scholen staan zelf voor hun onderwijsprogramma. De bovengrondse vakschool is bij het verhaal betrokken. Om juist ervoor te zorgen dat iedereen weer kan meedoen in die maatschappij moeten we stimuleren om te kijken wat bij iemand past.
Dan nog het stuk vanuit Forum voor Democratie. In de commissie kwam er nog een heel persoonlijk verhaal naar voren, ook over het meedoen in de samenleving. Als we het dan hebben over begrippen van discriminatie en wat het inhoudt, dan gaat het over mensen anders behandelen, achterstellen of uitsluiten op basis van bepaalde kenmerken of persoonskenmerken. Dat zou hetzelfde zijn dat als je op basis van huidskleur niet meer een bepaalde kroeg in zou mogen. Dat zou hetzelfde zijn als dat ik hier niet zou mogen staan, omdat ik een jonge meid ben. Maar het zou ook hetzelfde zijn dat je met een rolstoel niet een bepaalde zaal in zou kunnen gaan, omdat er alleen maar trappen zijn. Daar moeten we met ons allen oog voor hebben en scherp houden. Een mening kan daarin ook wel discriminerend zijn. Meningsuiting wordt vaak beschermd door vrijheid en sommige meningen kunnen ontzettend kwetsend zijn voor groepen als het gaat over belediging, uitsluiting en kenmerken als ras, huidskleur of religie. Dan kan het bijdragen aan sociale ongelijkheid. Het kan een onrechtvaardig gevoel geven dat mensen minderwaardig of zelfs ongewenst zouden zijn. Daarom is het belangrijk om altijd zorgvuldig af te wegen en de balans met elkaar op te zoeken. In hoeverre draagt zo'n mening bij aan een vijandige of onveilige groep. Of sluiten we zelfs groepen buiten? Juist daarom met dit stuk willen we als gemeente hier staan voor een inclusieve samenleving waarin iedereen welkom is.

De heer Jacobs, FVD (interruptie)
Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag aan de wethouder. Bent u het met mij eens dat hoe meer ik het discriminatiebegrip oprek, hoe meer het recht van vrijheid van meningsuiting onder druk komt te staan? Kunt u zich dat voorstellen?

Wethouder Vrusch
Ik sluit me daarbij aan bij de woorden van de heer Leers. Het heeft alles met respect te maken en inleven in elkaar. Dus dat betekent niet dat ik iemand hoef af te branden op basis van kenmerken waar een persoon vaak niets aan kan doen. Maar dat zou wel zeggen dat vrijheid van meningsuiting daar niet door wordt ingeperkt, tenzij je er echt op uit bent om iemand af te branden.
Als we het hebben over de woorden van D66: de inclusieve samenleving en de toegankelijkheidsmonitor. Dan kom ik ook bij de woorden van mevrouw Keulen. Het klopt dat de IPH, het inclusieplatform van Heerlen, gebouwen toetst. Dan gaat het niet zo zeer over de toegankelijkheidsmonitor die wij hanteren, maar vooral over degene die zij hanteren. Dus ik wil hem vooral bij het platform laten liggen dat daar verstand van heeft. Dat kan op heel veel

verschillende aspecten. Dat kan op basis van het gemeentehuis. We zijn bezig met het kijken naar het jongereninformatiepunt. Als we het dan hebben over kaders van een gebouw, dan schrijf ik vooraf al op dat het rolstoeltoegankelijk moet zijn en dat er een rolstoeltoilet bij moet kunnen. Dat beginnen we normaal te vinden. Dat betekent dat wij daar gebouwen en omgevingen op moeten gaan aanpassen.
Over de meetbare doelen: we hebben het over de discriminatiemonitor in het stuk en dat maakt meetbare doelen hier zo lastig. Stel dat de meldingen volgend jaar tien keer zo hoog zijn. Betekent dat dan dat er zich meer incidenten hebben voorgedaan? Of betekent dit dat we de drempel hebben weggenomen en mensen zich durven te melden? Dus ik ga die cijfers nauwlettend volgen. Ik ga die altijd met u als raad delen. Maar dan gaan we ook de vraag erachter altijd opzoeken. Dat doen we samen met discriminatormonitor: zijn er meer incidenten of is het eindelijk gelukt om die drempels weg te nemen? Daarbij kom ik bij u terug als raad. Dan kunnen we de volgende keer nog eens kijken als we de monitor doornemen of we daar nog meetbare doelen aan willen koppelen.
Dan nog tot slot. Mevrouw Keulen, u heeft gelijk dat de agenda's zijn samengevoegd, maar juist om daar de koppeling in te zoeken en te zeggen welke voorop staan, maar dan nemen we er ook de discriminatie in mee. Zoals de vorige keer is toegezegd - dat wil ik hier nog een keer doen - blijft bij het lokale handboek uiteraard de groep betrokken en dan inderdaad op tijd vooraf en niet achteraf een plasje erover laten doen. Dat was het volgens mij.
Ik heb nog een opmerking over de heer Leers. U heeft het over de mindset. Daar mogen wij als gemeente het goede voorbeeld in laten zien. Dat wil ik met dit stuk doen.
Tot slot. U heeft de motie ingediend over de aandacht voor vrouwendiscriminatie en femicide. Dat zijn daarin twee onderdelen, waarbij de vrouwendiscriminatie aansluit bij dit stuk. Juist omdat we in dit stuk borgen dat er geen discriminatie mag zijn op basis van geslacht, maar ook op basis van toegankelijkheid, gelijke kansen en het bestrijden van discriminatie.
Als ik kijk naar femicide, dan wil ik dat thema vooral omarmen. Dat wil ik betrekken bij de lokale paragraaf uitvoeringsplannen van de GIA. Dat is de geweld- en afhankelijkheidsrelaties. Een halfjaar geleden hadden we het over de visie.
U had het zojuist over landelijke stukken. Afgelopen zomer heeft het kabinet het landelijke plan van Stop femicide! opgeleverd. Dus daar kunnen we bij aansluiten. Vanuit het landelijke plan worden veel interventies in gang gezet om die aanpak te verbeteren. Dus dan kunnen we denken aan meld- en aangifteprocedures, meer aandacht voor slachtoffercontact, deskundigheidsbevordering bij professionals en meer voorlichting. Dat kan aansluiten bij de visie. Want de visie heeft u vastgesteld, maar we gaan nu naar het uitvoeringsplan. Dat ligt in november al bij het college. Dat ligt al op Zuid-Limburgse schaal. Maar we kunnen er wel een lokale paragraaf aan toevoegen. Daarin kunnen we precies opnemen wat u wil. Dat is die extra aandacht. Dat is dat actieplan. Dan kunnen we aansluiten bij wat er nu landelijk ligt. Daar kunnen we echt een goede toevoeging aan doen.
Dan stel ik voor dat we dit absoluut doen voor femicide, maar dat we ook aandacht houden voor de mannen in dit verhaal. Want het vraagt wellicht om een andere aanpak. Vrouwen hebben wellicht andere drempels waarom ze niet melden dan mannen. Als u het goedvindt, dan neem ik het direct daarin mee en dan kijken we ernaar.

De voorzitter
Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja.

De heer Leers, Hart-Leers
Die tweede motie over die stemlocaties is mij ontschoten.

De voorzitter
Die is aangehouden.

De heer Leers, Hart-Leers
Ik dacht dat die eerste over femicide was aangehouden. Dan heb ik dat verkeerd begrepen.

De voorzitter
De eerste is femicide en die over stembureaus is aangehouden.

De heer Leers, Hart-Leers
Oké, dan is het voor mij duidelijk.

De voorzitter
Oké. Ik zie nog een aantal punten. Is er een behoefte aan een tweede termijn? Een tweede termijn. Meneer Hoogers, ook een tweede termijn? Verder nog iemand? Nee? Alleen meneer Dragstra en meneer Hoogers? Meneer Dragstra.

Tweede termijn

Meneer Dragstra, D66
Dank u wel, voorzitter. Ik ben het helemaal met de wethouder eens dat het belangrijk is om die beoordeling bij het platform te laten. Maar waar het vooral in zit, is hoe we in kaart krijgen hoe toegankelijk onze gemeente is voor mensen met een beperking, zowel fysiek als digitaal. Daar zag die toegankelijkheidsmonitor op. Ik zou nog een keer willen vragen of er nog iets mogelijk is om dat wat meer in kaart te brengen. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Hoogers.

De heer Hoogers, PVV
Voorzitter, dank u wel. Ik ga het kort houden. Ik heb een ding niet gehoord tijdens deze bespreking en dat was een punt waar ik gedeeltelijk van schrok. Dat was de situatie in de azc's. Dat zal u misschien wel verbazen, maar ik vind het bijna schokkend dat mensen … Ik hoorde net de wethouder zeggen: iedereen moet zich welkom voelen in onze gemeente. We gaan de cijfers monitoren. Maar voor mensen die dan vanuit een azc het advies krijgen om op hun kamer te blijven, omdat ze misschien tot de LHBTIQ-gemeenschap behoren, dat vind ik nogal wat. Dus ik zou graag willen verzoeken om te kijken of er cijfers over duidelijk gemaakt kunnen worden of in ieder geval bijgehouden kunnen worden van hoe vaak dat nu voorkomt binnen onze azc's in de gemeente Heerlen en welke doelgroepen daarachter zitten. Dan kunnen we dat misschien gericht gaan aanpakken. Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Vrusch
Twee punten dan. De eerste ging over de toegankelijke gemeentemonitor. Ik wil daar als het goed is schriftelijk op terugkomen, want dan kunnen we uitzoeken wat daarin de mogelijkheden zijn en kijken hoe we zo'n monitor dan vorm zouden kunnen geven als toegankelijke gemeente zijnde.

Het signaal dat de PVV geeft over het AZC, dat heb ik eenmaal ook gehoord. Daar zou direct op zijn ingegrepen en daar zijn direct gesprekken over gevoerd. Wij accepteren het natuurlijk niet dat iemand vanwege zijn geaardheid in zijn ruimte moet blijven. Dus daar is door het AZC al op ingegrepen naar wat ik begrepen heb.

De heer Hoogers, PVV (interruptie)
U gaat actief monitoren naar de cijfers. Kunt u hier ook aandacht aan geven in de cijfers of het nog voorkomt en in welke mate dat voorkomt, ook in de toekomst?

Wethouder Vrusch
We moeten kijken of we dat in de discriminatiemonitor moeten opnemen of dat we bij het COA apart navraag gaan doen, zodat zij de incidenten melden. Dat melden ze sowieso rechtstreeks. Als er iets gebeurt, dan spreken we er meteen stevig op aan.

De voorzitter
Hoeveel tijd heeft u nodig voor die monitor?

Wethouder Vrusch
We zitten volgende week met de algemene beschouwingen. Geeft u mij een maand om op te zoeken wat daarin de mogelijkheden zijn.

De voorzitter
Dank u wel. Dan gaan we over richting de stemming. We doen eerst de agenda en dan de motie. Is er behoefte aan stemming over de lokale inclusie- en diversiteitsagenda 'Iedereen voor Elkaar!' 2024 - 2027? Of wenst u geacht te worden hebben tegengestemd? Ja, gaat uw gang.

De heer Jacobs, FVD
Ik denk dat mijn betoog duidelijk was waarom ik niet meestem in deze agenda.

De voorzitter
Forum voor Democratie wenst geacht te worden tegen te hebben gestemd. Geldt dat voor meerderen? Dat is niet het geval. Dan is die op die manier vastgesteld. Dan de motie van het CDA. Wie wil daar stemming over? Meneer De Groot, heeft u een stemverklaring? Natuurlijk, dat mag.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Zoals al eerder aangegeven, zijn wij natuurlijk voor alle maatregelen die nodig zijn om femicide – dan laat ik de mannen even buiten beschouwing – aan te pakken. Wij zijn daarvoor. Alleen denken we - en dat heb ik al gehoord - dat er zoveel toezeggingen gedaan zijn, even los van het landelijke beleid zoals het al vorm wordt gegeven door de wethouder om er op aan te haken, dat we het eigenlijk overbodig vinden om deze motie überhaupt nog in stemming te brengen. Dus we zullen tegenstemmen.

De voorzitter
Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Ik kan de woorden van de heer De Groot herhalen. Dus wat dat betreft in die lijn zal ik er ook niet mee instemmen.

De voorzitter
Zullen we hem dan toch maar in stemming brengen? Dat lijkt mij. Ja? Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van het CDA, de SP, de Jongerenpartij, Fractie Damen, Partij Hoensbroeks Belang, VVD, D66, PvdA, GroenLinks en de PvdD. Wie is er tegen deze motie? Dat zijn de fracties van de Ouderenpartij, Hart-Leers, PVV en FVD. De OPH was tegen. De hele fractie is toch tegen? Ja. Als u tegen bent, mag u nog een keer uw hand opsteken als u wilt. Dat zijn er 24 voor en 8 tegen. De motie is aanvaard.

10. Mandaatbesluit verstrekken geheime informatie gemeente Heerlen 2024

De voorzitter
Volgens mij wil de heer Leers daar het woord over.

Eerste termijn

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Ik ben heel benieuwd naar de lijst die we krijgen om in te zien welke geheime informatie aan derden werd verstrekt, omdat die zich aan ons zicht onttrok. Ik ben benieuwd waar we in Heerlen die lijst kunnen krijgen, of die dynamisch is en altijd ter inzage ligt bij de griffie of hoe dat werkt. Ik vroeg me af als je als externe informatie opvraagt bij de gemeente Heerlen en die geheime informatie krijgt, maar vervolgens daar een geheimhoudingsverklaring voor moet ondertekenen, wat je dan daadwerkelijk aan die informatie hebt. Want ik kan me voorstellen dat je achter iets wil komen om er iets mee te doen. Als je er dan niks mee mag doen en je weet het wel, wat kan je er dan mee? Dat was hetgeen dat bij mij bleef hangen na dit raadsvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter
Ik snap het, maar dat is precies niet de redenering van dit voorstel. Bij dit voorstel geeft u als raad het college c.q. de burgemeester de ruimte om indien nodig bij stukken waar geheimhouding op ligt derden in staat te stellen om hier wat van te vinden. Die derden moeten dan een geheimhoudingsverklaring tekenen. Die bevoegdheid houdt u zelf en die kunt u altijd weer intrekken, maar dat is de strekking van dit verhaal. Dus als wij in het kader van een stuk waar geheimhouding op ligt bijvoorbeeld toch een fiscaal advies nodig zouden hebben om het goed te kunnen beoordelen, dan moeten wij een fiscalist raadplegen. Er ligt geheimhouding op dat stuk, dus dan geef ik die fiscalist dat stuk waarvoor hij moet tekenen, zodat hij het ook geheimhoudt. Dat is het voorstel dat hier ligt.

De heer Leers, Hart-Leers
Maar begrijpt u dat als ik het in de context lees dat iemand die iets wil weten, vervolgens die informatie krijgt om daar iets mee te doen, wel of niet in het welzijn van de gemeente, ik dat niet hieruit had kunnen halen? Maar voor mij is het nu duidelijk. Dan de andere vraag: wanneer krijgen we die lijsten?

De voorzitter
Er is nog geen lijst. Dus pas als wij dit doen, kunnen we lijsten maken.

De heer Leers, Hart-Leers
Maar ik denk wel dat u weet hoe vaak er gevraagd wordt naar allerlei stukken. Ik kan mij niet herinneren dat we heel vaak verzoeken krijgen.

De voorzitter
Hier wordt niet gevraagd naar stukken. Hier vragen wij adviezen over geheime stukken of hier vragen wij informatie aan een derde.

De heer Leers, Hart-Leers
Ik weet uit de praktijk dat mensen vragen naar informatie en vervolgens die wel of niet krijgen. Dus ik ben benieuwd wanneer we het eerste stuk krijgen. Maar dat hoor ik dan wel.

De voorzitter
Ja, maar dat gaat dus niet over dit voorstel. Maar als dat zo is …

De heer Leers, Hart-Leers
We zien de lijst vanzelf wel te zijner tijd als het ertoe doet.

De voorzitter
Prima. Kunnen we instemmen met dit voorstel? Dat is het geval. Dank u wel.

11. Verordening regels m.b.t. Protocol actieve informatieplicht (Protocol actieve informatieplicht 2019)

De voorzitter
Ook hier had de heer Leers een vraag.

Eerste termijn

De heer Leers, Hart-Leers
Ik meen mij te herinneren uit een grijs verleden dat we hebben moeten instemmen als raad met het verhogen van die bedragen. Ik meen mij ook te herinneren toen daar niet mee ingestemd te hebben. Als ik het bij het juiste eind heb – het kan zijn dat dit een keer niet zo is, dat kan voorkomen, dat heeft u net bewezen - dan kan ik me voorstellen dat ik ook niet met dit raadsvoorstel instem. Dus had ik nu de juiste lijn te pakken of had ik het in dit geval mis? Hoe zit dat?

De voorzitter
Wij hadden een verordening over wanneer we informatie moeten verstrekken. Dat is dat protocol. Dat passen we met enige regelmaat aan op de bedragen. Het is nu weer zo dat we de bedragen aanpassen wanneer wij u actief moeten informeren. Dat is eigenlijk alleen wat hier staat.

De heer Leers, Hart-Leers
Als ik het goed heb, is er in het verleden al eens gesproken over het verhogen van bedragen en was de raad daar niet unaniem in. Mij staat zoiets bij. Als dat zo is, dan kan ik ook in deze hier niet mee instemmen. Dat lijkt mij dan een logische lijn.

De voorzitter

Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, FVD
Hetzelfde geldt voor ons. Wij hebben daar destijds niet mee ingestemd. Dus we stemmen er nu ook niet mee in.

De voorzitter
Dat geldt ook voor de PVV zie ik.

De heer Hoogers, PVV
Ja, dat geldt ook hetzelfde voor de PVV.

De voorzitter
Worden de fracties van de PVV, Forum voor Democratie en Hart-Leers te hebben tegengestemd? Dan kunnen we verder instemmen. Ja? Dan is dat het geval.

12. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' FVD/PVV/Hart-Leers inzake 'openbaarheid kosten publieke projecten'

De voorzitter
Meneer Jacobs. Ik hoor dat de motie niet meer in het systeem staat. Wilt u de motie ondertussen toelichten? Wij zetten de motie ondertussen gewoon weer in het systeem.

De heer Jacobs, FVD
Ik wil hem als eerste toelichten. Wellicht dat meneer Hoogers en/of meneer Leers daar nog aanvulling op hebben. Die motie komt eenieder wel bekend voor. Die hebben wij 31 januari van dit jaar ingediend. We hebben hier binnen de raad en het college de mond vol over burgerparticipatie. We hebben dadelijk een burgerberaad. Wij hebben voorgesteld op een hele toegankelijke en ik denk ook wel een goedkope manier burgers inzicht te geven in wat projecten nu precies kosten. Als wij hier een raadsvoorstel hebben en we een project hebben van x miljoen euro hebben, dan is ons voorstel geweest om die x miljoen euro op het bouwbord dat erbij staat te zetten.
Er stond een aantal weken geleden een mooi artikel in De Limburger dat we bij de Promenade op de kop nieuwe LED-schermen hebben geplaatst. De wethouder vertelde heel trots dat elke burger nu kan zien met wat voor projecten we bezig zijn. Dat klopt. Dat is allemaal heel mooi. Maar de prijs wordt niet vermeld. Volgens mij hebben we destijds die motie aangehouden omdat de betreffende wethouder de toezegging heeft gedaan om te kijken wat hij daarmee gaat doen. Volgens mij heeft meneer Leers toen nog eens gevraagd dat we naar de gemeente Eindhoven moeten kijken omdat die dit ook hebben gedaan. Die hebben ook die motie. Maar het heeft dus precies acht maanden geduurd alvorens met onze motie iets is gedaan. Ik zal het even voorlezen, want ik stond echt versteld hoor: toezeggingen, er volgt uiterlijk september een voorstel inzake het inzichtelijk maken van projectkosten voor burgers. Volgens mij ging het over projectkosten die wij willen laten vermelden op borden. Het antwoord: vanaf 2025 zal in het begin van het jaar een overzicht gepubliceerd worden van de investeringen in de fysieke leefomgeving die in het voorgaande jaar zijn afgerond. Dus dat is een toezegging die maar liefst acht maanden heeft geduurd. Dan krijgen wij deze toezegging op die eerder ingediende motie. Ik heb even tot tien moeten tellen. Ik word niet zo vlug boos. Maar toen ik dat las, dacht ik: jongens, we kunnen nog honderdmaal praten over burgerparticipatie en de burgers dichter bij de politiek betrekken. Maar als we het nog niet geregeld krijgen om gewoon

een prijs op een bouwbord te laten zien van dat de burgers weten wat wij hier beslissen en wat die projecten kosten ... Wat kost dadelijk de Royal en de fietsenstalling? Dat is toch iets kleins? Nogmaals, we kunnen nog 100 burgerberaden houden. Als we zo met raadsleden omgaan, dan vind ik dat echt … Hoe moet ik dat zeggen? Ik kom even niet op het juiste woord. Ik vind echt dat je je raadsleden dan niet meer serieus neemt. Tenminste, als ik zo'n antwoord krijg, dan voel ik me als raadslid niet serieus genomen. Dan kunt u zich voorstellen hoe een burger zich voelt op het moment dat je zo met burgers omgaat. Dat was wat ik erover wilde zeggen. Ik weet niet of meneer Leers of meneer Hoogers daar nog niets aan wil toevoegen. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder.

De voorzitter
Zullen we eerst naar de reactie van de wethouder gaan? Of wilt u meteen reageren? Dan ga ik naar de wethouder. Dat is misschien ook wel in de snelheid goed om dat te doen.

Wethouder Peters
Meneer de voorzitter, dank u wel. Ik had ook een déjà vu toen u deze motie had ingediend. Op 31 januari kwam die hier in de raad en hij is onder de toezegging dat we daar in de breedste zin van het woord mee aan de slag zouden gaan, ingetrokken. Ja, misschien is hetgeen dat u zojuist voorlas cryptisch, maar ik kan het toelichten. We hebben daar goed over nagedacht. We zijn voornemens om elk jaar in de eerste editie van de Stadskrant de kosten te publiceren van de projecten die in het jaar daarvoor zijn afgerond. Meneer Van den Berg zei het de vorige keer heel goed. Wij investeren in onze stad. Wij investeren in onze buurten en wijken. Dat is de reden waarom daar staat: investering in onze leefomgeving. Maar het is uiteindelijk een oplossing die nog toegankelijker is dan alleen een bouwbord waar een gedeelte van de mensen langsrijdt. Het is uiteindelijk iets waardoor er een volledig overzicht is met de verschillende zaken die zijn uitgevoerd en wat dat gekost heeft. Want dat is wat u graag wilt. Daarmee zetten wij in op maximale transparantie.

De voorzitter
Wat is uw advies voor de motie?

Wethouder Peters
Het advies voor de motie is om die motie te ontraden, omdat we de toezegging die we de vorige keer hebben gedaan gewoon gestand doen. Daarmee laten we wel degelijk zien dat wij u, onze burgers en zeker als het gaat over transparantie van informatie uiterst serieus nemen.

De voorzitter
Dank u wel, meneer Janssen.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Dank u wel, voorzitter. Wij vonden die oproep van de collega's van FVD, PVV en Hart-Leers zeer sympathiek. Ik denk dat burgers best wel mogen weten waar we de centen aan uitgeven, maar misschien nog wel belangrijker: waar we ze vandaan halen. Want het gebeurt nogal eens dat er heel veel middelen binnengehaald worden om dingen in Heerlen voor elkaar te krijgen. Ik hoor dat de wethouder de motie ontraadt. Allereerst de motie: ik zou graag een soort drempelbedrag willen zien. Want je zult dadelijk bij iedere wipkip maar een bord moeten zetten met de tekst: deze 500 euro zijn gesponsord door de provincie. Dat is misschien niet helemaal waar we naar op zoek zijn. Maar ik zou graag een sympathieke suggestie willen doen, want de wethouder geeft net aan dat hij graag in de Stadskrant wil publiceren wat we

gerealiseerd hebben en wat dat gekost heeft. Maar we zien onder andere op het LED-bord op de Promenade ook aan de voorkant wat we voornemens zijn om te doen en wat er wel of niet al besloten is. Ik denk dat onder andere de collega's van de FVD, PVV en Hart-Leers graag wat helderheid willen geven over wat zij voornemens zijn om te doen, wat dat gaat kosten en waar ze die middelen vandaan halen. U treedt niet tegemoet aan die oproep door alleen achteraf iets te laten zien. Dus ik zou u graag willen uitdagen – en dan doe ik een suggestie – om op zijn minst een landingspagina te hebben op onze website waar de grote projecten in een overzicht te zien zijn met wat het kost en wie daar allemaal aan bijdraagt. Dat geeft u de gelegenheid om dat dynamisch bij te houden. Op het moment dat we hopen, net als bij het museum, dat nog meer mensen de portemonnee trekken om daar wat moois van te maken, dat u dat bij kunt houden. Want het moet natuurlijk praktisch zijn, mits u mijn suggestie in de hand wil nemen en een voorstel kan doen over het drempelbedrag. Denk dan bijvoorbeeld aan 500.000 euro. Het moet natuurlijk wel ergens over gaan. Dan kunnen we misschien tot een goede consensus komen en iedereen in die zin bedienen.

De voorzitter
Ik kijk even naar de indieners van de motie, want u vraagt om een stukje aanpassing.

De heer Jacobs, FVD
Ik vind dat een terechte opmerking, meneer Janssen. We hebben eigenlijk projecten benoemd, omdat het met projecten meestal om hoge financieringsbedragen gaat. Wij vinden dat belangrijk. Daarom hebben we dat toegevoegd aan de motie. Wij willen aan de voorkant laten zien dat we met de raad hebben afgesproken dat we in dit project 6 miljoen euro investeren, met cofinanciering. We hebben een mooi LED-bord. Laten we dat daarop zetten. Vervolgens maken wij een QR-code en een app waarin je zelf kunt volgen wat er nou gebeurt met het project. Dat staat duidelijk in de motie. Op het moment dat iets duurder wordt, moeten we kunnen uitleggen waarom iets duurder is. Een goedkopere transparantie naar je burger toe, die krijg je denk ik niet. Ik zou het heel vreemd vinden als raadsleden er tegen gaan stemmen om openheid van zaken te geven. Wij willen daar best een bedrag aan koppelen. Maar bij projecten is het eigenlijk alleen voor de grote projecten waar een financiering voor bedoeld is. Dus ik ben het helemaal eens.

De voorzitter
Ik kijk naar andere stemverklaringen. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Ik denk dat het een heel goed voorstel is van de heer Janssen. Ik wil daar graag nog aan toevoegen – wat weer heel jammer is en dat hebben we al vaker meegemaakt in die onderlinge relatie tussen raad en college – dat op het moment dat er een toezegging gedaan wordt, er uiteindelijk iets uit de bus komt rollen zonder enige afstemming met de indieners. Waarom gebeurt dat niet? Dan hadden we dit schouwspel wellicht kunnen voorkomen. Dan was er eventjes overleg geweest over waar we aan denken, hoe jullie er tegenaan kijken en of dit nou is wat jullie bedoelen. Hier blijkt weer dat er een hele andere interpretatie wordt gegeven dan oorspronkelijk de bedoeling was, want zoals het net door jullie werd toegelicht, had ik het oorspronkelijk ook begrepen. Blijkbaar had het college dat niet. Nou, dat kan gebeuren. Maar overleg gewoon eventjes. Dan kom je tot een goede oplossing. Niet alles kan, maar zorg ervoor … In december zitten we in het presidium bij elkaar om te praten over de manier waarop we als raad met het college omgaan. Dit is een voorbeeld van

wat echt wel beter kan. Dus ik hoop dat ik die aanvullende toezegging kan krijgen van de kant van het college.

De voorzitter
Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, de raad heeft de wethouder het vertrouwen gegeven om een uitwerking te doen van de motie daarin. Ik kan me nog herinneren dat in het kader van de transparantie gezegd is dat we de projecten moeten presenteren op onze website en daar een financiële paragraaf aan toevoegen wat het besluit is geweest van de raad, althans de financiële bijdrage daarin. Dat is dus niet een verrekening van wat we er uiteindelijk achteraf nog aan betaald hebben of wat de tekorten zijn geweest. Het zou een simpel en met name een bewustwordingsaspect zijn van de projecten en daarmee dus ook een deel van de transparantie daarin. Een element zou een QR-code kunnen zijn bij een bouwbord of dat soort zaken. Maar tenminste zou het een presentatie zijn bij het desbetreffende project. Dat de wethouder er nu voor kiest om een keer per jaar een overzicht te publiceren van de projecten en wat ze nou hebben gekost, is wat mij betreft een aanvulling. Maar ik zou er toch voor willen pleiten - en dat is een toezegging die hij destijds gedaan heeft – om per project ergens op de pagina aan te duiden waar de raad zich aan gecommitteerd heeft. Dat zou mijn oproep met name zijn.

De voorzitter
Meneer Van Zutphen.

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, ik vrees dat ook hier de duivel in het detail zou kunnen zitten. Op zich lijkt het me prima en zelfs zeer aanbevelingswaardig om over al onze grote en kleine projecten zo veel mogelijk te communiceren, ook zodat de burger die er langskomt dat snel kan doen. De QR-code is wat dat betreft echt een wondermiddel. Dat moeten we veel meer doen. Wel op een slimme manier en niet midden op een rotonde waar iedereen geacht wordt op de weg te letten en je zo met je telefoon moet doen, meneer Peters. Dat soort dingen moet je echt niet meer doen. Maar hier staat vervolgens ook dat je op een bord al bedragen moet gaan noemen. Op een LED-scherm waar mensen langslopen moet je dan hele financiële uiteenzettingen geven. Doe dat via een QR-code, dan kan iedereen dat ter plekke of thuis of waar dan ook uitgebreid bekijken: inkomsten, uitgaven, wat de totale investering kost en wat het per jaar kost. Dat zijn nogal wat verschillen. Wie betaalt er dan allemaal mee? Doe dat via een QR-code en niet nu opleggen dat het op een LED-scherm moet of op een bord. Zolang dat niet wijzigt stemmen wij tegen.

De voorzitter
Meneer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
Ik vind het op zich wel een goede motie om transparantie te bevorderen. Tegelijkertijd ten aanzien van de bedragen: het is maar net hoe je het interpreteert. Want aan de ene kant kan je zeggen dat iets heel bashing overkomt als je daar een bedrag op zet. Aan de andere kant kun je als je een bepaald bedrag bij een project zet ook naar onze Heerlense bevolking zeggen: zoveel geld hebben wij over voor dat project. Dus het hoeft niet per se iets slechts te zijn. Mensen kunnen juist blij zijn met het commitment van het geldbedrag dat in een bepaald

project wordt geïnvesteerd. Dus daarin zie ik op zich ook wel heil. Een jaarlijks lijstje is vrij abstract voor iemand die langs een project loopt. Wat betreft een QR-code, dat kan, maar tegelijkertijd denk ik ook dat rekening dient te worden gehouden met de mensen die misschien niet per se vaardig zijn met de smartphone of nog steeds met een Nokia zitten. Want daar zijn er nog genoeg van. Wat dat betreft is dat toch wel een afweging die we maken.

De voorzitter
U maakt het lekker makkelijk. We hebben een motie. Die wordt ontraden door het college. Vervolgens doen er een aantal raadsleden suggesties om de motie aan te passen. Ik kijk naar de indieners van de motie. Zouden jullie hem willen aanpassen met ideeën rondom QR-codes, zoals meneer Janssen en meneer Van Zutphen hebben betoogd?

De heer Jacobs, FVD
Wij willen die motie best aanpassen. We luisteren nog eens terug naar wat hier is gezegd. Alleen dan brengen wij die motie volgende maand in. Die kan bij de algemene beschouwingen. Ben ik daar dan? Ja, dan ben ik daar ook. Dan kunnen we die motie … We luisteren even terug wat is gezegd. Als ik bijvoorbeeld kijk naar meneer Nefjodov wat u zei met die QR-code, dat ben ik helemaal met u eens. Alleen hebben we met die QR-code willen bedoelen dat je zegt dat je een project kunt volgen, ook als er tegenvallers zijn of noem maar iets. Daarvoor is die QR-code. Wat meneer Van Zutphen terecht zei: het moet geen financiële paragraaf worden. Maar op dat bord staat geen financiële paragraaf. Er staat: dit hebben wij besloten en dit kost 17 miljoen euro bijvoorbeeld. Die QR-code is dan alleen bedoeld om het bij te houden. Wij zullen erover spreken en wij dienen de motie volgende week in.

De voorzitter
U houdt hem aan en spreekt hem een aantal partijen door en komt erop terug. Meneer Janssen, volgens mij is dat wat we nu …

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Nog even heel kort, want dan kan wellicht de wethouder het al een beetje op zich in laten werken voor volgende week. Dan sluit ik graag met de collega's van andere partijen aan. Maar ik denk dat het vaak wel belangrijk is om te laten zien als stad dat je op bepaalde plekken investeert. Dat alleen al zou een reden zijn om dat transparant te maken, omdat je die investeringen nooit alleen kan doen en vaak de eerste stap vooruit zetten anderen beweegt om de portemonnee te trekken voor de stad. Dus dat is een heel belangrijk element wat ik graag meegenomen zie worden.

De voorzitter
Dat betekent dat we hem nu intrekken en hij komt weer terug op een ander moment in deze raad. Dank u wel.

13. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' PvdA/SP/CDA/PvdD/GL inzake 'afspraken rond sociaal statuut woningcorporaties'

De voorzitter
Meneer Verreck, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Verreck, PvdA
Dank u wel, meneer de voorzitter. Het is voor ons een logische stap in het vervolgproces. Je ziet dat wij de afgelopen jaren verschillende processen hebben gehad waarin woningcorporaties en huurders tegenover elkaar stonden. Noem de Slak, Versiliënbosch, Meezenbroek, terwijl ik denk dat er een aantal goede oplossingen zijn. Een van die oplossingen zou het volgende kunnen zijn. Er is een handreiking verschenen van de Woonbond, waarin afspraken zijn gemaakt en voorstellen zijn gedaan over hoe je kaders kan stellen rondom huurdersparticipatie en hoe je daar vorm aan kunt geven. Er zijn nog een aantal voorbeelden in het land – Amsterdam, Eindhoven en Utrecht – waar goede afspraken met elkaar gemaakt zijn tussen gemeentes, woningcorporaties en huurderorganisaties over hoe men de huurdersparticipatie aan de voorkant, voordat je aan zo'n proces begint, gaat volbrengen. Daarvoor hebben we gedacht: laten we dit laten zien in Heerlen. Ik denk dat wij de komende jaren verschillende wijken verwachten te renoveren of amoveren. Er zal nog veel gebeuren in de komende jaren in de wijken. Wij dachten: hiermee kunnen wij het college wat meer in stelling brengen om vanuit daar te helpen in de communicatie naar woningcorporaties over wat we verwachten als raad, als college en gemeente van de woningcorporaties in de samenwerking met de huurders van de woningen van die corporatie. Ik denk dat het stuk verder volstrekt helder is. Ik ben heel benieuwd naar hoe het college ertegenaan kijkt.

De voorzitter
Dank u wel. Zullen we dan eerst de wethouder vragen om namens het college te reageren en dan weer te kijken of er stemverklaringen zijn? Wethouder, gaat uw gang.

Wethouder Peters
Dank u wel, meneer de voorzitter. We hebben het hier natuurlijk met regelmaat over verschillende dossiers als het gaat over herstructurering. Via u aan de heer Verreck: Met Slakhorst zijn we natuurlijk in de afgelopen acht jaar al bezig geweest, Versiliënbosch en Meezenbroek. We hebben ons als college altijd geschaard achter het standpunt dat de participatie op orde moet zijn. De voorliggende motie is daarbij een welkome ondersteuning. Er horen wel een aantal kanttekeningen bij. Een corporatie heeft natuurlijk een sociaal statuut. Die wordt ondertekend door de corporatie en de huurdersbelangenverenigingen. Dus daar zijn wij als gemeente niet direct partij in. Daarom wil ik vragen of we de motie in dat kader breder kunnen zien. Dus dan zeggen we dat we dit onderwerp volgend jaar – want het is pas volgend jaar - tijdens de prestatieafspraken inbrengen en dat we onderzoeken of en welke mogelijkheden er zijn om bewoners meer inspraak te kunnen geven en dat te kunnen verankeren. Want dat is waar het uiteindelijk om gaat.
Volgens mij hoef ik u niet te vertellen dat participatie natuurlijk wel iets anders kan zijn dan dat mensen hun zin krijgen. Maar dat behoeft geen herhaling. Zoals gezegd: wij omarmen de motie als we het mogen opvatten op de manier zoals we hem zojuist beschreven.

De voorzitter
Dan kijk ik als eerste terug naar meneer Verreck, want is dat een vraag aan u en de indieners van de motie.

De heer Verreck, PvdA
Ik geef andere mensen in de raad het woord en dan ga ik nadenken over wat het effect is van het antwoord van de wethouder. Dus daar moet ik heel even over nadenken.

De voorzitter

Dat is goed. Meneer Van den Berg, meneer Daamen en meneer De Groot.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter, op zichzelf is deze motie natuurlijk heel goed. Maar bij de vijfde bullet bij "overwegende dat", staat: hierbij hoort minimaal dat alle huurders aangehaakt zijn en blijven bij beslispunten over hun wijk. Dat is een gevaarlijke zin die daar staat. Wij zouden daar graag van willen zien: hierbij hoort dat de huurders aangehaakt zijn en blijven bij beslispunten over de wijk. Want niet alle huurders in een wijk zijn bijvoorbeeld tegen een verandering of juist voor een verandering.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Daamen van Partij Hoensbroeks Belang en dan de andere meneer Damen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Het is wel een beetje akelig, maar dat is precies het punt dat wij wilden brengen. Dus bij deze, bedankt.

De voorzitter
Dat is helder. Meneer Damen van de Fractie Damen.

De heer Damen, Fractie Damen
Voorzitter, heel kort. Als ik goed geluisterd heb naar de wethouder, dan zegt hij dat er overleg wordt gepleegd tussen bijvoorbeeld de huurdersbelangenvereniging en de woningcorporatie. Maar ik ga ervan uit dat prestatieafspraken gemaakt worden tussen de woningcorporaties en de gemeente en dat daar dan de huurdersbelangenvereniging of het bewonerscomité bij betrokken wordt alvorens die prestatieafspraken definitief gemaakt worden. Ik dacht dat dit het dictum was van de motie, omdat op deze manier het participatiegedeelte met betrekking tot planvorming duidelijk naar voren komt. Ik weet niet of dat een juiste interpretatie is.

De voorzitter
Meneer Van Zutphen.

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, ik moet zeggen dat ik toch wel in verwarring ben door het antwoord van de wethouder, want hij heeft het over de prestatieafspraken van volgend jaar. Als het nou gaat over de prestatieafspraken 2025, die moeten nog ondertekend worden neem ik aan. Als u die bedoelt, dan zijn we nog net op tijd. Want ik neem aan dat dit eind november of begin december in het college komt. Maar als u nou de prestatieafspraken bedoelt die volgend jaar december vastgesteld worden, dan zouden we een jaar lang op de handen gaan zitten. Juist gezien het feit dat het momenteel brandt in Versiliënbosch en in Meezenbroek. Mensen willen duidelijkheid en niet dat we het een jaar voor ons uitschuiven. Dus ik zou graag duidelijkheid willen en hopelijk is die duidelijkheid de prestatieafspraken die komende maand nog voor het oude jaar gesloten worden. *(applaus vanaf de publieke tribune)*

De voorzitter
Mensen, het is hier geen applausmachine. Ik snap de emoties af en toe, maar het is niet de bedoeling van een raad. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Laat ik beginnen met dat net al Slakhorst aangehaald werd. Wij hebben nu de problematiek onder andere in Meezenbroek en Versiliënbosch. In Slakhorst was het ook een zootje rondom de participatie en communicatie. Natuurlijk kun je als college zijnde zeggen: wij staan daarvan af. We hebben net terecht gehoord dat er prestatieafspraken gemaakt worden met de corporaties. Dus helemaal aan de zijkant sta je niet. Je hebt natuurlijk ook een belang bij de zorg voor een fatsoenlijke leefomgeving van de mensen in de wijken. Dus ik vind het een beetje te gemakkelijk omdat ik altijd hoor "wij staan aan de kant en de corporatie, de corporatie ..." Natuurlijk hebben die een belangrijke rol in die samenspraak met de bewoners. Laat dat duidelijk zijn. Dat mis ik wel een beetje, want zoals ik net zei is het in Slakhorst misgegaan. We hebben er eigenlijk heel weinig van geleerd. Met we bedoel ik dan ook het college. Het college moet veel pro-actiever toezien op een fatsoenlijk participatietraject en daar de belanghebbende in dit geval als het misgaat zoals dat nu weer is gebeurd. Er is dikwijls niet goed gecommuniceerd. We hebben het in het begin van de vergadering nog gehad over de documentatie - mevrouw Bottenberg heeft het aangehaald – die eigenlijk voor niemand begrijpelijk is. Dat kan natuurlijk niet. Op het moment dat je die stukken onder ogen krijgt als college, dan moet je al in actie komen en dan moet je aan de bel trekken. Dan ga je naar die corporatie toen en zeg je: dat kan je toch zo niet naar die bewoners communiceren? Ik verwacht veel meer pro-activiteit van de wethouder in deze. Dat is echt heel erg slecht. Die mensen hebben daar een belang bij en een terecht belang dat dit op een fatsoenlijke manier gebeurt.
Het is blijkbaar nodig dat er nog een keer een aanvullend kader rondom dat participatieproject gaat plaatsvinden. Dan ben ik het er natuurlijk mee eens dat je dan met alle partijen aan tafel gaat zitten en dat je er goed over nadenkt hoe je dat doet. Dat is prima en hartstikke goed, maar zorg ervoor dat dit kader er komt, zodat je dit dadelijk in de toekomst – want we gaan dit nog diverse keren meemaken – zo kan gebruiken, op kan toetsen en mensen op kan aanspreken. Doe dat ook als regisseur van het college in deze. Tot zover.

De voorzitter
Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Bij de constatering staat dat de samenwerking tussen woningcorporaties, huurders en de gemeente Heerlen met betrekking tot renovatietrajecten moeizaam verloopt. Ik heb erbij geschreven of dat altijd zo is, want als zoiets altijd zo is, dan is het wachten op het volgende probleem. Dus precies aanhakend op wat de heer De Groot net vertelde. Dan denk ik: als dit eerder regel is dan uitzondering, dan weet je waarschijnlijk waar in het begin het probleem ontstaat. Dan zeggen mensen: ik wil niet naar een nieuw pand dat veel duurder is. Maar daardoor worden uw stookkosten bij wijze van spreken veel lager. Dan moet er iets zijn wat de problematiek kan oplossen en misschien de partijen bij elkaar kan brengen. Als dat zo is, dan kunnen we een hele hoop kou uit de lucht nemen voor volgende projecten. Want het is niet de eerste keer dat in Heerlen gerenoveerd wordt, gesloopt wordt of een nieuwe wijk wordt opgetrokken. Als we telkens met dezelfde problemen in aanraking komen, dan ligt het ergens aan. Dat zal waarschijnlijk niet alleen in Heerlen zo zijn, maar ook op andere plekken. Dus daar was ik wel benieuwd naar. Is dat altijd zo of hebben we voorbeelden waar het niet zo is? Waar ligt dat dan aan en welk voordeel kunnen we ermee doen om in volgende projecten dit soort ellende te voorkomen of in ieder geval terug te brengen tot een veel lager niveau?

De voorzitter
Meneer Verreck.

De heer Verreck, PvdA
Ik denk dat het aan mij is om antwoord te geven. Laat me die verwarring uitleggen. Dat heeft meneer Van Zutphen heel mooi gevraagd. Ik dacht namelijk dat we nu nog de afspraken voor volgend jaar maken. Ik was in verwarring gebracht door de wethouder dat die ging over de afspraken voor 2025. Ik dacht dat we in 2025 afspraken voor 2026 gaan maken. Ik was in verwarring gebracht. Ik denk: wat bedoelt hij nou? Dus ik dacht dat ik er over na moest denken.

De voorzitter
Kunt u daar meteen helderheid over geven? Anders blijft het hangen. Kunt u daar helderheid over geven, wethouder?

Wethouder Peters
We doen ons best om dat nog voor de prestatieafspraken van 2025 geregeld te krijgen.

De heer Verreck, PvdA
Oké. Dat is dan volstrekt helder. Op de reactie van de heer Van den Berg over die vijfde bullet: dat gaat er niet over dat mensen allemaal moeten instemmen met een renovatie of een sloop. De Woonbond zegt daarover dat je ervan uit moet gaan dat als zo'n 75 procent van de huurders - en dus niet van de mensen die een briefje insturen – akkoord gaat, je kunt zeggen dat je een gedragen besluit hebt. Maar dit gaat erover dat je mensen moet blijven informeren. Daar gaat dit over. Overigens is dit geen beslispunt of een overwegend standpunt. Dit is een informatiebullet van dat je zo moet kijken. Dat is niet iets wat heel hard staat, maar dat gaat over hoe je in dit proces de huurder in een wijk betrekt.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)
Kan ik dan concluderen dat mijn opmerking in het verlengde ligt en dat de indiener er niet zoveel moeite mee heeft als die hem zo aanpast? Want we bedoelen daarmee hetzelfde.

De voorzitter
Bedoelt u hetzelfde, meneer Verreck?

De heer Verreck, PvdA
Dat ben ik niet helemaal met u eens, meneer Van den Berg. Want dan zouden de woningcorporaties nog kunnen verzinnen dat ze twintig huurders een briefje sturen en dat ze daarmee de huurders hebben geïnformeerd. We vinden dat alle bewoners van alle woningen op een fatsoenlijke manier geïnformeerd moeten worden en niet die twintig waarvan hij denkt dat die hem wel goed bevallen om te informeren. U moet iedereen fatsoenlijk informeren. U kunt er toch niet tegen zijn dat je mensen goed moet informeren?

De voorzitter
Ik zit even opheldering te zoeken. Meneer Van den Berg?

Meneer Van den Berg, VVD (interruptie)

Natuurlijk moeten alle huurders geïnformeerd worden. Maar de stelligheid zoals die hier in de motie staat, roept wel veel vraagtekens op. Dan zou ik willen aangeven om het percentage van 75 procent naar 80 procent aan te passen.

De heer Verreck, PvdA
Dit is een overweging. Volgens mij is een overweging om te komen tot een aanleiding om een besluit te nemen. Dit is geen besluitonderdeel. Het is een overweging waarvan wij als indieners van de motie zien wat er gebeurt. We zien nu dat niet iedereen fatsoenlijk geïnformeerd wordt. We vinden dat iedereen fatsoenlijk geïnformeerd moet worden. Dat is geen besluitonderdeel. De besluiten staan in het gene wat we oproepen en het gene wat we besluiten. Dat zegt iets anders dan wat in die overweging staat. Dus het is een overweging die wij als indieners ervaren en zien. Van daaruit hebben we die erin gezet. Maar het is aan u om zelf een besluit te nemen. Ik had het net hier met uw collega erover of hij het wel goed gelezen had. Dat laten we even in het midden. Maar het is een overweging en geen beslispunt.

De voorzitter
U heeft nog een vraag, meneer?

De heer Jacobs, FVD
Heel even ten aanzien van dat verschil van mening. Volgens mij zit het in woordkeuze. Want hier staat bij de vijfde bullet dat ze allemaal aangehaakt moeten zijn. U heeft het erover dat iedereen geïnformeerd moet worden. Ik denk dat daar het verschil in zit. Aanhaken, dat betekent dat je iedereen op alle gebieden zou moeten aanhaken. Dus volgens mij bedoelt u iets anders en als u dat zo bedoelt, dat denk ik dat meneer Van den Berg zich daarin kan vinden.

De heer Verreck, PvdA
Maar het is een overweging. Het staat er boven: overwegende dat. Het is geen beslispunt. Volgens mij gaat het in de motie in dit soort zaken over de beslispunten en niet over de overwegingen die leiden tot. Dat zijn twee verschillende dingen. Dat zijn onze meningen, zoals wij tegen het proces aan kijken. Wij vinden dat iedereen aangehaakt en geïnformeerd moet zijn. Van daaruit kijkt u ertegenaan. Dat is zoals wij tegen deze problematiek aankijken. We kunnen hetzelfde bedoelen.

De voorzitter
Meneer Damen ook nog?

De heer Damen, Fractie Damen
Als ik u goed begrijp meneer Verreck, dan zegt u heel duidelijk dat aan de voorkant de partijen de overweging aangaan en dat aan de achterkant het besluit wordt genomen.

De heer Verreck, PvdA
Ja.

De heer Damen, Fractie Damen
Dat is prima.

De heer Verreck, PvdA

Ik wil aanhaken op de heer Damen. Wat je nu ziet gebeuren in een wijk als Meezenbroek is dat we daar een heel proces hebben doorlopen en men er nu over spreekt om een sociaal statuut te gaan maken, terwijl een sociaal statuut aan de voorkant gemaakt moet worden. Want daarin spreek ik je met elkaar af hoe je met elkaar de processen in gaat en wie op welk moment betrokken wordt. Dat zijn twee verschillende uitgangspunten.

De voorzitter
Mag ik nu concluderen dat u deze motie op deze wijze wil indienen en dat er dus niks verandert?

De heer Verreck, PvdA
Ja.

De voorzitter
Het is gewoon deze motie. Dan gaan we hem in stemming brengen mensen, lijkt mij. Meneer Van Zutphen nog. Een stemverklaring? Dat mag.

De heer Van Zutphen, SP
Voorzitter, toch over de woorden van de heer Peters. We zijn gerustgesteld in de zin dat het gaat over de prestatieafspraken die komende weken gesloten worden voor 2025, maar allerminst gerustgesteld omdat hij alleen maar zegt dat we ons best gaan doen. Ik zou het college echt willen oproepen om niet hun best te doen, maar het gewoon te doen.

De voorzitter
Een stemverklaring van de heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66
Ik heb een korte stemverklaring, voorzitter. Ik haak aan op de woorden van meneer Van den Berg en meneer De Groot. Wij stemmen wel voor de motie, maar wel met de interpretatie dat "allen" daar niet zo geïnterpreteerd wordt als wij hem lezen.

De voorzitter
Dan breng ik de motie in stemming. Wie is voor deze motie? Bent u dat allemaal? Nee, met uitzondering van de VVD. Dus iedereen is voor met uitzondering van de VVD. Dus zijn er 30 voor en 2 tegen. Dan is die aangenomen.

Sluiting
Dan dank ik u voor deze avond. Het was een lange avond, maar dat is ter voorbereiding op het feit dat u het volgende week veel korter en sneller wil doen. Ik dank u bij voorbaat en ik wens u nog een hele fijne avond. Dank u wel. De vergadering is gesloten.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.55 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openba.re vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 27 november 2024,

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever